

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; udg. af F. L. Liebenberg.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Poetiske Skrifter</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 15
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter, 1857-1862
Fysiske størrelse Physical extent:	32 bd.

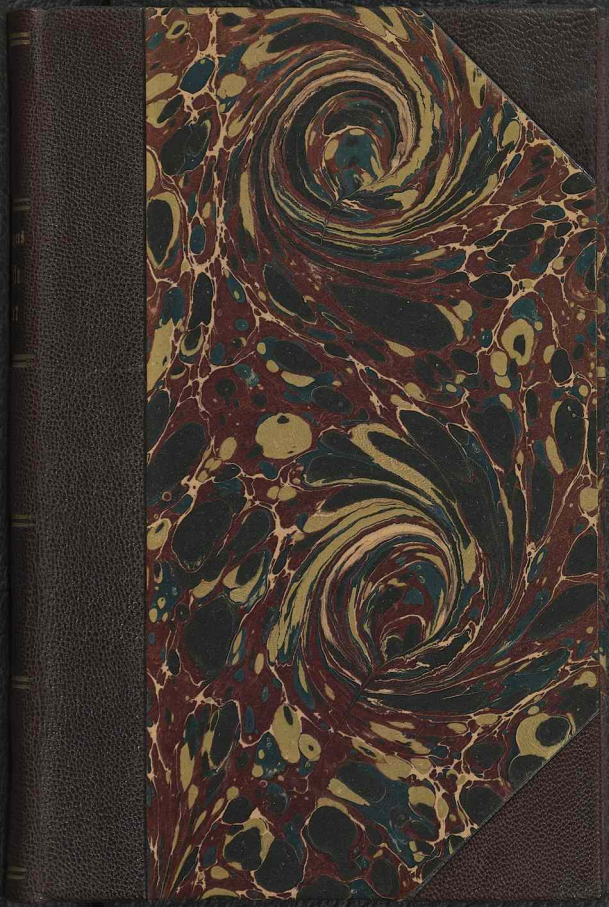
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52, - 120

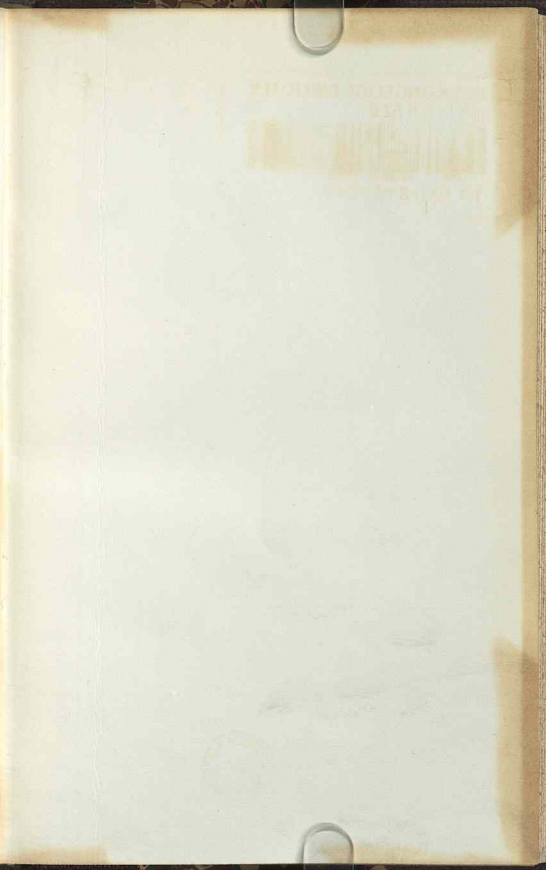
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

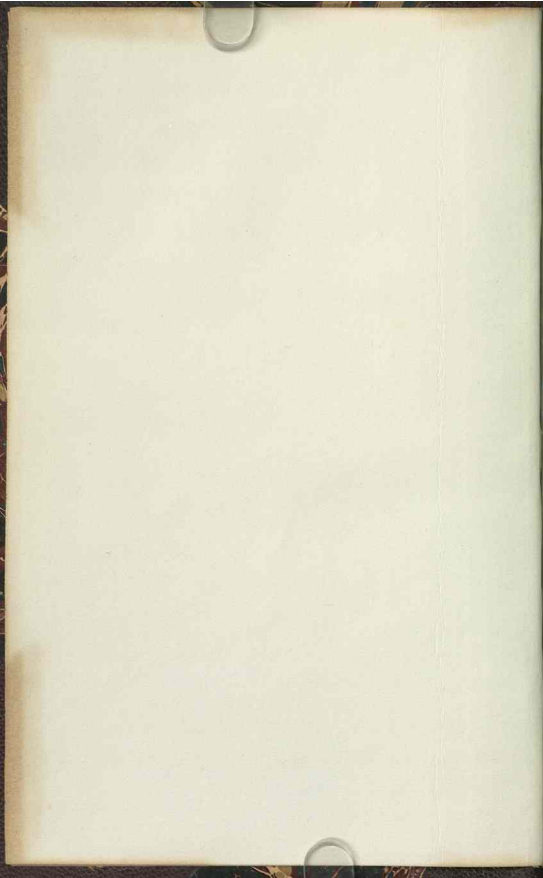

1 1 52 0 8 05749 9

+ Rex

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne af F. V. Viebenberg.

15
13de Levering.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: Rudolph Klein.

Nedsat Pris.

Oehlenschlägers poetiske Skrifter,

udgivne af **F. L. Liebenberg.**

Denne fuldstændige Udgave af Oehlenschlägers poetiske Skrifter, gjengivne i deres oprindelige Skikkelse, og ledsagede af oplysende Anmærkninger af stor literærhistorisk Betydning har overalt vundet fortjent Bifald, og sikket sig en varig Plads i den danske Literatur.

For imidlertid at skaffe den en endnu større Udbredelse, og give selv den mindre Bemidlede Leilighed til at komme i Besiddelse af den, saa at den store Digters Bærker i Virkeligheden kunne blive Folkets almindelige Eiendom, har Selskabet besluttet sig til at nedsætte Prisen betydeligt.

Hele Samlingen udgjør ialt 33 Bind (omtrent 742 Ark), inddeelte i følgende 7 Afdelinger:

- I. **Episke Digte:** Heltedigte og Sagaer. (Nordens Guder, Vaulundur's Saga, Helge, Hroars Saga, Hrolf Krake, Drvarodds Saga, Regnar Lodbrok). 4 Bind. Bogladepris 3 Rdl; **nedsat Pris 4 Kr.**
- II. **Lyriske Digte og Romancer.** 6 Bind. Bogladepris 4 Rdl 64 β ; **nedsat Pris 4 Kr.**

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Femtende Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1860.

Erst des J. S. Schulz.

Dehlenschlägers
Syngespil, Nyspil og Skuespil,
samt
Forspil, Prologer og Epiloger.

Udgivne

af

J. L. Liebenberg.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Dehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: L. L. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1860.

Deutsches Reich

Ministerium des Innern

Land

Verordnungs- und Anordnungs-
Befugnisse

Verordnungs-
Befugnisse

Land

Verordnungs-
Befugnisse

Verordnungs-
Befugnisse

Verordnungs-
Befugnisse

Verordnungs-
Befugnisse

Verordnungs-
Befugnisse

Indhold.

	Side.
Tordensfiold	1.
Flugten af Klosteret.....	91.
Billedet og Busten.....	199.

Anders

.....
.....
.....

Dramatiske Digte.

Syngespil, Lystspil og Skuespil,

fant

Forspil, Prologer og Epiloger.

Tredie Deel.

Grammatik der
deutschen Sprache

von
Johann Christian Adelung

Leipzig, bey C. G. Neumann, Neuberger und Lesche.

1781.

Tordenskiold.

Syngespil.

Personerne.

Kong Frederik den Fjerde af Danmark.

Tordenstjold, Søhest.

Bader Berg, skaanst Bonde.

Ulla, hans Datter.

Hanna, hans Broderdatter.

Gustav, svensk Bondefros.

Tidselmand, Degn.

To Herrer ved Hoffet.

En Overskoneermester.

Cassre, }
Krogk, } Malere.

Slotsforvalteren.

To svenske Officerer.

Erik, Tidselmands Karl.

Maske.

Chor af Baskenerer, Matroser, svenske Soldater og
Hollændere.

Handlingen foregaaer Aar 1716.

Forste Handling.

Bondestue i Skaane.

Fader Berg. Tidselmand.

Tidselmand.

Saa kan jeg være sikker paa
Nu eders faderlige Ja?

Berg.

Hvad jeg har lovet, det skal staae.

Tidselmand.

Omsavn som Svigersen mig da!

De prove paa at omsavne hinanden.

Berg.

J er for tyf.

Tidselmand.

Og saa er J.

Begge.

Tilgiv, jeg eder ei omsavner!

Men det er ogsaa Sværmeri,

Som hverken nytter eller gavner.

Berg.

J har en Gaard —

Tidselmand.

Min egen Gaard.

Berg.

Grundmuret, nybyggt.

Lidselmand.

Jo, jeg takker!

Berg.

Samt Koer og Faar —

Lidselmand.

Paa Engen gaaer.

Berg.

En Pengefum.

Lidselmand.

Og den er vakker.

Berg.

Sex tusind Kroner! var det ei?

Lidselmand.

Med Konning Gustavs Contrafei,

Net som han gif og stod i Live.

Berg.

Kun I min Svigersøn skal blive.

Lidselmand bukker.

Taknemlighed!

Berg ligesaa.

Erkiendtlighed!

Begge.

O, Elskov og Formuenhed!

Berg.

I har en Gaard —

Lidselmand.

Med Mark og Eng.

Berg.

Grundmuret, stor.

Tidselmand.

Som ikke praler.

Berg.

Køer, Stude, Gaar.

Tidselmand.

Gangflæder, Seng.

Berg.

En Pengesum.

Tidselmand.

Sex tusind Daler.

Berg.

J er min Son! — Men siig mig først:

Man siger, at J tommer Kruset,

J drikker!

Tidselmand.

Kun, naar jeg er tørst,

Men aldrig, naar jeg er beruset.

Berg.

J har mit faderlige Ja.

Tidselmand.

Omsavn som Svigersøn mig da!

De prøve atter forgieves.

Berg.

J er for tyk.

Tidselmand.

Og saa er J.

Begge.

Jeg eder ei om Halsen falder,

Men det er ogsaa Sværmeri.

Som passer ei for vores Alder.

Berg.

Det er afgjort! I skal være min Svigersøn, skiondt I er ældre, end jeg.

Tidselmand.

Og eders Datter maa elske mig, skiondt hun er yngre, end jeg.

Berg.

Det skal hun, paa Vre og Samvittighed.

Tidselmand.

Jeg takker ydmygeligt.

Berg.

Men hun er fæslig naragtig. Hun gaaer altid og nynner disse gamle Kæmpeviser.

Tidselmand.

En Levning af Hedenskabet! Det kommer sig, naar hun faaer en Degn.

Berg.

Hun gaaer dog flittig i Kirke hver Sondag.

Tidselmand.

For at see den fattige Diævel Gustav Evane paa Orgelværket. Blier vi trolovet, og jeg seer den Karl, mens jeg læser i Chorsdøren — jeg staaer jer for Ingenting, Fader Berg! jeg gaaer, tag mig nitten Lønder, fra Texten.

Berg.

Der er hun. See nu som giennisten at komme til Texten; thi I har ingen Tid at spille. Og vogt jer for at falde til det forelskede Lapperi; thi det Sprog duer ikke for jer.

Gaaer.

Tidselmand.

Jeg vil sige mindre, end jeg føler, og meer, end jeg tænker; saa bider hun maaskee snarere paa Krogen.

Ulla kommer syngende:

Min Fader og min Moder de boede under D,
De solgte deres Datter for et lille Stykke Brød.
Men aldrig jeg kommer til hedenske Landet at leve.

Tidselmand.

Min hierte Jomfru! jeg er her hidkommen, for at sige
jer, at jeg ikke elsker jer, og at jeg derfor begierer eder til
min Egtehustru.

Ulla.

Dersom Modbydelighed for et Menneske kunde lede til
dette Skridt, kiære Herre! saa vær forviiset om, at der
lever Ingen i hele Verden, jeg heller gav min Haand,
end jer.

Tidselmand sagte.

Der har vi Spillet gaaende.

Ulla synger:

Broder! min Broder! du haver mig saa kiær,
Du sælge dine Snekker og løse mig her.
Men aldrig jeg kommer til hedenske Landet at leve.

Tidselmand.

Til hedenske Landet skal I ikke komme, det lover jeg for,
Jomfru Ulla! Den christne Læren er siden Konning Eriks
Tider introduceret i Riget; og dersom ogsaa endnu adskillige
Lapper og Ginner —

Ulla synger:

De Somænd faste deres Marer ud at roe,
Skion Jomfru vrider sine Hænder i Blod.
Men aldrig jeg kommer til hedenske Landet at leve.

Tidselmand.

Hvad I der synger, er der slet ingen Niim eller Raison
i, Jomfru Ulla!

Ulla.

O, en meget god! Det var en stائفels Pige, som vred sine Hænder, fordi Faderen vilde tvinge hende til at ægte en affkyelig Havmand.

Tidselmand.

Kiære Barn! der existerer hverken Havmænd eller Havfruer. Det er ikke Andet end Sælhunde, Marsviin og Søfalve, naar man examinerer dem ret. Elige Uhyrer gives der ikke i den virkelige Verden, som Forældrene tvinge deres Børn til. Det har været et Menneffe, noget til Mars, da man endnu gif med langt Skiæg og lange Negle; han er falden i Vandet af Banvare, og i Forstræffelsen har man taget ham for et Utsffe.

Ulla.

Dg er det ikke det Samme? Jer eller en Havmand, derpaa seer jeg ingen Forskiel.

Tidselmand.

Da er der dog stor Forskiel, sødeste Sial! En Havmand er for det første slet ikke til, og det er dog paa en Maade jeg.

Ulla.

Jeg vilde ønske, J heller ikke var til, kiære Herre!

Tidselmand.

Misunder J mig min Tilværelse, Jomfru Ulla?

Ulla.

Vær, hvor J vil, kun ikke her! Jeg har sagt jer det hundrede Gange: jeg kan ikke holde af jer.

Tidselmand.

Det giver sig nok. Jeg har engang for været gift, i min tidligere Ungdommen, en tredive Aar forleden, og kan heller ikke sige, at jeg var charmeret i min kiære Wgtesfælle. Men hun velsignede mig med Livsens Frugt, det vil sige

med Guld og Pendinge; og bedrovede mig første Gang i sit Liv og i vort Ægteskab, da hun døde saa Dage efter Bryllupet af Alderdom.

Ulla.

Nu vel, saa bliv hendes Minde tro!

Tidselmand.

Men jeg vil giøre et fattigt Barn lykkeligt, jeg vil forlyste mine Dine med at see paa et smukt Fruentimmer.

Ulla.

O, hvilken Udsigt for et lykkeligt Liv!

Hun gaaer.

Tidselmand.

Altting vil lykkes, det er kun Maste;

Riælent hun sukker dybt, mens hun gaaer.

Hei, fiære Siæl! nu fugt dig din Afte;

Snart du din Allerfiæreste faaer.

Piger i det Grønne, Riin i grønne Glas!

Hei, Fader Jørgen! stryg nu din Bas.

Sparer ei paa Rusen!

Nu, ta'e mig ti tusind,

Nu er Altting mig tilpas.

Hei, mine Glifker! løfter paa Riolen.

Riæreste Brødre! lystig hver Mand.

Dandser paa Gulv, og stryger Riolen,

Piber i Mund, og Brændviin som Band!

Kommer til Bryllup, hele vor Egn!

Solskinnet følger snart efter Regn.

Kommer, kommer, Flere!

Hen at gratulere

Eders lykkeligste Degn.

Gaaer.

Gustav kommer med Ulla.

Ulla.

Du vil forlade mig saa brat igien?

Gustav.

Jeg maa! Jeg iler til den tappre Carl,
At følge Sveakonnings Seiersbanner,
Og søge Lykken.

Ulla.

Har du tidt ei sagt:

Din Lykke var en lav, besteden Bust,
Som blomstred frisk kun i min Faders Trægaard,
Og slog med Dvisten paa din Ullas Rude?

Gustav.

Mit hele Tog bliver kun en Trostabsring,
Hvis Guld forlader kort sin Edelsteen,
For snart med den igien sig at forene.

Ulla.

Og nød vi ikke lykkelige Timer?

Gustav.

Jo, Ulla! mens vor Elskovslust var blaa.
O, Kærlighed er noisom, liig en Fange,
Der bleg i Mørket taalig bær sin Lænke,
Og seer een Time daglig Solen kun.
Og var ei dette Lysglimt negtet mig —

Ulla.

Min Faders Brede var ubillig, streng.

Gustav.

Jeg vilde glemme dig, forlade dig,
Jeg ilte til min Moer paa Lindesholm,
Gik ofte ud til Mosø, sad ved Vandet
I Birkelunden, haabed, at Naturen

Erstatte skulde mig din tabte Skionhed.
 Men, Ulla! denne stille Skovnatur
 Er kun en Bog, hvori en Beiler læser
 Sin Kiærlighed.

Ulla.

Du var dog fri, min Ven!

Og kunde slagre, som en Fugl, fra Sorgen.
 Din Ulla sad imens i snevre Kammer;
 Og naar nu endelig Tusmørket kom,
 Der ellers bragte dig og Kiærligheden,
 Var hendes hele Trøst at see paa Maanen,
 Og græde ud, til der kom Lys paa Bordet.

Gustav.

Bed Lindesholm paa Mossø er et Echo,
 Som, naar jeg eensomt sad og nævnte dig,
 Mig sytten Gange gientog Ullas Navn.
 Da drev det mig, jeg maatte see dig atter.
 Men jeg gaaer ikke længer ørkesløs.
 Guld vil din Fader? Vel, jeg skaffer Guld,
 Jeg drager hen at tiene Konning Carl,
 At finde Lykken med ham, eller Døden.
 Blaaflortlet, med den lysegule Krave,
 Skal snart du see din Gut, med lange Jernsværd;
 Alaphandsten tyk skal række til min Albu.
 Saa følger jeg Kong Carl til Fredrikshald.

Ulla.

Og veed du da endnu ei, at min Fader
 Vil tvinge mig til den forhadte Mand?
 At jeg maaskee i Morgen alt er Brud?

Gustav.

Hvis?

Ulla.

Dødens eller din. Jeg overleved
 Ei denne Sorg.

Gustav.

Han vil dig sammenkoble
 Med dette Kirkelam?

Ulla.

Sees Kirkelammet,
 Betyder det jo Døden.

Gustav.

Ja, for ham!
 Jeg træffer ham, den Ussling.

Ulla.

Nei, min Ven!
 Den Mand er for elendig til din Brede.
 Betving din Hæftighed, og skaan min Fader!

Gustav.

Du er saa rolig?

Ulla.

Jeg har havt en Drom,
 Som trøster mig.

Gustav.

Kan Dromme trøste dig?

Ulla smilende.

Elfkov er selv en Drom fra Feers Land,
 Hvoraf man hurtig vaagner, siges der.

Gustav.

O, spøg ei, saar ei dette Hierte meer!

Ulla.

Jeg dromte: ligesom jeg skulde bytte
 Min Ring, troloves med den rige Gubbe,
 Foer en Cherub i blaatanlobet Staal,

Med blanken Sværd i Haand, ad Døren ind.
 Han rev mig af den æhle Brudgoms Favn,
 Og førte mig med dig, min kiære Ven!
 Hen i et fremmed, skient og skovrigt Land,
 Hvor vi forentes af en hellig Magt.

Gustav.

Blaa skal Gustav snart sig klæde,
 Naar han sværger,
 Naar han værger
 For sin Konge, for sit Land.

Ulla.

Da vil stakkels Ulla græde
 Salten Taare,
 Længes faare
 Paa den øde skaanske Strand.

Gustav.

Men jeg vender snart tilbage,
 Som Cheruben,
 Og fra Gruben
 Redder min tilbedte Mø.

Ulla.

Da forsvinder Ullas Klage.
 Dig til Bryttet
 Salig kryttet
 Glemmer hun af Sorg at døe.

Gustav.

Modet skal Lykken indhente,
 Lang Tid ei Ulla skal vente.
 Gustav paa Kiærligheds Binge
 Op sig skal svinge,
 Bringer Vren, bringer Bytte
 Til sin Elskerindes Hytte.

Begge.

Kiæk er Kiærlighedens Bei;
 Haab! du Skionne! skuf os ei.

Gustav.

Men hvis Dødens Rædsler true,
 Skal dog ei din Gustav grue.
 Freidig sig din Kæmpe vover
 Mod de fiendtlige Kartover,
 Agter ei, at Bøssen knalder;
 Og — hvis pludselig han falder —
 Holder inde.

Ulla falder henrykt ind.

Snart dig da din Ulla følger
 Over Tidens dunkle Bolger
 Til en ukendt salig Ø,
 Hvor en hellig Magt forener
 Bolde Kæmpe med sin Mø.

Begge.

Ja, en hellig Magt forener
 Huldt en Veiler med sin Mø!

De gaae.

Frederiksberg Hønge i Siælland

med sine klippede Hækker, Lovhytter og Tårnpyramider. I Baggrunden
 Slottet med sine Gloie paa den frie Vasse. En Klokke ringer i det
 Gierne.

Arbejderne komme med deres Haverebsfaber.

Chor.

Middagskloffen venligt ringer,
 Giennem Grenene den klinger;
 Gierne hørte vi dens Klang.

Tidlig den til Arbeid kimer
 I de kole Morgentimer,
 Med den aarle Fuglesang.
 Did med Spade, Skovl og Haffe
 Gif vi til den skionne Bakke,
 Høined, glatted den saa brat.
 Trætte nu vi atter ile,
 For at qvæges, for at hvile
 Dybt i skyggesfulde Krat.

Slotsforvalteren kommer.

Ja ja! det kiende vi nok. Naar Morgenkloffen ringer til Arbeid, kommer I krybende som Skildpadder, og det varer tidt en heel Time, inden jeg saaer pustet Liv i jer. Men aldrig saasnart slaaer Middagskloffen sit første Slag, før I staae op fra det Døde, ligesom naar Engelen blæser i Basunen den yderste Dag.

En Arbeider.

Ja, Herr Slotsforvalter! vi have saamænd dog arbeidet stikkelig godt.

Slotsforvalteren.

Det gaaer saa an, naar du selv skal sige det. Nu, Bakken er snart færdig, Terrasserne ere fast stampede, vel vinklede efter Snor og Vaterpas. Kongen kommer her i Dag; tag jer Vare, Karle! jeg forklager jer, og I skeer en Ulykke.

En Arbeider.

Nei, saamænd gjør Slotsforvalteren ikke. Han mener det ikke saa slemt.

Slotsforvalteren.

Mener jeg det ikke, Karl? Jo, gu mener jeg det! „Eders Majestæt!“ vil jeg sige, „disse fattige Diavle have

slæbt som Heste, for at faae den Vasse i Stand, hvor min allernaadigste Konge nu kan staae i Skyggen, og see over til Amager, Sverrig, og eders Residensslot i Kiøbenhavn. Eders Majestæt vil allernaadigst ikke binde Munden paa den Dye, som tærsker; og skiondt det er nogle doodne Ræfler, saa veed I dog af Bibelen, at en Arbejder er sin Løn værd." Jeg er vis paa, at Kongen af medfødt faderlig Naade giver eder et Gratial, Karle! skiondt I ikke have fortient det, og skulde have Brygl til.

Arbejderne.

Gud velsigne Slotsforvalteren! Det er en god Mand.

Slotsforvalteren.

Der komme Falkenerne. Gaaer nu jeres Vel! vi kan strax vente Kongen, han pleier tidt om Formiddagen at give Audients her i Lysthuset.

De gaae.

Falkenerne komme med Falke paa Stængerne.

Første Falkeneer.

Ja, den Jagt, det er ret en fornøielig Spøg,

Og de Fyrster i hvert Land

Ei os undvære kan,

Naar dem lystet det Julevildt at bede.

Ihi hvad er vel en Jagt uden stigende Høg?

Uden Falken paa Haand,

Som med Hætte, med Baand,

Sidder glubst efter Kamp allerede?

Og slippes den da løs: som en susende Raket

Høit den stiger i Luft, flyver aldrig sig træet.

Naar den fiernt over Skov

Styrter ned paa sit Rov,

Tra tra, tra tra, tra tra!

Hvor de Jægere forlyste sig da.

Chor.

Tra tra, tra tra, tra tra!

Hvor de Jægere forlyste sig da.

Første Falkeneer.

Konning Hrolf, som var Leires prudeste Drot,

Havde selv sig en Falk,

Som var Habrof kaldt,

Og som sad paa hans Skulder, den rund.

Og i tydtst og i franskt og italiske Slot,

I hver Borg overalt,

Har man mig fortalt,

Uden Falk man forlystes ei kunde.

Men hvor fik de den da fra? og hvor fandtes den da
bedst?

Der hvor Ridderen fandt sig sin stolteste Hest:

Run fra Heflas Land,

Run fra Sletten i Dan,

Tra tra, tra tra, tra tra!

Kommer Hesten og Falkene fra.

Alle Falkenererne.

Og nu Dankonning sender, med Stænger i Haand,

Den grønklædte Skalk

Med den toppede Falk

Til de fremmede Drotter i Førcering.

Og saa vandre vi saa snare med lystelig Aand

Med den blinde Krabat,

Og faae mangen Ducat,

God Viin og fortræfflig Fortæring.

Og naar Falken saa faaer Diet af Turbanen fri,

Da forfølger han sit Rov paa forsvindende Sti.

Da med bredfulde Maal

Driffes Dankonnings Skaal.

Tra tra, tra tra, tra tra!
 Hvor de Jægere forlyste sig da.

Kongen kommer i Jagtklæder, med følge.

Overskalkeneermesteren.

Her, Ederes kongelige Majestæt!
 Er efter allerhøieste Befaling —

Kongen.

Ja, det er godt, Herr Overskalkeneer!
 Lad mig kun tale selv med Folkene.
 Jeg kiender dem personlig ganske godt.
 God Dag, Hans Jversen! Niels Christen Møller!
 Hold Stangen hid og lad mig see engang.

Han betragter Falkene.

Driftige, skionne Jugle! — Gaaer med Gud,
 Forliges vel paa Veien, fives ei,
 Og gjør jert Norden Vre, hvor I komme!
 Hans Jversen er eders Foresatte;
 Adlyder ham, og iler, men forsigtigt!
 Da nu er Fred i Tydskland overalt,
 Vil intet Vanheld møde. Hvor I komme,
 Vil I, som mine egne Tienere,
 Behandles vel. Og du har Kassen, Hans!
 Betaler daglig dine Kammerater
 Diæterne, og gjør mig siden Regnskab.

Hans Jversen.

Vel, Ederes Majestæt!

Kongen.

Hils Brinds Eugen
 Fra Konning Fredrik, fra hans gode Ven!
 Da Freden nu til Nafstadt endte Krigen,
 Og lægger Baand paa Heltens Tapperhed,

Maa han paa Jagten søge sig sin Trost.
 Thi sender ham Dankonning disse Falke.
 Beed ham modtage dem med Venlighed,
 Og mindes den, som med en Haandsfuld Danske,
 Men dog en tapper Haandsfuld, bidrog Sit
 Til Seirene ved Höchstädt, Malplaquet!

Falkenererne gaae.

Kongen.

Bil Nogle tale med mig? Lad dem komme!

En Herre.

De tvende Malere, Coffre og Krogk.

Kongen.

Dem har jeg længtes efter.

De komme.

Er du færdig,

Min snilde Coffre?

Coffre.

Eders Majestæt!

Platfonden nu er strammet ud i Rosen,
 Som vel kan kaldes Masqueradesalen,
 Thi flere hundred Aar vil de deroppe
 I broget Kreds nu holde Masquerade.
 De skønne Damer vil ei ældes der,
 Men lige unge, lige yndigt smile
 Med sorte Masker i den hvide Haand.
 Niels Jespersen og Henrik Pedersen
 Med Stadsefiortel, pudret hvid Paryk,
 Bil ufortrøden blæse der Jagot,
 Og stryge lige lystigt Violinen,
 Og han, I veed, med Rhinskviinsglasset smile.
 Der findes Morer, Tyrker, Hedninger,
 Som alle leve dog i Kiøbenhavn,

Desværre maadelige Christne nok!
 Af Eders Majestæt kun Munden sees,
 Som smiler under Masken til en Dame.

Kongen.

Man mener, du har ogsaa malt dig selv
 I den blaa-fiortlede Allongemand,
 Som staaer og temmer Glasken under Masken.

Goffre.

Man bør ei spare eget Riød og Blod
 I Kongens Tieneste. Tilgiv mig, Sire!
 Det er saa Skik og Brug, at Kunstneren
 Indtrænger sig paa sine Billeder
 I fornemt Selskab.

Kongen.

Goffre! du est ei

Den Ringeste blandt dem paa Billedet.
 Jeg takker dig. Din muntre Kunst forstionner
 Mit Slot; Dørstykkerne med kjær Grindring
 Tilsmile mig, fra Florents og Benedig. —
 Og du, min Krogk, den meer Alvorlige!
 Har du fuldendt?

Krogk.

Ja, Eders Majestæt!

For Kirkens Alter sidder Frelseren
 Nu med Disciplene den sidste Dvæld,
 Og han, som sveg den Himmelske for Solv.
 Det er kun mat. Gud veed, jeg sofer dybt
 Min Pensels Afmagt. Men det veed jeg ogsaa,
 Det flød ei tomt og ei forsængeligt
 Fra Hiertet; og saa maa det troste mig,
 At denne høie Gienstand, ædle Konge!
 Var selv de største Kunstnere for stor.

Kongen.

Dit hulde Billed skal opbygge mig,
Naar, som et Menneske, med mine Brødre
Jeg knæler ned i Støvet for min Gud.
Er alt det Dvrige nu ogsaa færdigt?

Goffre.

Ja, Eders Majestæt! Speilglassene
Nu straae stolt i luegyldne Rammer;
Og rigt til Bordeplader og Raminer
Har vi anvendt det kostelige Marmor,
Som selv J bragte fra Italien.

Kongen.

Jeg strax vil op og see, hvad J har fuldbragt.

Til sit Følge.

Man kan opsætte Jagten for i Dag.

Venlig til Kunstnerne.

Jeg takker eder, Krogk og Goffre! begge.
Modtager Lønnen af min Hofassesserer,
Og med den Smule Guld en Konges Haandtryk,
Som veed, at Guld ei ene lønner Kunst.

Goffre og Krogk.

O, Eders Majestæt! — J smelter os.

De kysse Kongens Hænder, og gaae rorte bort. Kongen giver
et Bink, Alle forlade ham.

Frederik ene.

Saa modnes min Grindrings kiære Drøm!

Jeg seer det yndige Frascati kneise
Igien med sine lette, lyse Floie.

Nu vil mig ogsaa mine Haller fryde:

De trylle mig til Florents, til Venedig,

Og til Vicenza. Paa min Altarplade

Skal Crucifixet staae, som Belo sendte

Sin Ungdomsven, dengang hun gif i Kloster.
 Her er Kong Fredriks Kloster, min Veninde!
 Paa dette Bierg han nyde vil sin Fred.
 Eugen og Marlborough hvile jo paa Laurbær;
 Czar Peter tørrer Moser, bygger Stæder;
 Og Fætter Carl, som ved Bultava fik
 Sin Binge svedet, henter nu forboven
 Paa norske Fjeld Frost i det friske Saar.
 En Steenbuk er just ikke let at fange,
 Dog fik vi ham; nu stanger han i Buret.
 Ja, Danmarks Slette mangler ikke Helte;
 Og paa det sortblaa, stolte Skumhav flyder
 Mit Tordenskiold, saa let som Lustens Sky;
 Det sender Lyn paa Lyn, og synker ei.
 Jeg venter glade Budskab. Ja, det bæres
 Mig for i denne Morgen: Alt vil lykkes.
 Saa vil jeg nyde ret den fældne Dag,
 Og drømme mig ved Arnoslodens Bredder.

Marle lokte skionne Syd
 Nordens Drot til did at fare,
 Hvor ved Rattergalelyd
 Friske Bølger rulle klare;
 Hvor i mørken Aftenstund
 Dobbelt gylden Stiernen blinker,
 Og hvor Solvermaanen vinker
 Amor til sin Myrtelund.

Dybt i Ungersvendsens Bryst
 Præged Velskand sine Glæder,
 Indtil atter Pligtens Rost
 Kaldte ham til Drottens Hæder.

Dg han lod den stærke Stemme;
 Men i selv Kartovers Dunst
 Aldrig Fredrik kunde glemme
 Kiærlighed til Syd og Kunst.

Rosen duster meer ei nu,
 Min Viol er længst forsvunden;
 Ofte dog min Manddoms Hu
 Glædes vil i Skyggelunden.
 Mindet kan dog ei forsvinde;
 Dg naar her jeg ene staaer,
 Ofte skal min Taare rinde
 Ved Erindring om min Baar.

Dg mit kiære Fredriksberg,
 Stedse yndigt, uden Sorger,
 Vinke skal til sunde Bierg
 Ungling, Pige, Viv og Borger.
 Dg naar her paa køle Bænke
 Glæden vorder Hiertets Tolk,
 Skal de paa den Konge tænke,
 Som var Fader for sit Folk.

Man horer et Hurrataab noget borte. En Herre kommer hurtig.

Kongen.

Hvad er paa Færde?

Herren.

Ederes Majestæt!

En Skare danske lystige Matroser,
 Anført af Captain Tordenskiold. Han beder
 Om hurtig Audients.

Kongen.

Hvad bringer han?

Alt her? Jeg troede ham ved Norges Kyst.

Herren.

Han kommer frisk fra Norge. Hvad han bringer,
Det vil han sige selv. Der er han alt.

Kongens følge kommer tilbage. Tordenskiold med sine Matroser. Han bliver staaende ved Indgangen, tager Hatten af, svinger den, og raaber:

Hurra for Konning Fredrik! Seir og Glæde!

Matroserne.

Hurra! Hurra! Hurra! Vor Konge leve,
Kong Frederik den Fjerde!

Tordenskiold.

O, min Konge!

Han styrter til Kongens Fodder, griber hans Haand, og trykker den til sine Læber.

Kongen.

Hvad er det, Tordenskiold? Du bringer —

Tordenskiold springer op.

Seir —

Seir, Konge! Hæder. Lad mig fatte mig,
Saa skal jeg tale.

Kongen.

J har seiret, Børn?

Hvor — tal!

Tordenskiold.

Gud Allermægtigste har signet
De danske Vaaben.

Kongen.

Siig mig dog — beret —

Tordenskiold.

Jeg fused paa min Hvidørn. Tapprer Lemvig
 Mig trolig hialp med Hielperen, L'Etang
 Med Arca Noæ. Grip lod rask i Boven
 Bindhunden pladske; hver af Tønderne
 Med sin Galei, med Christian og Lovise;
 Dahl med Charlott' Amalia. Saa stak vi
 I Herrens Ravn i Sundet.

Kongen.

Nu? og traf?

Tordenskiold.

Den svenske Guffert først —

Kongen.

Den entred du,

Og sendte Byttet ned til Kiøbenhavn.

Hvad traf du siden?

Tordenskiold.

Nogle Fiskere,

Som meldte: Orlogsskibet Fyen, Prinds Vilhelm,
 Og Delmenhorst, Fregatten Høienhald
 For Anker laae i Magohavn, to Mil
 Fra Dynesilen, hvor med sin Escadre
 Den svenske Schouthynacht Stromstierna var.

Kongen.

Jeg meente Schouthynachtens Ravn var Knappe.

Tordenskiold.

Det var for knapt. Hans svenske Majestæt
 Nys havde været paa Escadren selv,
 Og adlet ham for al den Heltedaad,
 Han skulde øve. Nu hed Schouthynachten
 Stromstierna. Vi var alle med paa Strømmen,
 Men vi saae ingen Stierne.

Kongen forventningsfuld.

Birkelig?

Nu, altsaa da?

Tordenskiold.

Den svenske Schoutbynacht

Var glad, fordi han nu var bleven Stjerne.

Af Fiskerne vi sikkert fik at vide:

Endeel af Folket var i Land, til Bryllup;

De andre gæstereerte Schoutbynachten.

Vor Bind stod lige ind i Dynekilen;

Det havde været baade Synd og Skam,

Ei at betiene sig af Leiligheden.

Umuligt var det, først at seile to Miil

Til Viceadmiralen, for at spørge,

Om han tillod at nytte Diebliffet.

Kongen.

Det indseer jeg.

Tordenskiold.

Vor Lods svor høit og dyrt,

Han vilde bringe sikkert os i Havn;

Men hvordan vi kom ud af den igien,

Det maatte selv vi sørge for. Jeg raabte

J Naaberen til Grip, som med sin Bindhund

Laae mig paa Siden, hvad ham tyktes om

J Dag at komme som ubudne Gæster

Til Svenskens Lystighed. Han svarte: Godt!

Saa lod vi os i Guds Navn blæse ind

J Dynekilen, hvor et Batterie

Strax modtog os med militair Honneur

Ret høfligt; det var Synd at sige Andet.

Kongen befindende sig.

J Dynekilen —

Tordenskiold.

O, en deilig Egn,
 Et Landskab for en Maler! Havnen gaaer
 En god halv Miil i Landet mellem Skær
 Og Klipper; og paa Kysterne var opstilt
 Tre tusind Skytter bag de grønne Buske,
 Som uophørlig hagsled os med Rugler,
 Mens vi os listede med de syv smaae Skibe
 Ind mellem Fiendernes halvhundred Seil.

Kongen.

Forovne unge Mand! hvad har du gjort?

Tordenskiold.

Udført en Plan, vel overlagt, min Konge!
 Skiondt raft besluttet. Ved det danske Flag!
 Bort Tog var intet Fusentasterie;
 Men I har selv mig kaldet Tordenskiold,
 Og Lynildstraalen, veed I, suser ned
 Fra Tordenskyen, for man hører Skraldet.

Kongen.

Saa har du ramt?

Tordenskiold.

Ja, tag mig nitten Tønder,
 Det har jeg, min Monarch! — Jeg lod dem flyde,
 Gik over paa Galei Prinds Christian,
 Imens de flygtede for mig ind i Bugten;
 Da steg jeg paa Skytprammen Hielperen,
 Og Lemvig maatte paa den hvide Drn.
 Imidlertid paa Hielperen og Arken
 Bar Stykkerne fra Lasten bragt paa Dækket.
 Jeg drog foran, men løsnede ei et Skud
 Før Klokken otte, da jeg kunde lange
 Min Fiende med Særpundinger; da spilled

Jeg paa ham, alt hvad Løiet kunde holde,
 Med Kniplex og Stangfugler. Hviden Drn
 Brat maatte kappe Anker, som var kastet,
 For at jeg kunde komme ham forbi.
 Holdt Fienden tæt i Damp, og uformærkt
 Lod mig buxere ind paa ham, til nemt
 Vi var ham paa Musketfud nær. Da tabte
 Han Contenancen. Først Steenbukken taug,
 Skiod ikke meer, og strog sit Kongeslag.
 Men da det ikke var Commandoslaget,
 Saa ængsted jeg ham fort med mangen Ekraasæk.
 Det Samme gjorde ærligt Noahs Ark.
 Min Forstavn stod paa Grund, mit Spring blev affkudt;
 Det sagde Intet. Jeg kom løs igien,
 Og Fienden faldt som Fluer over Borde.

Kongen.

Ha, tappre Danske! Hvordan gif det saa?

Tordenfskiold.

Imidlertid den bolde Tønder fik
 Grobret det omtalte Batterie.
 Da Svensken saae sig ledt til Slagterbænken,
 Da satte han paa Grund, staf Alt i Brand
 Med Lunter, Tærebøtter. Men min Tønder
 Gif rolig om paa Skibene, tog selv
 Med egen Haand de tændte Lunter bort,
 Der hang ved Krudtet, som det kunde været
 En Tidibus, der skulde tændt Tobak.
 Tre Skibe, fyldt med Krudt, blev alle reddet;
 Kun ikke to, stærktladede med Fless,
 Som skulde næret Fiendens Mod i Vinter.
 Det var umuligt at faae Flessket slukt,
 Det lod vi brænde som et Glædesild.

Kongen med Høielse.

Faldt mange Danske?

Tordenskiold.

Ritten blege Helte

Hoer op til Thor i Valhal, for at vidne:

End var ei Danmarks Heltekraft forsvunden.

Syv og halvtredstindstyve Døvestede

Fik Prisepenge strax, fra tredstindstyve

Indtil to hundred Daler. Tilgiv, Herre!

Det var umuligt mig, at see dem bløde,

Og ikke lægge Plaster strax paa Saaret.

Nu nyde de i gode Hospitaller

Saarlægens Røgt, og prise Danerkongen.

Kongen.

Gud styrke dem!

Tordenskiold.

Cadetten Siversen

Blev sprængt i Luften.

Kongen.

O, den vakkre Gut!

Jeg kiendte ham. — Saa ung!

Tordenskiold smilende.

Han var for ung.

Det var det just. Thor smed ham ned igien,

Som Fiskeren i Havet af sit Net

De alt for smaae Fisk, at de først kan vøge.

Han faldt igien, hvor Bandet blødest var,

Og kom slet ingen Skade til.

Kongen.

Vel, vel!

Og eders Bytte?

Tordenskiold.

Elleve Galeier,

En Mængde gode dobbelte Chalouper,
 Strømbaade med Transportfrib', Smaat og Stort,
 In alles fir og fyrgethyve Skibe.

Kongen forundret.

Det har du alt med syv smaae Skibe —

Tordenskiold.

Rei!

Det har den Allerhoieste, som sender
 Belsignelsen til Eders Majestæts
 Anslag og Baaben, saa at Verden snart
 Maa indsee, Kongers Konge har sin Haand
 I Alt, hvad Eders Majestæt beslutter.
 Vi Somænd var kun Redskab, som af Pligt
 Med Nidkærhed med Liv og Blod besegled
 Vor Troskab. Hver Matros var lige fiæk,
 Og lige værdig Danerkongens Naade.

Kongen.

Min Commandeur! omfavn mig.

Tordenskiold.

O, min Konge!

Kongen til Matroserne.

Jeg tænke skal paa alle mine Helte.

Hensunken i sig selv.

Saa hurtig vender Lykken sig i Krig!
 Hvo var bestedt i Rod, som jeg, dengang
 To hundred tredsindstyve tusind Daler
 Mig købte Freden dyrt til Travendal?
 Ved Helsingborg, ved Gadebust var Steenbust
 Min Overmand — i Tønningen min Fange.
 Nu stiger Solen af forkladne Hav,

Og af de ufrugtbare Bøver skienkte
 Colbergerheide mig og Dynetilen
 En dobbelt Høst.

Tordenschiold og Matroserne.

Gud velsigne vor Konge!
 Hans Borg ei Faren skal naae.
 Gud velsigne vort Fædreland!
 For det i Døden vi gaae.
 Kån ogsaa Svensken os møde
 Paa Landet, og kraftig slaae —
 Paa Bolgen han atter maa bløde,
 Og Saga skal evig tilstaae:
 Det hvide Flag og det røde,
 Ei viger det gul' og det blaa!

Kongen.

Min Siæl er fuld af mange Følelser;
 Kom, følg mig, jeg maa tale ene med dig.

Han gaaer med Tordenschiold; Følget til den modsatte Side. En
 Herre holder en anden tilbage.

Første Herre.

Aa, bi lidt, Monfrere!

Anden Herre.

Hvad vil du?

Første Herre.

Jeg kan ikke tæmme min Nysgierrighed, jeg maa
 snakke med disse Menneſker, jeg maa vide Noget om denne
 Thorenschiold, som man gjør saameget Bæsen af. Han skal
 være af ganske obscur Extraction, og have havt endeel
 Eventyr i sin Ungdom, som gjør ham liden Vre.

Anden Herre.

Vær du rolig, Monfrere! og vov dig ikke paa Glattiis.

Du veed, du er aldrig fornustigere, end naar du tier og tænker.

Første Herre.

Du skal altid hovmesterere mig! Jeg er den Ældste, og veed nok, hvad jeg gjør.

Anden Herre.

Giver du dig af med Matroserne, saa faaer du et Begplaster paa Munden. Det forsikkrer jeg dig.

Første Herre.

Jeg skal vel vogte mig for at komme i legemlig Berørelse med slige Folk.

Anden Herre.

Ja, men der gives ogsaa aandelige Begplastre.

Første Herre.

Aandelige Begplastre? hvilke extravagante Talemaader!

Anden Herre.

Det skal fornøie mig, i Lysthuset her at være en rolig Tilskuer til din Ydmygelse.

Første Herre.

Ei! hvad Ydmygelse? Jeg er ikke ydmyg, jeg lader mig ikke ydmyge.

Anden Herre.

Veedst du ikke, hvad Tydskken siger? Mufs ist ein böses Kraut.

Første Herre.

Lad du mig kun raade!

Anden Herre sætter sig i Lysthuset.

Første Herre til Matroserne.

Ecoutez, mes enfans! Hvem af jer er den Fornemste?

En Matros.

Det er Christen Staal, Jeres Velbyrdighed! det er Quarttermesteren.

Herren.

Aa, hør, min gode Christen Stahl! siig mig oprigtigt, som en god Christen, kiender du ikke denne Capitain — hvad skulde jeg siige: Commandeur — Thorenschiold specielt?

Dvarteermesteren.

Specielt kiender jeg ham ikke; men jeg kiender ham hellens ganske godt, for vi er Byesbørn, og have gaaet i Skole sammen.

Herren.

Ah, charmant! saa kan jeg jo strax faae Efterretning. Ikke sandt, denne Herre er slet ikke af Fødsel?

Dvarteermesteren.

Jo, gu er han af Fødsel! Han er født af ægte Forældre, og døbt i samme Kirke, som jeg.

Herren i Lyshuset.

Begyndelsen er god.

Første Herre.

Alf Stand, af Byrd, mener jeg.

Dvarteermesteren.

Alf Byrd maa han vel være, siden hans Moder har baaret ham; og han er af ærlig Borgerstand, hans Fader var Raadmand i Bergen.

Herren.

Dog Raadmand! og hed?

Dvarteermesteren.

Johan Wessel, til Tieneste.

Herren.

Det Navn skulde han smukt beholdt. Det er saa sønligt, saa christeligt, at beholde sin Faders Navn.

Dvarteermesteren.

Ja, saa skulde en meget fornemme Mand, jeg har kiendt, hedde Jeppe Tiærebotte.

Herren.

Hvi saa?

Qvarteermesteren.

Jo, for saadan hed hans Moders Rudst.

Herren i Lysthuset.

Bravo, Qvarteermester! Giv ham ikke Qvarteer.
Begplasteret bliver smurt.

Første Herre.

Harde Thorenschiolds Fader mange flere Børn?

Qvarteermesteren.

Nei, han havde ikke meer end sytten til.

Herren.

Hvad? atten Børn? og alle Drenge?

Qvarteermesteren.

Nei, det halve Døsin var Iose.

Herren.

Saa var vel Herr von Thorenschiold, som Stamherre,
den Ældste?

Qvarteermesteren.

Nei, han var den Tiende eller Ellefte, ligesom Joseph
i Egypten.

Herren.

Har hans Fader ladet ham standsmæssig optugte?

Qvarteermesteren.

Han vilde sat ham til Bogen; men Peter bakkede
agter ud, og slog Alt, hvad han læste, i Glemmebogen.
For at faae Reb i Seilene med ham, satte Faderen ham om
Bagbord hos en Skrædder; men han vilde heller ligge paa
en Lægervæl med slappe Undervant og Tværstjorer i Stæn-
gerne, end om Bord i et Skrædderværksted. Da han derfor
engang maatte følge Mesteren med Posen under Armen
i Loveir, gav han ham en saadan Trykseren i Nakken

med en Sneeboldt, som han for ydermere Tydeligheds Skyld havde dyppet i Rendestenen, at baade Hørelse og Syn forgif Skrædderen, og han satte paa Grund. Siden den Tid opgav Peter Wessel den Profession.

Herren.

Ei ei! hvad maa man høre! Han skal jo ogsaa have været Tiener, siger man.

Qvarteermesteren.

Som lille Gut tog de ham med paa Slæbetouget til Kiøbenhavn i Kongens Følge. Kongens Skriftestader Dr. Jespersen tog sig af ham, og saa var han hos ham et Par Aar, før han kom til Gadetterne.

Herren.

Og tjente ham.

Qvarteermesteren.

Med Alt, hvad han kunde. Peter Wessel har altid været taknemmelig mod sine Belgiorere.

Herren i Lyshuset.

Bravo, Qvarteermester!

Første Herre.

Ah, det er en sand Dyd. Sagte. Altsaa: Skrædder-dreng og Tiener — og nu Commandeur, og vel snart Admiral Thorenskiold! Hvad man dog maa opleve!

Tordenskiold kommer tilbage.

Første Herre gaaer ham kiærligt i Møde.

Ah, der har vi Herr Commandeuren tilbage. Embrassez moi, mon cher ami! Tag ikke ilde op, at jeg har underholdt mig lidt med eders Folk. Det har ret contenteret mig. Man kan lære Noget af ethvert Menneske i hans Metier; skøndt de tale et Patois, som jeg egentlig ikke forstaaer.

Tordenskiold.

Fransk kan de ikke, heller ikke Tydsk, Monsieur! men de tale dog temmelig godt bredt Dansk.

Herren.

Bredt vel, men ikke godt. Det er Kunstordene, Terminologien, som generer mig. Imidlertid har det fornoiet mig at hore adskillige Anecdoter af Herr Commendeurens Ungdom, hvori det originale Genie, vi nu beundre, paa en naiv Maade envelopperede sig. Leer. Den Sneeboldt i Ryggen paa eders Mester, Skradderer, var virkelig admirable; det var et tout à fait Indfald.

Tordenskiold.

Ja, var det ikke? og et passende Baaben mod en Skradder! Jeg mærker, Monsieur vil paa en fin Maade faste mig min Ungdom i Rasen. Den skammer jeg mig aldeles ikke ved. Lægger sin Haand paa hans Skulder. Men tak I Gud, Monsieur! at I aldrig har været Skradderdreng.

Herren taabelig forlegen.

Hvorfor, Herr von Thorenschiold?

Tordenskiold.

For saa vilde I hoist nu være avanceret til Skradder-mester.

Herren i Lyshuset.

Der kom Begplastrer.

Første Herre.

Skæ — me — Jeg recommanderer mig skyldigst.

Tordenskiold.

Alt recommandeert.

Første Herre gaaer.

Anden Herre kommer.

Fortræffligt, Tordenskiold! Jeg takker eder.

Trykker hans Haand.

Tordenskiold.

Hvorfor, min Herre?

Anden Herre.

For I stopped Munden

Paa denne Taabe.

Tordenskiold.

Hvem er denne Herre?

Anden Herre.

Min kiødelige Broer, med Tugt at melde.

Men ei, fordi eet Træ er stieret i Skoven,

Er alle stieret. Tro I mig, hver bold,

Retstaffen Adelsmand er stolt og glad ved

At kaldes eders Lige. I gjør os

Stor Ære; gid ret Mange mellem os

Maae gjøre jer det Samme!

Tordenskiold ærbødig.

O, min Herre!

I er alt for beskedet.

Anden Herre.

Nu Farvel!

Vi sees i Aften jo ved Masteraden,

Saa tomme vi et Glas paa ærligt Venstreb. —

Der, Kammerater!

Giver Qvarteermesteren Penge.

Jeg maa dog betale

Udlæg og Arbejds løn for Plasteret.

Drif eders Konges, Commandeurens Skaal,

Og morer eder godt, imens I er her!

Gaaer.

Tordenskiold.

Hvad Forfkiel der kan være mellem Brødre!
 Men nok om det. Sei, Manne! jeg er glad;
 Vor Konge roser os, han er tilfreds,
 Og vil belønne naadigt Hver især.
 Mit Hierte banker, jeg har ingen Ro,
 Jeg kan ei blive stille her. Nu maae
 Vi finde paa en ægte Somandspøg,
 Som kan fordrive Tiden for i Dag.
 Saa hurtig komme ned fra Dynefilen,
 Fra Storm og Slag, i denne lune Hauge —
 Det er for pludselig en Overgang.
 Men jeg har fundet Noget op, som vist
 Vil tykkes eder kosteligt; og vil I
 Som jeg, saa føre vi det ud paa Stand.

Qvarteermesteren.

Vi følge jer i Liv og Død, saa kan
 Vi sagtens følge jer til Spøg og Gammen.

Tordenskiold.

Men denne Spøg er farlig, Kammerater!

Qvarteermesteren.

Hvis der var ingen Fare meer i Livet,
 Blev det kiedsommeligt, Herr Commandeur!

Tordenskiold.

Hør mig! Da nys jeg talte med vor Konge,
 Da yttred han med særfornoiet Smil:
 „Nu gad jeg vidst, hvad Stænderne i Sverrig
 Om deres Tilstand synes, naar de høre
 Den slette Tidende fra Fredrikshal“.
 Hans Majestat anordnet har i Aften
 En Folkefest med Dands og Lystighed
 I denne Hauge. Vi har Tid endnu.

Hvad siger J? Skal med de to Chalouper
 Vi roe til Malmöstrand, og hente der
 Et Exemplar af hver af Ständerne:
 En Officeer, en Geistlig og en Bonde,
 At Kongen selv kan spørge, hvad dem tykkes?
 Matroserne.

Et herligt Indfald!

Tordenskiold.

Er J alle med?

Matroserne.

Ja, hver en Siæl! Vi hente Danerkongen
 Saamange Skaaninger, som han forlanger.

Tordenskiold.

Vel, raske Gutter! Saa til Værket strax!

Chor.

Lystige Somænd, naar Seiren er vunden,
 Søge sig Loier i Havn og paa Land.
 Borger og Bonde til Arnen er bunden,
 Hiem har Matroserne, hvor der er Band.
 Trækfuglen farer fra nordiske Skove,
 Bygger i Africa Neden paa ny;
 Hiem har Matrosen i fierneste By,
 Reiser med Jil over skummende Bove.
 Endnu før Middag vi lande ved Ever'g,
 Endnu før Aften paa Frederiksberg!

De gaae.

Anden Handling.

Bondestue i Skaane.

Gustav ene.

Falske Haab! du er forsvunden,
 Tabt, hvad kun min Siæl attraaer.
 Ingen Rose meer i Lunden!
 Stormen raser i min Vaar.

Ingen Aften sol skal vinke
 Gustav tiere til sin Mø;
 Did, hvor tusind Sværde blinke,
 Vil jeg styrte mig og doe.

O, men aldrig kan jeg glemme,
 Selv naar træffer Dødens Piiil,
 Hendes Afsyn, hendes Stemme,
 Hendes Blik og hendes Smil.

Som min høie Stridsgudinde
 Svæver hun fra Ekken ned.
 Maa mit Blod i Kampen rinde,
 Doer jeg dog af Kiærlighed.

Tordenskiold

kommer forklædt som Bierggubbe, med hvidt Stæg, ved en Stav.

Ei ei, min unge Ven! hvad maa jeg høre?

Saa vild, og dog saa smeltet? Sandelig,

J seer ei ud til at slaae Folt ihjel!

Jeg mener ikke dermed, J er svag;

J er en kraftig Gut. Men læser jeg

Grundsproget ret i eders vaade Dine,

Saa lider J af en fortvivlet Sygdom,

Det tidt er mere farlig for en Ungkarl,

End Krudt og Rugler.

Gustav.

Krudt og Rugler kun

Kan trøste mig.

Tordenskiold.

Hvad? J vil gaae i Krig?

Gustav.

Ja, Jaer! det vil jeg.

Tordenskiold.

Selsomt! gaae i Krig,

Naar man har intet Hierte.

Gustav.

Intet Hierte?

Hvo siger saa?

Tordenskiold.

J selv i eders Bise;

Det er jo stiaalet af en lille Pige.

Gustav.

Saa har jeg Mod. Og bedre Mod i Kamp,

End Hierte; saa bevæges man desmindre.

Tordenskiold.

Det gaaer ud over Fienden, stakkels Dævel.

Skam skulde slige unge Hæger faae,
 Som koge Seid med Diekast og Smiil,
 Og riste Runer med sneehvide Hænder.
 De er langt mere farlig, end de gamle
 Med Korsklæd og med Rynker. — Hendes Navn?
 Gustav.

Hvem mener I?

Tordenskiold.

Den smukke Laareperse,
 I græder over, naar I er alene.
 Gustav.

Min Elskte hedder Ulla Berg. Hvi skal
 Jeg sige det for Verden?

Tordenskiold.

Ulla? Nu,

Det klinger smukt.

Gustav.

Selv hendes Navn er sødt.

Tordenskiold tor.

Ja, dersom der kan dommes efter Lyden,
 Er hun forbandet vakker.

Gustav.

Gamle Mand!

I spotter.

Tordenskiold mild.

Nei, jeg spøger kun, min Ven!

Og Spøg af Oldingen paa Gravens Bred
 Har trods sin Lystighed dog lidt Ærværdigt.
 Fortæl mig dine Hændelser! Hvorfor
 Gik du saa plat fortvivlet?

Gustav.

Snart fortalt!

Jeg elsker Ulla Berg, en herlig Mø,
 Saa snild som smuk. Hun har en gierrig Fader;
 Jeg er en fattig Diævel. Faderen
 Vil tvinge hende til en gammel Dosmer
 Med mange Penge. Hun vil ikke ha'e ham,
 Men heller ikke mig, hvis Faderen
 Samtykker ei deri. Det gior han aldrig;
 Thi jeg har Intet, og har intet Haab
 Om nogentid at faae det Allermindste.

Tordenskiold.

Den Udsigt er just ikke rosenrød.
 Og har du heller aldrig eiet Noget?

Gustav.

Jo, jeg har været rig, men mistet Alt.

Tordenskiold.

Hvordan?

Gustav.

I Krigen, da min Faders Gaard
 Blev lagt i Asken af de Danske.

Tordenskiold prøvende ham.

Derfor

Vil du nu hevne dig?

Gustav.

Hvad hevne mig?

I Krigen gaaer det ikke anderledes.
 Der er vel ogsaa Gaarde brændt i Danmark.

Tordenskiold.

Hvad vil du da i Kamp?

Gustav.

Paa denne Jord

Er der ei længer Fred for mig. Jeg kom
 I Klammeri med Ullas Faer igien;

Han viste Døren mig, hun selv var vred,
 Og gav mig ikke sit Levvel paa Veien.
 Jeg burde taalt hans Brantenhed og Skieldsbord
 For hendes Skyld. Men jeg vil bøde for det;
 Jeg søger Konning Carl paa Norges Grændse,
 Jeg skienker ham mit Liv, min Kiærlighed.

Tordenskiold.

Det vil han ikke skionne meget paa;
 Thi han er vant til at opoffre Guld
 Som Fluer, og til Kiærligheden fiender
 Han ei det mindste.

Gustav.

Nu, det er det samme;

Saa vil jeg ubemærket doe for ham.
 Han nyder selv ei meget Godt paa Jorden;
 Hans høie Siæl foragter kiælne Glæder,
 Og kun som Helt han søler sig lyksalig.
 Rist, Egennytte, Had boer ei i ham.
 Han kunde gierne været Polens Konge,
 Men med Beskedenhed, med sieldent Høimod
 Afstod han Riget til en indfødt Edling.
 Han sover paa den blotte Jord i Telt
 Om Vintren i den frygteligste Kulde;
 En gloheed Kugle tiener ham til Døn.
 Han nyder aldrig Viin og stærke Drikke;
 Soldaterkost er al hans Lækkerhed.
 En mørkblaa Frak med store Messingknapper
 Omslutter Ungersvendens ranke Liv.
 Kun i det dybe, strenge, faste Blik
 Opdager man en Konge. Dog er Carl
 Huldsalig mellem Benner, lider ei,
 Man taler ondt om den Graværende;

Tilgiver Alt, kun ikke Ridingsværk.
 Hver Morgen og hver Aften beder han
 Fromt som et Barn med Tillid til sin Gud.
 Vel har endnu han ingen Elskerinde,
 Dog ærer han det hulde Kion; man siger,
 At han vil gifte sig, naar han faaer Fred,
 Og i sit Valg kun lade Hjertet raade.
 Gud signe ham!

Tordenskiold.

Men han faaer aldrig Fred.

Gustav.

Saa skienke Gud ham brat den Heltedød,
 Hans unge raske Hjerte søger.

Tordenskiold.

Amen! —

Men du behager mig, du flinke Gut!
 Du misted Alt ved Carl, og elsker ham
 Dog lige hoit.

Gustav.

Hvo elsker ei sin Konge?

Hvo tænker paa sin Fordeel, naar det gielder
 At hofte Gren? Tænker Carl paa sin?

Tordenskiold.

Du sætter altsaa Gren over Elskov?

Gustav.

O, Kiærlighed og Ære findes aldrig
 Om hoiest Rang, de gaae som Søskende.

Tordenskiold.

For silde vil du søge Konning Carl
 Bed Frederikshal; man siger, Tordenskiold
 Er kommen ham i Forkiøb der, min Søn!
 Har kapret hans Flotille.

Gustav.

Nu, saa maa han
Udruſte ſig en anden.

Tordenskiold.

Hader du

Ei Tordenskiold for dette Boveſtykke?

Gustav.

Jeg hade Peder Weſſel? ſlig en Helt?
Min Tro! er Konning Carl paa Land en Love,
Paa ſalten Sø er Tordenskiold en Hval.

Tordenskiold ſagte.

Nu, ved Compaſſets ewige Magnet
Og ved mit Sværd, nu ſkal han ſaae ſin Pige!
Goit.

Ja, hor, min Gut! nu kiender jeg da dig,
Du derimod veed endnu ei, hvem jeg er;
Saa vil jeg ſige dig det ſtrax i Korthed:
Jeg er en gammel Trolld fra Laplands Ørk,
Og jeg kan hege, ſom et Gruentimmer.

Gustav.

Jert Spøg miſhager mig.

Tordenskiold.

Nei, det er Alvor.

See, naar jeg blæſer kun i denne Floite,
Indtriner ſlug en Hær af mine Aander,
Og fanger dig.

Gustav.

Hvad vil det Bæſen ſige?

Tordenskiold.

Det ſkal du ſnart erfare, vantro Thomas!

Han piber, Matroſerne trine bevæbnede ind.

Tordenskiold.

Griber ham, Gutter! Han er vor Fange.

Gustav.

Snedige Gubbe! lumst du mig sveg.

Tordenskiold.

Suffende Veiler! vær kun ei bange;

Det er ei Alvor, det er kun Leg.

Matroserne.

Hvad skal vi mere? Skal vi ham binde?

Skal han i Baaden føres fra Land?

Tordenskiold.

Bunden han er alt fast af en Qvinde;

Bringer til Jollen smægtende Mand!

Gustav.

Grusomme Skiebne knuser mig ganske:

Tabt er paa een Dag Frihed og No.

Grumme Barbarer!

Tordenskiold og Matroser.

Nei, vi er Danske.

Staffet du kun skal gieste vor D.

Gustav.

Ulla! min Ulla! elskte Veninde!

Mindes din Ven, som evig forsvandt!

Tordenskiold og Matroser.

Muligt du kan blandt Fienderne finde,

Hvad mellem Venner aldrig du fandt.

Gustav.

Grusomme Skiebne knuser mig ganske:

Tabt er paa een Dag Frihed og No.

Grumme Barbarer!

Tordenskiold og Matroser.

Nei, vi er Danske.

Staffet du kun skal gieste vor D.

De fore ham bort.

Stue hos Fader Berg.

Fader Berg kommer med Ulla og Hanna.

Berg.

Har du Medgift selv, du Abe?

Borde, Stole, Egeskabe,

Fylt med Linned, Klæder, Duge?

Tintallerkner, du skal bruge?

Kobberpotter og Fayence?

Misbrug ei min Contenance!

Gier du den mindste Hvid?

Ulla.

Lidt en Pige kan behøve;

Bil en Fader mig det røve?

J jert Huus et lille Kammer,

Til at græde ud min Jammer;

Bed jert Bord en ringe Gave,

Blomsterbedet i jer Have.

Rad mig leve saa min Tid!

Berg.

Du har ingen Tid, min Datter!

Ei vi for hinanden lyve:

Alt du fylder dine Lyve.

Sorgen følger snart paa Latter.

Nei, du skal, Gud være lovet!

Giftes over Hals og Hoved.

Hanna.

Hun vil ogsaa gjerne giftes,
Hvis hun faaer den, hun kan lide.
Nød kun og Ulykker stiftes,
Som I veed, vi alle vide,
Ved usaligt Ægteskab.

Berg.

Ægteskab er ei usaligt,
Naar man med en Degn forenes.
Man med Geistlighed forlenes;
Sligt et Held er ubetaligt,
Det er Binding, ikke Tab.

Lidselmand blier mig en Son!

Hanna.

Jer en Son? Nei, jeg formoder,
Han jer blier en fugtig Broder.

Ulla.

Fader! hør din Datters Bøn.

Hanna.

Mores dog ved hendes Bøn!

Berg.

Ei mig rører hendes Bøn.

Hele Feilen deri stikker,
At han lidt for meget drikker.
Lige meget! de, som drikke,
De, som sove, synder ikke.
Gders Euf og Snaf er Bind,
Degnen er et ærligt Skind.

Hanna.

Skind? Ja, var han Skind alene,

Skulde jeg det ei formene;
 Maaskee holdt han sig i Skind.
 Og hvis han var Riid og Sene,
 Kunde man dog røres lidt;
 Men det er jo lutter Fedt!

Berg.

Gaa, din Næsvis! lad mig være.
 Jeg maa tænke paa min Vre,
 Lader ikke mig forhaane;
 Ei man spørge skal i Skaane:
 Ulla fik en fattig Mand,
 Under hendes egen Stand.

Ulla.

Gader! skienk mig nogle Dage,
 Til at fattes af min Sorg.

Hanna.

Und den Arme nogle Dage,
 Til at fattes af sin Sorg.

Berg.

Nei, hun skal mig ei bedrage;
 Lysten laaner kun paa Borg.

Hanna.

Har J fuldt og fast besluttet —

Berg til Ulla.

At din Guldring bliver puttet
 Paa den ædle Klosters Finger,
 Inden Aftenkloffen ringer.

Ulla.

Det vil koste vist mit Liv.

Berg.

Boi dig, som et villigt Liv.

Hanna.

Riære Fader! eftergiv.

Ulla.

En dødelig Smerte

Omspænder mit Hierte;

Men for du mig Arme

Bortfælger i Dag,

Bil Gud sig forbarme,

Beskytte min Sag.

Hanna.

O, hvor hendes Smerte

Gaaer dybt mig til Hierte!

Men for man dig Arme

Bortfælger i Dag,

Bil Gud sig forbarme,

Beskytte din Sag.

Berg.

Jeg lægger den Smerte

Elet ikke paa Hierte.

I Klokkerens Arme

Hun savnes i Dag;

Saa lad dem kun larme,

Jeg vinder min Sag.

Gi et Ord meer! Enten trolover du dig med Tidselmand i Dag, og gifter dig med ham inden tre Solemærker, eller du forlader mit Huus, og kommer aldrig tiere for mine Dine. — Nei, du skal ikke forlade mit Huus, du skal ikke rende efter den Landstryger, og giøre mig Skam. Du skal blive her, jeg vil holde dig som en Fange, du skal sættes paa Band og Brød.

Ulla.

Desbedre! saa kommer jeg snart hen, hvor jeg ønsker mig.

Berg.

Nei, du skal ikke sættes paa Band og Brod, du skal ikke hen, hvor du ønsker dig, du skal ikke blive mager, visfen, guul, grøn, og giøre mig saadan Ekam, at man vil sige: af, det stakkels Barn! af, den allerhelvedes Fader! Nei, du skal spise og drikke dobbelte Portioner, du skal blive saa rød som en Rose, og saa trind som en Vilie; eller jeg skal lære dig.

Ulla.

Riære Fader! hør mig. Jeg veed dog, du holder af mig; og det er kun af misforstaaet Iver for mit Vel, at du piner og plager mig.

Berg.

Just fordi jeg holder af dig. Hvad for Noget? Misforstaaet Iver? Nei, jeg forstaaer min Iver meget godt. Du skal ikke faae en glad Time i mit Huus, hvis du ikke tager ham.

Hanna.

Og tager hun ham, saa faaer hun ikke en glad Time uden for eders Huus.

Berg.

Tidselmand er en skikkelig Karl, og hvad han ikke er, kan han blive, naar hun faaer ham, og leder ham paa rette Bei. En Kone formaaer meget over sin Mand. Han er saa from som et Lam, og i Grunden saa ensfoldig som en Hest. Men det er et Lam med oversflodig Uld, som hun kan klippe, og en Hest, som trækker for hendes Onskers Bogn, og gaaer, hvor hun vil. Hvad kan en Kone forlange meer?

Hanna.

Gaaer han, hvor hun vil, saa lad ham gaae Poffet i Bold! Det vil hun helst.

Berg.

Hvad sukker du efter? Tænk mig ikke mere paa den Knekt, som ikke eier en Hvid, og dog vover at sige mig, en velhavende Mand i min egen Gaard, at jeg er et uforstandigt, urimeligt Menneske og en grusom Fader! Har du Noget af ham? Har J byttet Ringe?

Ulla.

Aldrig.

Berg.

Har du Breve fra ham?

Ulla.

Ingen.

Berg.

Har du Noget af ham, saa skal du sende ham det, eller give mig det. Du maa love mig paa datterlig Ære og Samvittighed, ikke at beholde det Bitterste, som han har givet dig, og som minder dig om ham.

Ulla.

Det lover jeg, Fader!

Hanna.

Undtagen hans Hierte, Fader Berg! Det kan hun dog hverken sende ham tilbage, eller give jer.

Berg.

Snak du for din Æske! Med dig har jeg Intet at gjøre, du staaer under min Broders Commando. Nu gaaer jeg ud, at tage mod Brudgommen; og naar vi komme, veed du, hvad du har at gjøre, eller, saa sandt Kloffen hænger i Malmø Taarn, jeg skal lære dig Vinterveien.

Gaaer.

Hanna.

Min stakkels Ulla!

Ulla.

Hanna! mindest du
Den Sang, som Gustav lærte mig i Fjor?
Det var et Barsel om vor egen Stiebné.

Hanna.

Syng den, min Pige! Lad den trøste dig!
I Sorgen trøster Veemod allerbedst.

Ulla.

Baaren smykte Bækkens Bred
Med et broget Blomsterbed,
Med sin bedste Rose.
Baaren svandt, og Rosen svandt;
Kilden blev — og Kilden randt
I den sorte Mose.
Kommer du ei snart igien,
Grønne Sommer, Hjertets Ven?

Hanna.

Kildens klare Taare faldt,
Bogens Blad var brunnligt alt,
Græsset guult paa Vangen;
Ingen munter Fugl paa Green;
Stormen over Torn og Steen
Hylte Sorgesangen.
Veemods Længselstaare randt,
Da den ei sin Rose fandt.

Begge.

Kilden med sit Blomsterbed
Er lyffsalig Kiærlighed,
Rosensmykt i Baaren.
Glædens Sommer varer kort;
Naar det grønne Haab gaaer bort,
Trosteb fælder Taaren.

Rilden under Snee og Is
Græder over sit Forliis.

Ulla med stærkere Gølelse.
Rose med din Purpurdragt!
Du bedrager i din Pragt,
Blusser kun i Solen,
Haaner Hjertets dybe Suk.
Blege Blomst er mere smuk,
Jeg har valgt Violen.
Den mig tyder, blaalig rød:
Stille Kiærlighed i Død.

Min Hanna! vil du vise din Veninde
En Tieneste?

Hanna.

Hvor kan du tvivle derom?

Ulla.

Min Fader har forbudt mig eie Noget,
Som kom fra Gustav, og jeg lyder villig;
Min sidste Glæde offerer jeg min Fader,
Min Sorg kun jeg beholder for mig selv.

Hun tager et lille Papir frem.

Her er det Gnefte, jeg fik af Gustav:
En Martsviol. Den dufted frisk og fager
I Morgenduggen, da han brød mig den,
Og bly og ængstlig stammed mig sin Elskov.
Bestandig har jeg giennt den paa mit Hjerte;
Nu ikke meer, for jeg er hans igjen!
Tag den, min Hanna! og naar jeg er død
Om kort Tid — thi jeg lever ikke længe —
Saa list dig ene ind til din Veninde,
Og læg Violen atter paa mit Bryst.

Saa tager jeg i Evigheden med
Den Blomst fra Jorden, som var mig bestieret.

Hanna.

O, Gud! min Pige, du bedrover mig.
Behold dog din Viol!

Ulla.

Nei, Hanna! nei!

Hvad jeg har lovt min Fader, maa jeg holde.

Giver hende Papiret.

Hanna.

Hun elsker ret af Hiertet, stakkels Pige!
Hvor det maa være sødt, at være saa
Ulykkelig! Thi bedre dog, naar galt
Skal være, varm at smægte hen af Længsel,
End kold at trives, og at kiede sig.

Fader Berg kommer med Tidselmand, som er pyntet, og følges
af sin Karl Erik.

Tidselmand.

Paa denne livsalige Dag
Min Lunge for lam er og svag,
At udtrykke
Dig min Lykke,
Du Naturens — bedste Stykke!

Erik trækker ham i Kiolen, sagte.

Mesterstykke maa I sige,

Naar I beiler til en Pige.

Giv dog paa jer Gierning Agt!

Tidselmand

affides til ham igjen.

Hvad jeg sagde, har jeg sagt.

Jeg herefter dig befaler,

Mig at vare, før jeg taler.

Berg.

Hiertelig velkommen vær!
Bist min Datter faaer jer kjær.

Til Ulla.

Vær nu ikke længer tvær!

Ulla

O, min Dod! gid du var nær.

Hanna.

Hvilken Brudgom beiler her!

Tidselmand.

Hælvten Sorg og Hælvten Glæde
Kommer jeg til denne Pagt:
Kiolen af Skarlagenklæde,
Sort af Gms min Underdragt.
Som en geistlig Mand for Næsten
Maa jeg være sort endeel,
Men dog ikke ganske heel,
At jeg skilles kan fra Præsten.
Geistlig, verdslig Herlighed
Er forenet: Kiærlighed.

Berg.

Hør, hans Mænd har Flugten taget!
Jo, han har i Panden Been.
Hvor det flyder!

Grif sagte.

Som fra Taget

Regnen i en Rendessteen.
Sort og rød, det er jo Fanden,
Siger gamle Kiærlingslof;
Horn ham mangler kun i Panden,
Og, min Tro! dem faaer han nok.

Tidsfelmand.

Denne Karl, som med jeg bringer,
 Er af nyttigste Natur.
 Han for mig i Taarnet ringer,
 Mens jeg tager mig en Luur.
 Hver en Grav, jeg skulde grave,
 Gjør han mig med største Flid;
 Jeg modtager Nytaarsgave,
 Og han nøies med en Hvid.
 Naar han ei i Taarnet ringer,
 Er han Tiener i mit Huus.
 Hiem han mig om Aften bringer,
 Naar jeg faaet har en Ruus.
 Hvide Kofte maa han bære
 Med de sorte Knapper i,
 At han Graverkarl kan være,
 Og dog steds i Liberi.

Grif.

Sort og hvid man Døden maler,
 Diæblen males sort og rød;
 Bælg nu, Jomfru! hvad befaler?
 Enten Diævel eller Død?

Berg.

Saa vil vi da hurtig skride
 Til Trolovessen paa Stand.
 Hver nu veed, hvad Hver skal vide.
 Nærm jer som en Fæstemand!
 Ulla! Ringen af din Finger!
 Sæt den paa din Beilers hen.

Ulla.

Grumme Fader! du mig tvinger?

Tidselmand.

Bare jeg kan passe den! —
 Kom, min Sodeste! min Bedste!
 Gjør mig ikke længer ør,
 Høst dog paa, jeg er din Næste,
 At du Næsten elste bør.
 Lad den Ring, min første Kone
 Skienkte mig, af Guldet fin,
 Paa din hvide Fingerringe throne,
 Som i Pølsen en Rosin.

Forlegen.

Men — hvad Pøffer? — Gi, for Pøffer! —

Berg. Hanna. Erik.

Hvad er der i Bei, Herr Klover?

Tidselmand.

Jeg har ingen —

Berg. Hanna. Erik.

J har ingen?

Tidselmand.

Paa min Haand jeg savner Ringen;
 Jeg min Ring har hiemme glemt.

Berg.

Det er heel uangenemt.

Hanna.

O, det er slet ikke slemt.

Tidselmand.

Det har ganske mig forstemt.

Pause; derpaa siger han hurtig og besippet til Erik:

Spring hiem efter min Trolovelsestring!

Den ligger imellem de andre Ting.

Den er god at hitte,

Den er lille bitte;

Den er let at fiende,
 Den er uden Ende,
 Med et Hul i Midten.
 See til, du kan hitt'en!

Ulla bestemt, med Kraft.
 Tid nu, at jeg Modet fatter;
 Raden kommen er til mig.
 Fader! aldrig har din Datter
 Regtet før at lyde dig;
 Men kan ganske du forglemme
 Billigheds og Vrens Rost,
 O, da skal Naturens Stemme
 Tale fra mit eget Bryst.

Berg.

Gi til Døden jeg dig driver,
 Kun jeg gjør dig lyffelig.
 Naar du flog og ældre bliver,
 Vil du ofte takke mig.

Ulla,

Knæler med oploste Hænder.
 O, min Engel, som i Dromme
 Viste dig i blaaligt Staal!
 See mit Blik i Taarer svømme,
 See mig ved min Kammers Maal.
 Red mig Arme, lad dig flue
 Kraftig i din Morgenlue!

Døren springer op; Tordensfiold staaer i Døren i sin blaa
 Uniform, med draget Sværd.

Tordensfiold.

Din Redningsmand, du Arme!
 Skal over dig snart sig forbarme.

Til Matroserne, som komme.

Griber ham, Gutter! griber den Hulde,
Fører dem hen, hvor føres de skulde.
Spilder ei Tiden! hurtig og flink!
Lystrer mit Vink!

Matroserne.

Følger!

Ulla.

Jeg følger — o, gierne jeg følger!
Tordenskiold og Matroserne.
Over de krusede baltiske Bølger!

Tidselmand, Berg, Grif
for skrækkede.

Soroversloffe! Piger at rane?

Matroserne lystigt.

Ja, vi er Tyrker; det er vor Bane.
Men vi tillige henter os Degnen.

Til Ulla.

Solskinnet følger snart efter Regnen;
Vengst dig kun ei!

Ulla og Hanna.

Vengstes — o, nei!

Haabet jeg fatter.

Matroserne til Tidselmand.

Fort med jer ud!

Berg.

Skiller en Fader ei ved sin Datter,
Skiller en Brudgom ei ved sin Brud!

Tordenskiold.

Sminke paa gustne Kinder jeg hader:

Han er ei Brudgom, du er ei Fader.

Tordnen fordeler taagede Slud.

Chor.

Lordenen fordeler taagede Slud.
 Dumhed skal ei Naturen forhaane;
 Snart skinner atter Kiærligheds Maane
 Klar over Skaane,
 Signer en Elsker, signer hans Brud.
 De gaae med Fangerne.

Sted ved Stranden, omringet af Buske.

En Officeer med Soldater.

Chor.

Stille, stille, sagte her,
 Bag de tætte Hasfeltræer!
 Naar han kommer rast forbi,
 Levende ham fange vi.
 O, Glæde! o, Glæde!
 Lad os træde
 Sagte, sagte, stille, stille!
 Sikker vi ham fange ville.
 Stille!

Officeren.

Det er af yderste Bigtighed, Kammerater! Denne Lordenstjold er den bedste Edelsteen i Kongen af Danmarks Krone, men tillige den største Bovhals i Kattegat, Øster- og Nordsoen. Endelig styrter hans Dumdrigtighed ham. Har man seet Mage? Med en Haandsfuld Guld, med to Chalouper, at lande ved hoi lys Dag paa den fiendtlige Kyst! at fange mig først en Officeer af Strandvagten, som sidder paa Bænken ved Bertshuset, læser i en Bog, og tænker paa Jngenting; saa en Knos i Stuen, og nu her

et stakkels Pigebarn og Stedets Degn! Hvad hans Hensigter er med disse Optøier, maa Gud vide. Enten er han fuld eller gal. Men er han sluppen fra Dynetilen, saa skal han, tag mig Ganden! ikke slippe her. Og maa Steenbukken smægte sine Dage hen i et stummelt Fængsel i Kiøbenhavn, saa skal det ikke gaae Tordenskiold et Haar bedre i Stockholm.

En Soldat.

Matroserne have indstibet sig med Fangerne. Chaloupen støder fra Land. Han kommer.

Officeren.

For at gaae til den anden Jolle hist, hvor Officeren og Bondefnøsen ere under Bedækning. Baaden er os endnu ikke paa Musketiskud nær. Jeg kunde gierne angrebet ham strax med sine Jyder; men jeg havde risqueret at qværste Fruentimmeret, og han havde for ladet sig massacrere, end overgivet sig. Vi maae fange ham levende. Hans Liv er os dyrebart. Omringer ham! Der er han.

Tordenskiold kommer sorgløs; Soldaterne slutte hurtigt en Kreds om ham.

Chor.

Staa! I er en fangen Mand;
Meer I ei undslippe kan.
Giv jer strax, og Baaben stræk!

Tordenskiold forundret.

Svensker bag en Hæselhæk?

Drager Sværdet med den ene, og river en Pistol af Bæltet med den anden Haand.

Officeren.

Stræk jert Baaben! I er Fange.

Tordenskiold.

Jeg er Gen, og I er Mange;

Men jeg har Pistoler med,
Og mit Sværd paa rette Sted.

Officeren.

Hoit I kun kan dræbe Tre,
Lad saa fkee, hvad der maa fkee.

Commanderer.

Ton — færdig — an!

Chor med sigtende Rifler.

Stræk! I er en fangen Mand.

Tordenskiold

betænker sig lidt; derpaa kaster han Pistolerne paa Jorden.

Vel! jeg er en fangen Mand.

Officeren.

Eders Kaarde! Spar jert Mod!

Tordenskiold

med en Haandbevægelse, som om han frygtede Bøsserne.

Byd dem først: Gevær ved Fod!

Officeren commanderer: Ved Foden!

Tordenskiold

skotter til Stranden, derpaa betragter han sin Kaarde.

Tunge Skiebne! Gode Staal!

Brøster du saa nær dit Maal?

Tro i Alvor, falsk i Spøg,

Lykke! — svandt du hen i Røg?

Officeren.

Lykken er bedragelig,

Kort ved den man fryder sig.

Tordenskiold med Ild og Selvfølelse.

Beed I og, hvad dette Sværd

Mellem Konger vel er værd?

Officeren foragtelig.

Mindre nu, end dette her.

Tordenstiold.

Det har lynt i Sværdefflang.

Officeren.

Nu det synger Evanesang.

Stræk! I gjør mig Tiden lang.

Tordenstiold.

Bel!

Han lader, som han vil række ham Sværdet, men hugger ham i det samme over Haanden, og siger:

Men ikke denne Gang!

Han stoder to Soldater overende, løber til Stranden, tager sin Kaarde i Munden, og springer i Vandet. Der spres efter ham.

Chor.

Traf det? — Nei! — Dog jo! Hvad Andet?

See — han synker alt i Vandet. —

Nei! han atter op sig reiser,

Panden over Volgen kneiser.

Ha, fordomt! han naaer til Baaden.

Atter slipper han af Baaden.

Hør, man raaber!

Hurraraab fra de danske Chalouper.

Officeren.

Dorste Taaber!

Staaer og maaber.

Han som Regler jer omstoder;

Jeg kun bloder.

Chor.

Glæden ham fra Baaden møder;

Atter slap han, fiæk og bold.

Ha, forvovne Tordenstiold!

Tredie Handling.

Frederiksberg Hønge.

Affides Gang med høie Hækker og enkelte brogede Lamper,
som udbrede sparsomt Skin.

Tordenskiold. Den fornuftige Hofmand fra første Handling.

Hofmanden.

Ja, Tordenskiold! i Morges havde jeg
Det Held, ei at mishage jer; hvem veed,
Om ei maaskee i Aften jeg mishager
Meer, end min Broder.

Tordenskiold.

Det er plat umuligt.

Hofmanden.

Nu, det vil vise sig. I elsker Kiækhed
Og Dristighed; det er min hele Trost.
Saa vil I ogsaa taale dette Bæsen
Hos Andre, og tilgive det hos mig.
I studser? Troer I det maaskee umuligt,
En Hofmand dristig være kan og kiæk?
I mener vel, at slige Planter groe
Paa Klippen kun, i den affides Dal,

Og snoe sig ei, som Bedbend eller Smiger,
Om gyldne Dorpost i en Kongeborg?

Tordenskiold.

Jeg horte eder gierne tale, Herre!
Saa smukt og sindrigt i en Time til mig.
Tro mig, jeg har Verbødighed for Aand,
Saavel som for Bravour og Tapperhed.
Jeg føler, hvad jeg kan, og ikke kan;
Saa tag til Takke med min raa Natur.

Hofmanden.

Ben! en saa klar og sielden Diamant
Bed Elibningen kun taber i sin Størhed.
Vær som J er, saa er J allerbedst.

Tordenskiold.

Men J har pirret min Nysgierrighed.

Hofmanden.

Et Ord først: Ikke sandt, den lille Lystfart,
Som J har gjort til Everrig efter Bytte,
Den foretog J for at more Kongen?

Tordenskiold.

Hvad Andet?

Hofmanden.

Altsaa: hvis der var en Maade,
Hvorpaa han mor'des meer, end paa en anden,
Saa foretrak J den?

Tordenskiold.

Naturligviis.

Hofmanden.

Nu er jer Mening, pludselig i Aften
At overraske Kongen med de Svenske,
Uforberedt at stille dem for ham,

At han kan spørge hver af Standerne,
Hvad dem om Krigen tykkes. Ikke sandt?

Tordenskiold.

Jo, ganske rigtig.

Hofmanden.

Men den Leg er kort,
Et Dieblis, som Smagen af Liqueur
I lille Glas, vel stærk, men hurtigt nydt.
Med Vand maa Spøgen sagtens ikke spædes;
Men hvis jeg byttet har Liqueuren om
Med en Bouteille god Champagnevin,
Som langsomt man i lange Glas kan nyde,
Og som dog ikke bruser mindre lystigt —
Siig, har I derimod?

Tordenskiold.

Forklar mig Sagen!

Hofmanden.

Jeg ordner denne Fest i Aften her.
I veed, at Kongen ynder Maskerader;
Og mens vi Andre kildre Phantasien
Med os til Fyrster, Guder at forvandle,
Det morer Frederik at være Borger,
Matros og Bonde, for at nyde saa
Den Ligesfremhed og Utvungenhed,
Derielden finder Sted i Borgen, hvor
Naturen satte Buggen og hans Throne.

Tordenskiold.

Fortræffligt! Ja, ved Gud, just dette Bæsen:
Det klare, redelige Alvorøblis,
Og den ufrømtede Deeltagelse
For Hoi og Lav, for hver en Borgers Skiebne,
Der straal'er af hans store lysblaa Die,

Har allerførst indtaget mig for Fredrik,
Og gjort mig det til Lyst at døe for ham.

Hofmanden.

Saa vil I ogsaa gierne offre ham
En fiæf og selsom Overraskelse.

Tilgiv, at jeg har sveget eders Tillid;
Han veed alt hele dette Eventyr.

Jeg har fortalt ham Alt.

Tordenskiold misfornøiet.

Det gjør mig ondt.

Hofmanden smilende.

Den, som opoffre vil sit Liv —

Tordenskiold gnaven.

Sit Liv,

Det er en anden Sag; men ei sin Spas.

Hofmanden.

Jer Spas skal ikke blive mindre derfor.

Det træffer sig saa heldigt, underligt,

At nogle Masker, her just er i Alfen,

Kan artigt bruges som Sindbilleder,

Til ret at stramme, ret at løse Knuden

Imellem de Forelskte. Gustav, Ulla

Gaae nær ved os i to affides Gange.

Den Gne aner ei den Andens Nærhed.

Tordenskiold.

Det har jeg selv besørget, da de kom

Adskilt i tvende Baade.

Hofmanden.

Ganske rigtig!

Jeg bygger paa den Grundsteen, I har lagt.

Naar nu veemodigt her de gaae i Tanker,

Da møde dem Grindringen og Haabet;

Letsind og Leiligheden drille dem,
 Og endelig forener dem Cupido.
 Til Degnen har vi faaet os en Havmand,
 Som skal bevise ham sin Existents,
 Og true ham med Tabet af hans egen.

Tordenskiold.

Fortræffligt!

Hofmanden.

Endnu Get: Den Skønnes Fader,
 Fortvivlet over Ullas Tab, er kommen
 Til Danmark paa en Baad med Broderdattren.
 Han leder nu fortvivlet om sit Barn,
 Men maa dog ogsaa ængstes lidt, for man
 Tilgiver ham hans latterlige Strengthed.

Tordenskiold.

Bel overlagt!

Hofmanden.

Saa er I nu tilfreds?

Tordenskiold.

Fuldkommen.

Hofmanden.

Og vil være hemmelig
 Tilskuer ved vort Mummespil?

Tordenskiold.

Ret gierne.

Hofmanden.

Men see, det maatte Kongen ogsaa være.
 Han maatte først tillade det. Jeg traf ham
 Betimeligt og i det bedste Lune
 Just for en Time siden, mens I flædte
 Jer om. „Det havde været Synd og Skam,
 Ei at betiene sig af Leiligheden;

Umuligt var det, først paa Maae og Gaae
 At søge — Commandeuren — for at spørge,
 Om han tillod at nytte Diebliffet."

Tordenskiold

truer ham smilende med Fingren.

J er en Skielm.

Hofmanden.

Saa lad os gaae tilside!

Hans Majestæt er nær. Comodien
 Begynder alt. Hift kommer Elskeren.
 I Busten stiules mine Spillemand,
 Der understøtte skal vort Melodrama.

De gaae.

Musik; derpaa kommer

Gustav.

Nu ligegyldigt, hvor jeg gaaer og drømmer,
 Om her i Siælland, eller hift i Skaane;
 Hvorhen jeg seer, mit Blik i Taare svømmer,
 Og overalt mig følger blegen Maane,
 Kun for med folde Glands min Jld at haane.

Mit Haab forsvundet er. Hun elsker ikke;
 Det smigred hende blot min Siæl at vinde,
 At, som en Fugl i tynde Silkestrikke,
 Hun snart mig kunde slippe, snart mig binde.
 Nei! aldrig var hun ret min Elskerinde.

Jeg var for øm. Den, som at elskes agter,
 Maa lade ligegyldig, uden Bønner.
 Hvad viist man har, det ei man eftertragter;
 Forsængelighed ei paa Hjertet skønner;
 Man skienker heller bort, end man belønner.

See Baaren selv, med Roser og Rørminder!
 Hvi elstes den hvert Aar med samme Hede?
 Fordi den gjør et kort Besøg, og svinder.
 Knap kommen, taer den Afsked allerede;
 Blev den bestandig, vilde den kun fiede.

Musik.

Erindring kommer.

Jeg kommer mild og venlig til din Erindring,
 Og hvor jeg smiler, man mig elske pleier.
 Mit Navn er smukt, jeg kalder mig Erindring;
 Thi er jeg prydet med Forgietsmigeier.
 Mit Tryllespeil Nærværelsen opveier.

Holder det for ham.

Stu i mit Speil, og kald dig sødt tilbage
 De mange lykkelige Diebliffe,
 De dunkle Aftner og de lyse Dage,
 Naar Jld du hentet af din Ullas Bliffe,
 Og Suk og Længsel, naar hun var der iffe.

Gustav.

Gud! hvad betyde disse Tryllerier?
 Omgiven trindt af Lamper og af Hæffer,
 Jeg hører hisset sagte Melodier,
 Som dybe Følelser i Siælen vækker.

Erindring.

Følg den, som dig sin Haand i Nøden rækker!

De gaae.

Musik.

Ulla kommer.

Hvad skal jeg her? hvad har man vel i Sinde?
 Den stakkels Ulla deler ingen Glæde.
 Den, som hun elsker, kan hun dog ei finde.

O, turde jeg bestandig ene træde,
Blot for at mindes ham — og for at græde!

Jeg bort ham jog med Særhed og med Brede.
Hvor kan man være haard mod den, man ynder?
Bild styrter han nu hen i Kampens Hede;
Krigsluren snart hans sidste Dag forkynder.
Jeg græder, for min rette Sorg begynder.

Musik.

Haabet kommer.

I Aften taales her ei Sørgetanker,
Jeg sierner Beemod med min muntre Tone.
At jeg er Haabet, seer du paa mit Anker,
Min grønne Dragt, min friske Bladefrone.
Trost dig! En Mø kan hurtig vorde Kone.

Ulla.

Hvor skal den Edelsteen jeg atter tage,
Som, tabt for evig, ægte først paastionnes?

Haabet.

Hvis den var funden? Man bør ei forsage.
Følg mig!

Ulla.

Hvorhen?

Haabet.

Did, hvor mit Tempel grønnes,
Hvor Sorgen trostes, Kiærlighed belønnes.

De gaae.

Musiken gaaer over til det Burleske.

Tidselmand kommer.

Saalænge Verden stod, har ingen Anden
Oplevet slige Eventyr, for Pokker!
Af Bonde-, Geistlighed-, Soldaterstanden,

End hvad er hædt i Dag mig arme Klover.
Mit Mod begynder stærkt at gaae paa Soffer.

Først rig og lyffelig i Lænestolen;
Hvi blev jeg ikke der, jeg gamle Taabe?
Saa, pudret og galant i Brudgomskiolen,
En deilig Piges Haand jeg turde haabe.
Men troløs vender Lykken om sin Raabe.

Den Ruus, mig Glæden gav, med Binen blandet,
Forsvandt, da jeg blev dreven af mit Eden.
Saa fik jeg mig en dobbelt Ruus paa Bandet
Af Conjacflasken og af Svimmelheden.
Nu har jeg sovet — men jeg troer ei Freden.

Basuntoner.

En Havmand kommer.

Naa, est du der?

Tidselmand angst.

En Mand med Fiskehale?

Gud bedre mig! af Angest jeg maa blegne.

Hei, i en affecteert ligegyldig Tone.

Med hvem har jeg den Ære her at tale?

Havmand.

Jeg er en Havmand.

Tidselmand.

Saa?

Havmand rolig.

Som æder Degne.

Tidselmand sagte, skælvende.

Gid her en Anden var paa mine Begne!

Havmand truende.

Om min Tilværelse du tvivle vover,

Og for en jordist Mo du mig tør spotte?

Tidselmand sagte.

Jeg er lidt bange, men det gaaer nok over.

Havmand.

Følg mig, Forræder! i kryсталne Grotte;

Din fede Krop mig kosteligt skal gotte.

Han vil gribe ham, Tidselmand falder paa Knæ med solbede Hænder

Lystige Toner.

Bacchus kommer.

Utsøfte! vover du min Ven at true,

Min Dyrker, som med fromt og stille Bæsen

Tilbeder mig, og med min Guddomslue

Sig daglig smykker Pande, Kind og Næsen?

Vi! jeg skal lære dig at være fræsen.

Uhyret flygter.

Tidselmand staaer op.

Jeg aander let igien. Den Ven jeg kiender;

Paa Viinhuusfilter jeg ham ofte skuer.

En Flaske Viin og Glas han har i Hænder,

I sine Loffer tunge røde Druer.

Han vil mig vel; for ham jeg ikke gruer.

Bacchus

skienker et Glas for Tidselmand; han drikker.

Nei, frygt kun ei! Jeg lover, at han ikke

Dig æde skal uhyreslangebugtig.

Ihiel du skal dig efter Dnske drikke,

Og altsaa vil din Død dog blive fugtig.

Følg mig, men for dig hoviss op og tugtig!

Tidselmand.

O, Bacchus! lad mig Raade for dig finde,

Forlad mig ei, og tyv ei under Masken.

Ei tiere mig bevæge skal en Qvinde,

Gi længer Gnisten ulmer nu i Aften;
Jeg svigter Elskov, og slaaer mig til Flaasken.

Han følger Bacchus under muntre Toner, som gaae over i det
Tungsinbige og Sorgelige.

Fader Berg kommer.

Skal Faderkiærlighed see slig Glende?
I tyve Aar hun var min bedste Tanke,
Hver Aften bad jeg fromt til Gud for hende;
Da kom en fiendtlig Kiol med lumste Planke,
Nu maa af Angst mit gamle Hjerte banke.

Jeg vilde sikkre dig din Fremtid, Pige!
Nu for din Fremtid kun min Taare rinder.
Hvor er min Datter? Hvo kan mig det sige?
Det er en deilig Mø med Rosenfinder,
Som fyldig Loffen om sin Tinding vinder.

Og Omhed straaler af det lyse Die,
Og som en Rattergal hun har en Stemme.
Om smekke Liv er snørt den skaanske Troie;
Hvo hende seer, kan aldrig hende glemme.
Kun, hvor hun er, er hendes Fader hiemme.

Musiken bliver truende.

En Vildmand

med Lænker i den ene, Kulle i den anden Haand.

Du vil indbilde mig, at du forlænges?
Til fiendtligt Land paa lumste Baad sig liste,
Det gjør en Speider kun, og han skal hænges.
Saa viid, at denne Aften er din sidste,
I Morgen aarle maa dit Die briste.

Jeg er den Gud, som du har dyrket saare:
 Ubøielige Strengthed man mig nævner.
 Urørt af Ord, og smeltet ei af Taare,
 Jeg kommer frem af Mulmet som en Hevner.
 Kun denne Nat jeg end til Bod dig leverer.

Berg.

J Fald du ei min Datter mig kan give,
 Saa tag mit Liv! Jeg vil det gierne lade.
 Hvi skal det visne Træ tilbage blive,
 Naar det har evig mistet sine Blade?
 Nei, dræb mig kun! Jeg vil dig ikke hade.

Smeltende Toner.

Barmhiertigheden kommer.

J hvide Liin, med Solverfors i Armen,
 Jeg kommer. Hvor jeg træder, spirer Freden.
 Et sølsomt Hierte banker mig i Barmen,
 Og derfor nævnes jeg Barmhiertigheden.
 Fly, Strengthed! fly med Kollen og med Rieden.

Bildmanden gaar.

Du meente det ei ondt, du stakkels Fader!
 Endskiøndt din Boldsomhed jeg ikke fatter.
 Din blinde Hestighed jeg dig forlader.
 Saa følg mig! Du skal nyde Glæden atter,
 Jeg bringer dig, du Arme! til din Datter.

De gaar.

Hanna kommer.

Hvor er hun? Af, hvor længe skal jeg miste
 Den Kiære, der er revet fra mit Hierte?
 Som Ambra slynger sig i Rosens Dviste,
 Og duster op mod Maanens Solverferte,
 Saa deelte jeg med Ulla Fryd og Smerte.

Harpetoner.

Venskab træder ind.

Blaa Venſkab med de hvide Roſer kommer,
Og bringer din Veninde dig i Mode.
Jeg frygter, Hanna! du til næſte Sommer
Vil glemme hviden Roſe for den røde,
Naar høit af Elſkov dine Kinder gløde.

De gaae.

Tordenskiold kommer.

Den Spøg er ſindrig, kommer heel uventet.
Hvor er nu Elſkeren med ſamt ſin Pige?

Trompeter.

En Helt

træder frem i ruſtent Harniſt, med Skiæg og Stridsſore.
Til rette Tid ſkal Begge vorde hentet.
Standſ, Peder Beſſel! hør! En Helt i Krige
Gi Fremmed er i Phantaſiens Rige.

Tordenskiold munter.

Hvad? ſkal jeg ſpille med?

Helten alvorlig.

Ja, tappre Broder!

Din Skueplads er ellers ſtor, her liden.

Tordenskiold.

Hvo eſt du, ædle Skygge? Jeg formoder,
En gammel Kæmpe, ſendt fra Helſtetiden?

Helten.

Søhane, ſlink ſom du, og fiæk i Striden.

Det Stærke, veed du, holder af det Stærke.

Du læſe kan om mig i gamle Skrifter.

Hvis Havets blanke Glader havde Mærke,

Da ſaaeſt du Tegn i dybe Skaar og Rifter

Af Bue Digres vældige Bedrifter.

Min Glavind har til Danmarks Ære hvinet.
 Men Tidens Bildskab stækked mine Binger;
 Med Armestumper omkring Pengekrinet
 Tilfødst sig drukned Sneffernes Betvinger.
 Af dette Guld hans Aand en Plade bringer.

Dg i dens klare Grund er forestillet
 Den Mand, som med dit Mod du har forlystet;
 Det er din gode Konning Fredriks Billed.
 Han hædrer den, som ham i Faren trøstet;
 Bed mig han fæster Tegnet dig paa Brystet.

Han fæster ham en Guldmedaille i blaat Baand paa Barmen.

Dg nu jeg atter i mit Mulum forsvinder.
 See paa mig, du, som fiak har Fienden avet!
 Veedst du, hvorfor min Manddoms Taare rinder?
 Fordi jeg seer: den Magt, som blev begravet
 Bed Hjoringsvaag, steg frem igien af Havet.

Gaaer.

Tordenskiold.

Hvor sært sig blander dog bag Hækkemuren
 Indbildningen med Virkeligt i Aften!

Hofmanden kommer.

Det gjør den steds, hvor Daaden og Naturen
 Oplive Følelsen og Siælekraften,
 Som Ekionhed Elskov, Glæde Druesaften.

Fører ham tilside igien.

Floiter og Triangler.

Lelsind, en Pige i guult Strikketoi med sort Maske og store
 brogede Sommerfuglevinger, bringer Alsa i Domino med
 Halvmaske. Leilighed, en Dngling med sorte Slaggermuus-
 vinger, i en Florkiortel med Guldsfitter, bringer Gustav,
 ligeledes maskeeret, fra den anden Side.

Letsind til Ulla.

Letsindighedens Sommerfugl betvinger
Din Sorg. Lad ei mit Hoved dig forkræffe;
Det hæsligt er og sort. See mine Binger
Med Guld, Azur og røde Purpurdække.
Flyv sorgesløs med mig fra Bust til Hække!

Leilighed til Gustav.

Den gyldne Leilighed sin Yndling bitter,
Jeg hjælper Helten, Elskeren — og Tyve.
Mit Legem er besaaet med rige Glitter;
Ei ganske ægte — jeg vil ikke lyve.
Som Flaggermuus i Mørke kan jeg flyve.

Letsind og Leilighed.

Sorg ei længer,
Suk ei meer!

Daaren kun til Trosten trænger;
Evandt en Fryd, saa er der fleer.

Gustav og Ulla,

uden endnu at kiende hinanden.

Aldrig kan min Siæl forglemme
Den, som dette Hierte vandt.
Mig kun lyder Sorgens Stemme,
Min Lyksalighed forsvandt.

Letsind affides til Ulla.

See den smukke Mand derhenne;
Wends ei længer Gustavs Harm!
Flygter hiin, saa dvæler denne,
Nabner henrykt dig sin Arm.

Leilighed affides til Gustav.

O, en yndig, smækker Pige!
Hvilken Bægt, og Fod, og Bryst!

Seer du hende, vil du sige:
Her er Livets bedste Lyft.

Gustav og Ulla hver paa sin Side.
Jeg har seet, hvad dybt sig præger
I min Barm og i min Aand;
Billedet, som mig bevæger,
Sletter ud kun Dødens Haand.

Letsind og Leilighed.

Ja, saa maa man vinke
Cupido paa Stand,

For ei at forsinke
Den Mø og den Mand.

Lad, Amor! dig skue

Med truende Smil,

Med synlige Bue,

Usynlige Pil.

Du skyder jo ikke

Med Træ og med Staal;

Med funklende Blikke

Du træffer dit Maal.

Kom, lille Forræder!

Bevingede! smelt

Til salige Glæder

Vor Mø og vor Helt.

Amor kommer med sin Bue.

Hvem skal jeg træffe? hvem skal jeg flyde?

Letsind og Leilighed.

Disse halsstarrige, drømmende To;

Aftørre Taarer, som trostløse flyde,

Skienke dem Hjertets urolige No.

Amor.

Intet er lettere. Blik paa min Bue!
 Pilen, som Lyssstraalen, ei kan I skue;
 Men I skal føle den,
 Intet skal føle den.
 Blødende Bryst!
 Sod er din Lyst.

Han skyder. De Andre tage Maskerne af Gustav og Ulla; de
 Elskende opdage hinanden, og flybe i hinandens Arme.

Begge.

O, Salighed! o, snare Glædeslyn!
 Troer jeg mit Dø? skuffer mig mit Syn?
 Min Gustav! — Ulla! — Gud har hørt, jeg bad!
 Nu skiller Døden os kun ad.

Amor.

Saa har jeg, uden selv at vide det,
 Da været tro? Ha ha, nu maa jeg lee.

Alle Maskerne, undtagen Bue hiin Digre, komme tilbage med
 fader Berg, Hanna og Tidsfelmann.

En Officeer af Garden

med Bagt.

Plads for den kongelige Garde her!
 De svenske fanger alle, Mand og Qvinder,
 Skal usfortøvet med Bedækning bringes
 Igiennem Haugen til Hans Majestæt.

De Svenske.

Hvordan? de os med Bagten hente?
 Saa truselsfuldt? Siig, hvo det veed —
 Hvad er bestemt? hvad kan vi vente
 Af Danmarks Drot?

De Danske.

Retfærdighed.

Fangerne føres bort.

Skuepladsen som i første Handling. Haven er illumineret.
Brimmel af Masker, Søfolk og Hollændere. Dands.

Chor af Maskerne.

Fredeligt flokkes vi her med hinanden,
Skift ei af Landene, Sproget og Standen.
Liigheden hersker, skiondt Ingen er lige;
Elding og Ungling og Hustru og Pige
Gaes i Dands og med Sang.
Fyrsten er Borger, og Bonden har Aner,
Ven Catholiken er med Lutheraner.
Præsten er munter, Pedanten er kiærlig,
Herren er ydmyg, og Narren er herlig.
Alt gaaer i broderlig, søsterlig Gang.

Dands og Chor af Matroserne.

Nu et Svingom med de Piger paa Landet!
Ikke man altid kan vugges paa Vandet,
Altid ei kæmpe mod trodsige Fiender.
Venlige Sømænd har blide Veninder;
Qvindernes Favn
Er for Matrosen den herligste Havn.

Hollænderne.

En Dands paa gammel Hollandsk ret
Begynde vi blandt Andet.
Kong Christierns Viv Elisabeth
Drog os herind i Landet.
Vi planted Raal og Selleri,
Persille, Gulerodder;

Nu skal I see, at ogsaa vi
 Kan bruge vore Fodder.
 Snart vorde vi vel her fortrængt,
 Og maae til Den vandre:
 Amagerland modtager os
 Da venligt blandt de Andre.
 Nu straaler Borgen stout og ny,
 Den Kongens Navn har faaet;
 Men glemmer ei: Hollænderby
 For Fredriksberg har staaet!

En Herre blandt Maskerne.

Der kommer Tordenstiold, klædt som Matros.
 Istemmer Choret nu til Heltens Vre!

Til en smuk Pige.

Og tag I Masken af, min Deilige!
 Mens I ham rækker denne Laurbærfrands.

Tordenstiold kommer.

Herren gaaer ham i Mode.

I er forraadt, min Herre! skiondt forklædt.
 Man kiender jer alt her. Tag Masken af!
 De Danske længes efter eders Ansigt.

Tordenstiold.

Forklædt? Der taer I feil. Jeg kommer som
 En ærlig dansk Matros, det er jeg ogsaa.
 Men jeg har aldrig Fienden skult mit Ansigt,
 Og mindre vil jeg skule det for Venner.

Tager Masken af.

Chor.

Lystig nu Alle! glade til Dandsen!
 Seiren er vunden, rækker ham Krandsen!
 Helten har kæmpet, Folket sig glæder;
 Ewig ham straaler udødelig Hæder.

Tordensfiolds Id

Lyser som Stierne for seneste Tid.

Imidlertid har den Skionne raft ham Krandsen.

Tordensfiold

lyser hendes Haand og Pande, derpaa træder han frem, og siger stærkt bevæget:

O, Gud! hvo gav ei Liv og Blod

For slikt et Dieblif at nyde?

O, maatte sidste Gang det fra mit Hierte flyde

For eder, som saa hoit belønner her mit Mod.

Hvor stort at æres, elstes af sit Folk!

Ja, ædle Danske! eder viet være

Mit Liv, min Død, min Stræben og min Ære.

Jeg kan ei tale — Taaren er min Tolk.

Garden kommer med fangerne, hvoriblandt ogsaa den svenske Officeer.

En Maske træder frem af Mængden, og blotter sit Ansigt; en Tilstedeværende rækker ham hans Hat, som han sætter paa.

Det er Kongen.

Kongen venlig.

Min fiære Tordensfiold! jeg var tilstede,

Formummet med; og hørte mine Børn

Den Bise slunge, man har digtet til dig.

Jeg vidste nok, at hvis man havde fiendt mig,

Da var jeg gaaet Glip af denne Fryd,

Du af din Tak.

Folket.

Hans Majestæt — vor Konge!

Chor.

Leve vor Konge, Fredrik den Fierde!

Kun for sliig Stamme hegner slikt Gierde.

Danemarks Sværde,

Danemarks Hjerter evig skal flamme,
Oldenborgs Stamme

Trofast beskytte.

Hoit lyde Raabet fra Borg og fra Hytte:

Leve vor Konge!

Kongen.

Tak, mine Benner! — Men da nu dog Alle
Er glade her og let om Hiertet, maae
De stakkels Skaaninger ei heller ængstes.

Smilende.

Vor gode Tordenskiold! vel punktflikt har du
I Dag opfyldt din Konges Ønske.

Tordenskiold.

Sire!

Mit Hjerter var for fuldt. Tilgiv i Naade
Den lyffelige Somands Overmod!
J ønskede selv at see en Officeer,
En Bonde, Præst af Stænderne fra Sverrig.
Her er de alle; kun i Skyndingen
Var det umuligt mig at skaffe Præsten,
Og maatte tae til Takke med en Degn.

Kongen.

En venlig Skiebne føier det saa viist,
At denne Spøg kan bære Alvorsfrugt.
Jeg skienker dig en Sum, min gode Gustav!
Til atter at opbygge dig en Gaard
For den, der brændte for dig. Mark og Eng,
Bohave, samt Besætning, Roer og Faar
Skal heller ikke mangle. Jeg formoder,
At Fader Berg har altsaa Intet mod,
Den smukke Ulla skienker dig sin Haand.

Berg.

O, Ederes Majestæt! I taler med
 En Blisdom, med en Kraft, som — Gud i Himlen!
 I dyb — dyb Underdanighed —
 Kongen.

Vel, vel!

Ulla sagte til Gustav.

O, Gustav! seer du nu, min Drøm var sand,
 Og at den blaa Cherub har reddet os?

Gustav og Ulla til Tordenskiold.

Vor Skytsaand!

Tordenskiold affides til dem.

Takker Kongen!

Ulla.

Tor vi det?

Tordenskiold.

Han kyser aldrig smukke Piger bort.

De nærme sig frygtfomt Kongen, og ville kysse hans Klæder.

Kongen rækker dem venligt Hænderne.

I vakre unge Folk!

Med Agtelse til den svenske Officeer.

Skiondt Officeer,

Har I jer Frihed, uden Løsepenge,

Og Reisepenge til.

Tordenskiold.

Men vil I tiene

Den danske Fane —

Officeren.

Commandeuren gjør

Kun dette Spørgsmaal for at prøve mig.

Hvor flige Helte skierne Fædrelandet,

Der trænges ei til Overløbere.

Jeg er min Konges Mand. Men aldrig kan
 Jeg stride meer mod Danmarks fierde Fredrik;
 Thi dette Edelmød har smeltet mig,
 Som Viggo smeltedes i fordums Dage
 Af Leirekongen Hrolf.

Kongen smilende.

Selv Tidselmand
 Skal ei bedrovet sendes over Sundet,
 Og i sin Kielder vil den glade Degn
 Et Dreghoved meer end ellers finde.

Tordenskiold

lægger sin Haand paa hans Skulder.
 Naar første Gang han stiger selv derned.

Tidselmand med dybe Bux.
 O, Eders Majestæt! Stormægtigste!
 I hvert et Amen, som herefter lyder
 Fra disse Læber, skal Velsignelsen —

Kongen.

Det var for meget. Men nu nok om dette;
 Nu til vor Lystighed og Folkefest!

Han gaaer.

Dands. Midlertid synge alle øvrige Tilstedeværende følgende

Folkesang.

Hurra for gamle, for frugtbare Dan,
 Hurra for elskede Fædreneland!
 Evig det blomstre som Have!
 Hurra for Kæmper med Oldtidens Mod!
 Roserne blusse med Ungdommens Blod
 Utter af Hedenolds Grave.

Stedse, som deiligste Mø,
 Blomstre hver Ø
 Frisf i sin Sø!

Saa længe som Jylland for Nordhavet staaer,
Danemark aldrig forgaaer.

Leve vor Konge, den ærlige Drot!
Freidig han herske paa Fædrenes slot,
Intet hans Rolighed true;
Fremt, som en Fader blandt Børnene, fiær,
Sidde han mellem os Danske nu her,
Naaet ei af Ivedragtens Lue!

Daglig opfyldte hans Siæl
Ret kun og Skiel,
Danemarks Vel!

Saa længe de Snekker ved Dresund gaae,
Danconnings Bælde bestaae!

Leve de Qvinder og Piger i Havn!
Leve hver Dansk, der giøre Vre sit Ravn!
Aldrig hans Daad skal forglemmes.
Krigeren stride for salige Fred,
Borgeren virke Bindskibelighed,
Værdom og Kunsterne fremmes!

Ivedragtens Taage skal flye,
Morgenens Gry
Straale paa ny.

Saa længe de Bolger i Bælterne slaae,
Danemarks Rige bestaae!

Es ist nicht dem Willen des Menschen anheim

zu sein, ob er leben oder sterben will.

Der Tod ist ein Geheimnis, das uns alle

gleichzeitig trifft, und das wir nicht

entweichen können.

Wir müssen uns dem Tod stellen, und

uns fragen, ob wir ihn verdient haben.

Die Antwort darauf ist oft sehr

schmerzhaft.

Der Tod ist ein Rätsel, das uns

allezeit begleitet.

Wir müssen ihn anerkennen, und

uns damit abfinden.

Der Tod ist ein Teil des Lebens, und

er ist nicht zu vermeiden.

Wir müssen ihn annehmen, und

uns damit abfinden.

Der Tod ist ein Geheimnis, das uns

allezeit begleitet.

Wir müssen ihn anerkennen, und

uns damit abfinden.

Der Tod ist ein Teil des Lebens, und

er ist nicht zu vermeiden.

Wir müssen ihn annehmen, und

uns damit abfinden.

Der Tod ist ein Geheimnis, das uns

Flugten af Klosteret.

Et Syngespil.

Digtet til Mozarts Musik

i *Così fan tutte*.

Personerne.

Priorinden i Klosteret Sanct Agathe.

Laura, Underpriorinde.

Rasaura, Nonne.

Cæcilia, Novice.

Oberst Freiberg, hendes Fader.

Bergdorf,	}	Husar-Officerer.
Wiedenhof,		

Lademann,	}	Kunstnere.
Ligberg,		

Habakuk, deres Dreng.

En Portnerste.

En Tiener.

En anden Dreng.

Forste Act.

Allden for et Kloster.

Ligberg. Lademann.

(Cosi fan tutte, Pag. 29.)

Begge.

O! Amor tilsmiler,
Nu smiler os Baaren,
Og Sukket og Taaren
Med Skyen bortiler;
Gi Hjertet nu fiender
Til Sorg eller Savn.
Nu Rosen, den røde,
O! duster i Møde;
I Purpuret brænder
Run Rikærligheds Ravn.

Ligberg.

Troer jeg mine egne Dine?

Lademann.

Er det en sød Drøm? O, nei! Aldrig engang i Drømme
har jeg endnu været saa lykkelig.

Ligberg.

Med mine fyrgethye Aar, mine Koparr, mit butte
Bæsen; uden alle disse Smaakneb, hvormed Petitmaitrene

fange Fruentimmerhierter; efter at være tagen flere Gange ved Næsen af egenfiærlige, kolde Coquetter — vinder jeg pludselig den store Lod i Amors Lotterie.

Lademann.

Og jeg, med min Undseelighed, min Uerfarenhed, min Mangel af Mod til at vove det mindste i Fruentimmerselskab! O, Herr Lixberg! og hvor deilig er min Orgelspillerinde. Og hun hedder Cecilia, ligesom den Hellige.

Lixberg.

Ja, hun kan være god nok for saadan en smægtende Musicus. Jeg er en Bygmester, mit Rige er meer af denne Verden. Jeg lider bedre min raske, fyrige Brunette, hvis Munterhed selv Klosteret ei i tre Aar har kunnet dæmpe.

Lademann.

Hvad det dog var et herligt Indfald, saaledes at drage omkring sammen, for at reparere gamle Kirker, Klostre og Orgeler! Det har skaffet os en morsom Reise, uden Beskostning; og nu kroner Lykken os med det Bedste tilsidst. O, læs Brevet endnu engang! Man kan ikke høre det for tidt.

Lixberg læser:

Er vel en Fugl til Buret flabt?

Bil fra Naturen man os udelukke?

Har Pigen alt sin Glæde tabt?

Maa hun sit Ungdomsliv hensukke?

Af, Gud! til Graven fra vor Bugge

Er Beien kun saa kort at gaae;

Snart maae sig Haugens Blomster bukke

Paa visne Straae.

O, redder os, I Benner to!

I Fængselet vi Arme stønne.

En ægte Kunstner elsker jo
 Barmt, med Naturen, alt det Skionne.
 Slip atter Fuglen i det Grønne,
 Fra mørke Braa til lyse Bang!
 Da skal den eders Mod belønne
 Med kjærlig Sang.

Lademann seer i Papiret.

Der har først staaet „Elskovs-sang“; det er slettet ud,
 og der er sat „kiærlig“ i Stedet.

Ligberg.

Efterskriften i Prosa er mere værd, end hele Poesien:
 „De Kiække, som redde os, nyde vor Haand og vort Hierte
 til Belønning“.

Lademann.

Det er Deres Veninde, Rosaura, som har skrevet
 dette Brev.

Ligberg.

Den Anden har underskrevet.

Lademann.

Denne Lykke kommer saa selsom uventet, at min Frygt
 opsøger Tvivl hvert Dieblis, for at ængste mit Hierte.

Ligberg.

Saa lad nu smukt din Frygt og dit Hierte slutte Fred.
 Tingen er jo ikke saa forunderlig. To unge, smukke Piger
 ere mod deres Billie spærrede i Kloster, og love et Par
 ærlige Knose deres Haand til Belønning for deres Befrielse.
 At Cecilia har forelsket sig i dig, er i sin Orden; du er
 jo netop saadan en sød Maanskin=Udonis, som Damerne
 ønske. Jeg har ikke faaet Andet af Maanen, end Koparrøne
 i Ansigtet. Men den raske, lystige Rosaura vil vel heller
 have en skikkelig diærv, ærlig Mand, end slet ingen. Og

er hun først min Kone, skal jeg nok tvinge hende til at holde af mig.

Lademann.

Men hvem kommer der?

Ligberg.

Et Par Fremmede. Lad os gaae tilside saalange.

Bergdorf og Wiedenhof komme indhulede i Kapper, snige sig langs med Kirkemuren, og see sig frygtssomme om. Naar de ere alene, tage de Guitarrer frem, og synge følgende Serenade.

Begge.

(Cosi fan tutte, Pag. 129.)

Sagte Aftenvinde! bringer,
Bringer mine Suk og Klager

Paa de lette Alfvinger

Til den elskte Dødes Seng!

J, som hørte mange Gange

Mine muntre Glædesfange!

Tolker nu den Sorg, som klinger

Fra den brustne Harpestræng!

Ligberg og Lademann istemme affides.

Tolker nu den Tak, som klinger

Fra min Glædes Harpestræng!

Bergdorf.

Hvis Munterhed sig blander i vor Klage?

Wiedenhof.

Hvo kalder Frydserindringen tilbage?

Ligberg.

Med Forlov, mine Herrer! hvem have vi den Ære at tale med?

Wiedenhof.

Ulykkelige.

Bergdorf.

Trydberovede.

Wiedenhof.

Udpiinte Hierter.

Bergdorf.

Blomster uden Baar.

Wiedenhof.

Og Baar foruden Blomster.

Bergdorf.

Ynglinger

Med Oldingshaab.

Wiedenhof.

I Havn forliste Brag

Med sønderrevne Seil og brustent Anker.

Ligberg lunefuldt.

Men, som det lader, dog med gode Planter.

Bergdorf.

Hvis Halvedeel gaaer her som Gienfærd kun,

Imens den anden Halvedeel i Graven

Er lykkelig, fordi den savner ei.

Ligberg.

Er det tilladt at vide, mine høistærede Herrer —

Bergdorf.

Tal, Wiedenhof!

Wiedenhof.

Nei, Bergdorf! vær du Tølt

For vor Bedrøvelse. Jeg kan det ei;

Som til en snever Der en talrig Brimmel,

Henstimle mine Følelser til Læben,

Og faae ei Rum, fordi de trængte sig.

Ligberg.

Saa beed dem smukt gaae Gaasegang, een efter den anden, saa bliver der nok Plads.

Bergdorf.

Vi kan ei dele eders muntre Lune.

Wiedenhof.

Den Lystige seer ogsaa Verden glad;
Hans Dag begriber ikke Sorgens Nat.

Ligberg.

Begriber eders Nat vor Dag da bedre?

Bergdorf.

O, ja! I ere vakkre Kunstnere,
I bygge Kirker, stemme Orgelværker;
Men vor Forstemthed kan I ikke høre.

Ligberg.

I gode Herrer! hvis eders Sorg her gaaer incognito, saa ville vi ikke forstyrre eller fornærme den med nærvise Spørgsmaal; ere I derimod af den Mening, at Hiertet lettes ved Meddelelse, saa taler! Vi ville gierne høre, hvis det ikke varer for længe.

Wiedenhof.

(Cosi fan tutte, Pag. 21.)

Nei, af nei! jeg kan det ei;

Alt for stor

Min Sorg til Ord

Skiuler, hvad i Hiertet boer.

Al, min Skat

Har mig forladt!

Hende dækker Gravens Nat.

Sonderbrudt er nu min Stav,

Favn mig da, du stumle Grav!

Stormen grumt min Rose brød,
End min Rød, du fiære Dod!

Lademann affides.

Han rører mig, den Arme! Han har mistet
Sin Elskerinde — jeg har min. Hvi kan jeg
Gi dele Lykken med ham?

Goit.

Tal, min Herre!

Betro os Deres Sorg; og vær forvisset,
De finde her deeltagende, varme Hjerter.

Ligberg tor.

Men Tiden, Lademann! Men Priorinden —

Lademann begejstret.

Maa vente. Tiden viger Egheden,
Hver ædel Følelse tilhører den.

Ligberg.

Hvad hjælper det at rippe Sorgen op?
En Mand maa bære Skiebnen, som den er;
Hvad man har mistet, kommer ei tilbage.
Saa smukke unge Folk bør ei fortvivle.
Der leve vakkre Piger nok i Verden.
Den, der er borte, trænger ei til Taarer.
Troskab er god iblandt de Levende;
Hvad gavner det, at være Døden tro?

Wiedenhof.

Al, fiære Herre! skaan os for at høre
Elig daarlig Tale. Hvad, foruden Andet,
Den Dybtneðboiede saa tidt maa lide,
Hvad ei man tænker paa, og hvad dog meget
Bidrager at forværre ham hans Tilstand,
Er denne kolde, trivielle Trost
Af Jffelidende; de gode Raad

Om Videnskabens Tvang, om at man hisset
 Gienfees, om flere Piger her paa Jorden,
 Og hvad den Bølsesnak fremdeles hedder.
 Jeg beder Dem, lad vær' med det, min Herre!
 De lader til en saa fornuftig Mand,
 At sikkert De behøver ei at tage
 Der' Tilflugt til saa flette Hielpetropper.

Ligberg.

Nu vel, min Herre! græd saa meget, som
 Dem lyster, jeg skal ei forstyrre Dem.
 Jeg kiender Folk, som ei er lykkelige,
 Naar ei de være maae bedrøvede;
 Maaskee er De af dette Slags.

Bil gaae.

Bergdorf holder ham tilbage.

For Guds Skyld,

Min Herre! lad min Broders onde Lune
 Dog ei fortørne Dem. De veed, at man
 Maa holde Sorgens Udbrud lidt til Gode.
 Taknemlig skionner jeg paa Deres Trost,
 Jeg er modtagelig for Deres Hielp,
 Det staaer i Deres Magt at skaffe mig
 En Lindring i min Nød; og jeg er vis paa,
 Min Ven vil takke Dem saa varmt, som jeg.

Ligberg.

Hvad kan vi tiene med?

Bergdorf.

Alt, Hiertet trænger

Til snel Fortrolighed. Vi elskede
 To unge Nonner her i dette Kloster,
 Og vi var elsket varmt igien. Vi frygted
 Ei denne høie Muur, som skilte Skionhed

Fra Verdens Dine og fra vore Dnsker.
 Desværre kom en skumlere Tyrann,
 Den blege Beenrad med sin blanke Lee,
 Og spærred dybt dem i et værre Kloster,
 Som ingen Dirf og ingen List kan bryde.
 To Nonner leve der endnu, to Søstre
 Af vore Elskede, to Sangerinder.
 Vi vide, mine Herrer! De har Udgang,
 Som Kunstnere, der bygge Klosters Trgel,
 Til disse Kunstnerinder. Viser os
 Den Godhed — bringer dette lille Brev
 Til vore kiære halve Svigerinder!
 Vi vide, de besidde nogle Lokker
 Af de uslykkelige døde Piger.
 Hvis I har elsket, veed I, hvad en Lok
 Har at betyde for en haabløs Veiler.
 Afslaaer os ei vor venlige Begiering!

Lademann.

Giv mig kun Brevet, mine gode Herrer!
 Den Commission skal blive vel besorget.
 Og eders kiære Lokker skal I faae,
 Hvis end de Levende besidde dem.

Bergdorf.

Det gjør de. Og vi haabe, I besorge
 Bort Grind uden Bægning, mine Herrer!
 De gode Nonner kiende os, de ynke
 Vor Tilstand, har tilforn alt skienket os
 Smaating, som salmet Baand og visne Blomster,
 Der horte vore elskte Piger til.
 Vi staae med vore halve Svigerinder
 I en venskabelig Fortrolighed.
 Det hele Kloster kiender os; og naar

Vi komme, som i Aften, for at synge
 En Beemodssang ved Kiærlighedens Grav,
 Da lytte Nonnerne fra deres Vindver
 Ret gierne til, og rose os iblandt,
 Naar Priorinden ikke hører det,
 For tro Bestandighed, selv mod de Døde.

Lademann.

Bær ubekymret, jeg skal bringe Brevet.
 Hvor træffes vi igien?

Wiedenhof.

Bed Kirkemuren

Her vil vi vente eder.

Lademann.

Vel, min Herre!

Ligberg.

Vi anbefale os. Undskylder, at vi
 Forstyrred Deres Sorg!

Bergdorf.

Tilgiv, min Herre!

Og hvis De bringer os de kiære Lokker,
 Da er det ingen tom og daarlig Trøst;
 Gjør Regning paa vort Livs Erkiendtlighed.

Ligberg og Lademann gaae.

Wiedenhof.

Der gaae de Narre ind i Geeslottet, bilde sig ind, at
 Bordet staaer dækket for dem, og vide ikke, at de ere blotte
 Redskaber i en usynlig Skiebnes Haand.

Bergdorf.

Du havde nær fordærvet Alting med din Spot. Folk,
 som man behøver, skulde man i det mindste ingen Uartig-
 heder sige, i det Dieblig man bruger dem. Det er desuden
 et Par vakkre Kunstnere, som fortjene Agtelse.

Wiedenhof.

Ei! hvad Agtelse? Slige Herrer begynde at sætte Næsen alt for høit. En Haandværker kalder sig Kunstner, og troer at kunne gaae i Laug med en Cavaleer. Og en Musiker? Herregud, i gamle Dage vare Laseier og Domestiker de Virtuoser, som forlystede Herskabet.

Bergdorf.

Da Rom havde overvundet Grækenland, bleve de opvakte Grækere de tungsindige Romeres Slaver og Læremestere. Den Skif har man alt for længe fortsat, at foragte dem, man har Nytte og lærer Noget af. Vi leve ikke længer i Middelalderen, Wiedenhof! Dine Forsædres Borg er en Ruin, hvor Vinden piber giennem Hullerne, mens mangen smuk Stad har reist sig i Dalen.

Wiedenhof.

At jeg ikke er hoffærdig, troer jeg at bevise ved min Kiærlighed til Cæcilia, og min Beslutning at ægte hende. Du har godt ved at tale: du bortfører Rosaura, Datter af en ældgammel Familie. Jeg noies med Confidenten, hvis borgerlige, fattige Fader af Mangel blev nødt til at sætte sit Barn i Kloster.

Bergdorf.

Respect for Ulykken! Cæcilias Fader er en Helt fra Slagene ved Austerlitz, Jena, Leipzig og Waterloo. Havde han intet Skjold, saa forte han desto bedre Sværd. Han er afflediget Oberst. Hvad har du at udsætte paa ham? Og Cæcilia er en Edelsteen.

Wiedenhof.

O, meget bedre! En Edelsteen er haard og kold, og hun har kun et alt for ømt og følsomt Hierte. Jeg er bange for, at jeg ikke bliver i Stand til at realisere alle

hendes romantiske Ideer. Hun er saa poetisk. Jeg maa læse nogen Poesie. Kan du ikke laane mig noget i en Hast? Blumauers travesteerte Æneis lider hun ikke, og det er det eneste episke Digt, jeg kender. De Vers, jeg har reciteret hende af Musenalmanakerne, have heller ikke behaget hende synderligt.

Bergdorf.

I Grunden ere I to høist forskellige Mennesker.

Wiedenhof.

Der maa jo ogsaa være Forskiel paa Mand og Kvinde. Hendes Deilighed veed jeg at skionne paa; og jeg tænker at see hende ret lykkelig, ved at gjøre hende til Dronning paa mit skionne Guds.

Bergdorf.

Det gjør mig dog halv ondt for den stakkels Bygmester og for Orgelbyggeren, som komme til at holde Lyst for os.

Wiedenhof.

Mig ikke. Der har du atter Fordelen paa din Side: Vigberg er en lille undersætsig, næsten hæslig Karl; han ligner Haltefanden.

Bergdorf.

Enaf! Manden staaer jo suffisant og fast paa begge sine egne Been.

Wiedenhof.

Ja, men han seer dog saa Diavels polist ud, at var han ikke forelsket, og altsaa berøvet et Par af sine fem Sandser, vovede jeg ikke at sætte ham en Bognæse paa. Men styg er han dog, og du behøver altsaa slet ikke at være jaloux.

Bergdorf.

Behøver da du det?

Wiedenhof.

Ja, min Gud! hvem forstaaer sig paa Qvinderne? Denne Lademann, denne ranke, blonde, idealste Snekker-svend kunde ordenlig sætte Een Skruer i Hovedet, hvis han ikke var saa bly og saa flodset.

Bergdorf.

Lapperi! Alting vil lykkes os saare vel. Snildelig have vi benyttet de to stakkels Sværmeres Sygdom, som pleie at komme her og synge Elegier ved Kirkemuren. Priorinden, de fleste Nonner, ogsaa Lademann og Rißberg ville tage os for dem, og vi staae ingen Fare for at op-dages. Gaa nu hen, fiære Wiedenhof! og gjør Anstalter til Postheste, og lad Tjeneren hente Klæderne, at vore frelste Nonner — hvis det lykkes — strax kunne kaste deres mørke Larver og slagre bort som deilige, brogede Sommerfugle.

Wiedenhof.

Det skal blive besørget.

Bergdorf.

Jeg vil imidlertid holde mig her i Nærheden.

Wiedenhof gaaer.

Bergdorf.

Altsaa — jacta est alea! Jeg havde heller ikke tilforn store Tanker om Gruentimmer-Bestandighed, og nu vover jeg det farlige Skridt med en bortflygtet Nonne. Men det er just det Rette. I den store Verden er Tro-skaben vanskeligt at træffe; skal den findes, maa det være, som et sjældent Exemplar af en ældgammel Autor, i et affides Kloster. Muntre, raske Rosaura! jeg gjør mig ingen Samvittighed af at forløse dig. Det var Synd, at en saa dygtig og flink Pige skulde visne hen, som en Blomst i en tør Urtepotte. Men kan jeg nu ogsaa stole paa, at du bliver bedre, end de Andre?

(Cosi fan tutte, Pag. 157.)

Piger! Skielmer er J alle;
 Kan man eder ogsaa troe?
 Selv en Due tidt har Galde,
 Viden Spurv kan dog sig froe.
 Siig mig da, du muntre Skionne!
 Vil du lonne
 Mig i hellig Egtestand?
 Rager ingen Dval og Pine,
 Ingen vred og vranten Mine
 Siden vel din Egtemand?
 Piger! Skielmer er J alle;
 Friertiden er saa smuk,
 Salig Længsel, omme Suk!

Men en Nonne i et Kloster
 Kiender Verdens Daarskab ei;
 Hende det vist Intet koster,
 Steds at gaae den rette Bei.
 Af, men Qvinder er de alle!
 Kan man selv en Nonne troe?
 Selv en Due tidt har Galde,
 Viden Spurv kan dog sig froe.
 J kan smile, J kan sukke,
 Sød som Rattergale klukke,
 See som Himlens Engle ud.
 Af — men Qvinder er J alle!
 Tidt paa Solstin følger Slud.

Han gaaer tilside.

Celle i Klosteret.

Rosaura. Cæcilia.

(Cosi fan tutte, Pag. 16.)

Rosaura.

Tilstaa mig, Veninde!
Min Rudolf er herlig,
Saa munter og færlig,
Som Blomsten i Mai.

Cæcilia.

Men troer du, jeg finder
Et Hierte, Veninde!
Som Kiærlighed binder,
Som svigter mig ei?

Rosaura.

Kan Frygt dig betage?
Stand's din Klage!

Cæcilia.

Min Tvivl vil jeg fjerne,
Jeg troer ham — jeg troer dig jo gierne.

Rosaura.

Med Elskov kan ene
Sig Glæden forene.

Cæcilia.

Men Amor er flygtig,
Som Blomsten i Mai.
O, Amor! du ængster,
Du trøster mig ei.

Rosaura.

Ei Amor er flygtig,
 Som Blomsten i Mai.
 O, Amor! du trøster,
 Du ængster mig ei.

En venlig Fremtid smiler os i Møde,
 Det gielder kun at smile fiækt igien.
 Du, min Cæcilia! er saa lidt, som jeg,
 Skabt til at sukke Livet hen i Kloster.
 Jeg er et Offer for en daarlig Hovmod,
 Og da en Hertug ikke blev min Brudgom,
 Bestemte man mig kold til Himmels Brud.
 Med dig har det en anden Art, Cæcilia!
 Din bolde Fader svang sig op ved Sværdet;
 Ved Waterloo, hvor Lykkens Bægtstkaal svigted,
 Tog Sneelavinen med den stolte Gran.
 Alt, hvad han har tilbage, er en Glavind,
 En ringe Lon, og Mindet om sin Manddom.

Cæcilia.

Åh, det var ei min Faders Villie. Jvrigt
 Han satte sig imod min Moders Forsæt.
 Først da jeg selv, ubøielig bestemt,
 Hentraadte rolig paa min Moders Side,
 Fandt han sig i, hvad ei han kunde tvinge.

Rosaura.

Det var et daarligt, overilet Skridt
 At smedde selv sig i en saadan Lænke.

Cæcilia.

Åh, det var i en hidsig Eghdoms Feber,
 Jeg gjorde det urimelige Løfte
 At vorde Nonne, hvis Gud skienkte Livet.

Min Stedmoer leed mig ei, min staffels Fader
 End havde flere Smaaer at underholde.

Jeg var for ung til at begribe ret,
 Hvad jeg forsaged. Men et Aar har lært
 Mig gyse for, hvad for mig tyktes let.

Tre Gange har jeg skrevet til min Fader,
 Meddeelt ham min Fortvivlelse, min Angst;
 Men jeg fik intet Svar. Han elsker mig,
 Og jeg begriber ikke denne Taushed.

Dog — mine Breve gav jeg Priorinden:
 Hun siger, de blev sendt, og jeg maa troe det.
 Nu er jeg hendes Nov; det kildrer hende,
 At stille hvert et Hierte ved den Glæde,
 Som hendes kolde Bryst kan selv ei nyde.
 End blot Novice, skal om otte Dage
 Jeg tage Sløret. Nei, jeg kan det ei!
 Før dække Jorden mig med sorten Muld,
 End under Sløret levende begravet.

Rosaura.

Nu, ængst dig ei! Vor Frelse stunder til.
 Endnu i Nat maaskee skal Maanen smile
 Til kække Flugt. Den smukke Rudolf saae mig,
 Og fik mig kjær. Hans Ben fik dig at see,
 Og dine blonde Lokker bandt hans Hierte.

Cæcilia.

Dog gyser jeg, og føler mig endnu
 Elet ikke lykkelig. Vi styrte os
 I blodig Synd, for ei at vorde Trælle;
 Vi vende os fra Gud, og kaste os
 Bildt i Naturens Favn. Er det et Held?
 Hvor findes Glæde, uden Hiertets No?
 Og Hiertero, hvor trives den for os?

Rosaura.

Du sværmer, Barn! og din Philosophie
 Er skabt ei for den Jord, vi leve paa.
 Hvis Alting gif saa regelret i Verden!
 Men hvo kan vel med Billighed forlange
 Streng Fasthed af et Par forladte Piger
 I disse Forhold, hvor saa meget vakler?
 Nær var man ved at hæve Klosterne,
 Selv mangan værdig geistlig Catholik
 Misbilliger et Bærk, som strider mod
 Naturen og den ægte Christendom.
 Dog pleies atter denne gølge Plante.
 Tro mig, Samvittighedens Følelse
 Bestemmer bedre dig, end kolde Regler.
 Du har endnu jo intet Løfte gjort.
 Hvis Nogen af os synder, er det mig.
 Men Rudolf var i Rom, han kiender Paven,
 Som ynder ham; han tvivler ikke om
 At faae Tilgivelse, Dispensation.
 Hvad er der da vel meer at grammes over?

Cæcilia.

O, meget! meget! Rudolf elsker dig,
 Du troer, han gjør dig lykkelig — velan!
 Men er det sagt, Cæcilia blier det samme?
 Af — dig og Bergdorf bragte Hiertet sammen,
 Men mig og Wiedenhof kun Hændelsen.
 Jeg har indtaget ham en foie Tid
 Maaskee; men er det ogsaa Kiærlighed?
 Og er det ei, hvad vinder jeg da vel
 Bed blot at smeddes i en anden Lænke?

Rosaura munter.

Hvad Kiærlighed? Mit Barn! der kommer du

Igien med dine tomme Idealer.
 At leve glad med en retskaffen Mand,
 Som trofast Hustru i en munter Kreds
 At dele Livets Byrder, Livets Glæder
 Med ham — see, det er Kiærlighed og Lykke.
 Jeg seer mig alt, som travl og flittig Huusmoer
 Med Nogleknippet, trippe snart fra Stuen
 I Stegerset, fra Loftet ned i Kielder,
 I Haugen, rundt omkring; ved Middagsbordet
 At række Maden til de fiære Glutter,
 At tilberede Husets glade Fester,
 At gjøre lange Vandring med min Mand
 Vet Arm i Arm, at fiøre ud i Skoven,
 Om Vintren gaar i Skuespil, ja selv
 Et Bal skal stundom ei forfærde mig.
 Er det ei Glæde, det ei Kiærlighed?

Cæcilia tankefuld.

Jeg veed ei; men det forekommer mig,
 Som Kiærlighed var meer. Den unge Baar
 Med sine Blomster, sine grønne Skygger
 Mig siger, den er meer. Den tause Maane
 Mig løser tidt sin hemmelige Gaade,
 Og letter Hjertet med en Taarestrøm;
 Da tykkes mig, som jeg forstod dens Taushed.
 Naar Sol staaer op, og Sol gaar ned, og kysser
 Sin Brud, den unge Jord, da siger mig
 Det søde Kys og Rosenkindens Blus,
 At Kiærlighed er meer.

Rosaura.

Og Wiedenhof,
 Hvad siger han dig da? Vær rolig, Pige!
 Tro mig, du kommer til at elske ham.

Cæcilia.

Dg nu — hvad meest mig ængster og mishager —
 Det snedige Bedrageri imod
 De arme Kunstnere. Siig, er det Ret?

Rosaura overgiven.

Nødværge tilladt er i Loven. Sagens
 Bedrage vi dem lidt; men hvad saa meer?
 De miste Intet. Har vi ei dem elsket,
 Saa tabe de jo ei vor Kiærlighed.
 Dg sige Folk — de føle ei saa flint.
 Et venligt, et taknemligt Brev, en Ring
 Med gode Diamanter til Belønning —
 Tro mig, det blier den bedste Fæstensring.

Cæcilia alvorlig.

Vigberg og Lademann er Kunstnere,
 Der ikke trænge stort til vore Gaver.
 Den Første føler vel just ikke flint —

Rosaura leer.

Nei, tværtimod, en lille Emule plumpt;
 Dg reent ud talt, jeg er saa ondskabsfuld,
 At det fornoier mig at lokke Biørnen
 Med Honningsfablen hen i Træets Klemme.

Cæcilia.

Men Lademann!

Rosaura.

Han er et venligt Lam,
 For ei at støde dig og sige Jaar.
 Du tager ham jo alt i Protection!
 Hvor lidt du kiender Verden! Jeg har levet,
 For jeg blev Nonne, i en større Kreds.
 O, tro mig, Mændene er ingen Engle,

Hvor fromt end og sagtmodigt de seer ud;
Man synder lidt kun ved at drille dem.

(Cosi fan tutte, Pag. 120.)

Hvordan kan de sig beklage,
Naar til List vi Tilflugt tage?
Har de os ei Kunsten lært?
Er de Fleste bedre værd?
Om og kærlig, tiærlent sukke,
Finde alle Piger smukke!
Listig græder
Den Forræder
For et uersarent Barn,
For at faae dig i sit Garn.
Lidt kun med Munden
Daarer dig Manden;
Snart har han funden
Henryft en Anden.
De af Medlidenhed
Ikke det mindste veed.
Eligt bør man hevne
Smukt efter Gyne,
Intet dem levne,
Stolt med Retsfærdighed
Hævde sin Værdighed,
Hevne sit Rion.
Løn kun for Løn!
Troer, hvad jeg siger,
Folsomme Piger!
Faren undviger!
Seiren er Rion.

Gun gaaer.

Cæcilia ene.

Hvis Tilstand ligner min? Nu seer jeg først,
 At Gftergivenhed mod sine Kiære
 Kan gaae for vidt. Min bringer mig paa Randen
 Af stum Fortvivlelse. Jeg lod min Moder,
 Som jeg var vant fra Barnsbeen steds at giøre,
 Og gif i Kloster. Her jeg fandt Rosaura;
 Hun vandt min Tillid, og jeg bandt min Skiebne
 Til hendes. Af, jeg kiendte ingen Mand;
 Den unge Wiedenhof var ret elskværdig,
 Jeg saae ham flygtig giennem sorte Gitter —
 Vi talte sammen — et Par Ord — et Brev —
 Paa denne svage Grundvold bygte jeg
 Min Borg til Fremtids Lykke. Bludselig
 Indtræder i min Nærhed Lademann —
 Saa slet og ret, saa ærlig, smuk og god!
 O, jeg har sikkert seet ham før som Mand
 I Ewigheden, før vi kom paa Jorden.
 Hans Ansigt er mig alt for vel bekiendt,
 Og jeg har hørt, at de, som elske sig,
 Gienkiendes kun fra fordums Salighed.
 Han vilde vist mig giøre lykkelig!
 Men nu har Wiedenhof mit Ord. Min Skiebne
 Er bunden til Rosauras. Jeg maa følge
 Som et taalmodigt Lam til Elagterbænken,
 Og — grumme Skiebne! — jeg maa stufte den,
 Som er mig kiærest over Alt i Verden.

(Cosi fan tutte, Pag. 148.)

Kan du, Amor! mig tilgive,
 At jeg blind din Lov miskiendte,
 At, for varmt mit Hjerte brændte,

Jeg foragted kold din Magt?
 Al, nu er min Trøst forsvunden,
 Drmen lumst min Rose nager.
 Jeg har den for silde funden,
 Som har Ild i Hjertet vakt.

Ja, for seent — for seent — for silde —
 Dvæler Anger dette Bryst.
 Jeg min Ungdom skal forspilde
 Uden salig Elskovslust.

Anden Act.

Celle i Klosteret.

Priorinden. Søster Laura.

Priorinden.

Jeg taaler ikke de Canariefugle i Nonnecellerne; de skrige mig Drerne fulde, og desuden siger den gamle Gartner, at det er lutter Hanner. Det sømmer sig ikke i et Nonnekloster. Siig Nonnerne, at de skulle aabne deres Bure og lade Fuglene flyve. Vilde de have Canariefugle, maa det være Hanner.

Søster Laura.

Men, Deres Raade! Hannerne synge ikke.

Priorinden.

Desbedre! Gid jeg kunde sige det Samme om mine Nonner. Himlen veed, hvor andægtig jeg er: jeg kunde gierne tilbringe den hele Dag i min Celle med tausse Bonner og stille Contemplationer. Men behøver man derfor at skraale og skrige? Musikken er en sandelig Forhøjstelse, en skjult Synd, der har indsneglet sig i Klosteret og taget en sort Raabe paa. Naar man har forfaget al Verdens Forfængelighed, bør man ogsaa forsage Musik. Mig er den nu engang af Naturen utaalelig, og jeg anseer det for et

Kors mere i Verden, at maatte høre den hver Dag. Jeg betragter det som en Røvselse, som en Hudslettelse i Dret, hvorved jeg tildeels afbøder mine Synder.

Laura.

Men Deres Naade er jo ogsaa fritaget fra at gaae i Messe, naar De vil; Eligt overlades mig som Underpriorinde. Deres Naade har alene forbeholdet Dem Inspection over Orden og Sædelighed, samt Forsædet i Refectoriet, og den første Plads ved Processionerne.

Priorinden.

Man har fundet dette adelige Frøkenkloster beæret med en Priorinde af min Fødsel og Rang.

Laura.

Kunde man Andet?

Priorinden.

Jeg tæller mine uforfælskede sexten Aar, og tre Gange afflog jeg et brillant Giftermaal, fordi min Frier ikke var af saa gammel Stamme, som jeg.

Laura.

Hvilken Characterfasthed og Siælestyrke!

Priorinden.

Streng imod mig selv, er jeg nu ogsaa streng imod Andre; og jeg vil see det Nonnekloster, hvor der hersker en bedre Disciplin, og en strengere iagttaget Quarantaine mod alle Mandfolk, end her.

Laura.

Ganske vist. Men nu har dog Deres Naade maattet tilstede to Skabninger af dette Kion at træde over vor hellige Tærffel.

Priorinden.

Jeg var vel nødt til, Laura! engang at lade Kirken reparere. Der var en Træk, saa det ikke var til at udholde.

Uhret maatte ogsaa sættes i Stand igien, og Orgelet forbedres. Egentlig behøver man i et Kloster intet Uhr; thi hvad have vi med Tiden at gjøre, vi som leve for Evidheden? Dog — man maa jo vide, naar Gudstienesten skal iagttages, og naar det er Spisetid. Orgelet skurrede alt for galt, sagde vore Sangerinder; mig skurrer det stedse galt, men jeg maatte vel give efter, og nu skulle vi da høre, om det klinger bedre.

En Nonne kommer.

Deres Naade! Herr Vigberg og Herr Lademann udbede sig Audients.

Priorinden.

Lad dem komme.

Hun sætter sig i en Sænestol. Nonnen og Underpriorinden gaae.

Vigberg og Lademann træde ind.

Vigberg ligesrem.

Deres Naade tillader —

Priorinden afbryder ham stolt.

Alt tie, mens jeg taler, til De spørges.

Er Kirkestolen færdig, Stuccaturen —

Jeg veed ei, hvad det hedder — sat i Stand?

Vigberg.

De smaa Cheruber har faaet hele Binger,

Thi de var alle afstødt; en forgyldt

Basun har den ved Loftet faaet i Munden.

To Skyer og tre Straaler, der var faldne

Bag Pulpituret, har vi limet sammen,

Saa gode nu som nye.

Priorinden.

Og Altaret?

Vigberg.

Er ei femkantet meer, men hæver sig

Hoitideligt med fire rette Vinkler.

Priorinden sukker.

Den ene Kant afflog os Himlens Lyn,
 Fordi to Nonner stod i hemmelig
 Forstaaelse — Gud hielp — med to Mænd.
 Den første døde af Forsværgelse,
 Den anden kort derpaa af Græmmelse.
 Saa gaae det hver en Overtræderinde!
 Man siger, at de syndefulde Knose
 Blev straffet med en Slags Forryktthed; at
 De ofte komme her paa Landeveien,
 Og synge Elskovsarier til Døden.
 Har I ei hørt dem?

Ligberg.

Hørt? Jo, Deres Naade!

Sagte.

Altsaa er Sagen rigtig, og jeg har
 Ubilligt mistænkt dem, de stakkels Dæmle.

Priorinden.

Men nu det Vigtigste! Er Kirkeløftet
 Vel repareret?

Ligberg.

Det var høie Tid,
 Hvis ikke havde Regnen banet sig
 En Bei igiennem Loftet uforskammet,
 Og var vist dryppet ned i Bievandkarret.

Priorinden.

Vær selv ei uforskammet! Jeg har længe
 Betænkt mig paa at aabne Klosteret
 For Mænd — og Qvinden skabtes ei til Sigt.

Med et spøds Blik.

Dog — eder sandt jeg ingen Fare ved.

Ligberg.

Og maae vi spørge Deres høie Naade,
Hvorfor?

Priorinden.

Hvad Dem angaaer, saa er De høflig
Og plump; det lider intet Fruentimmer,
Og altsaa har det ingen Rød med Dem.

Vender sig til Lademann.

Det unge Menneſke er jo ſaa bly,
Saa ængſtlig og ſaa ſeitet i ſit Bæſen,
Som om endnu han ſtod i Smedkerlære.
I ere Borgerlige; mine Konner
(Et Par Major- og et Par Oberſt-Døttre
Undtagne) ere Adelige. I

Er Riættere; vi fromme Catholiker.
Summerer jeg nu: Høflighed og Plumphed,
En taabelig Forlegenhed, lav Fødsel,
Og endelig ugudelige Bantro,
Hvad bliver da vel meer at frygte for?

Ligberg.

Opriktigheden er en ſielden Dyd;
At Deres Naade, ſom viſt ingen ſavner,
Har ogſaa den, er altsaa intet Under.
Men gammelt Ordsprog ſiger: Fattig Mand
Er ikke Hund, fordi han ei er Greve.
Vi have ogſaa vor Portion af Stolthed,
Eſiøndt ei, ſom Deres Naade, vi har ſagt
Forfængelige Verden reent Godnat.
Vi kroer os lidt ei af vor Kunſtnerære;
Her maae vi dog arbeide, ſnart paa Loftet
Som Murere, og ſnart ved Tavleværket
Som Smedkere; ja ſelv ſom Tommerſvende

Vi sliffet har en halvforraadnet Biælle.
 Snart er vi Orgelbyggere, Architecter
 Bed Alteret. En stakkels Læredreng
 Maa slaae os Kalken i det tunge Trug,
 Og puste Ilden til vor Potte Liim;
 Den Gnefte, som undes os til Hielp.
 Hvad faae vi vel for det?

Priorinden.

 Skriv Regninger,
 Skru Prisen op til dobbelt, firedobbelt!
 Jeg tinger ikke med jer, jeg betaler.
 Kun onsker jeg mit Kloster snart forskaanet
 For eders daglige Besøg.

Ligberg.

 Vi kan
 Endnu ei hege, Deres Raade! thi
 Med Trolddom har, uagtet alle Synder
 Og Lyder, aldrig vi befattet os.
 Hvis vi arbejde skal i dette Kloster,
 Saa maae vi tage vore Kroppe med,
 Og Deres Raades Dine taale maae
 Alt see os gaae forbi.

Priorinden.

 Nu vel, jeg taaler!
 En ægte Christen, en i Gud Hengiven
 Har længe vant sig til Taalmodighed.
 Men Alting kan faae Ende.

Ligberg.

 Vi er færdig
 Om et Par Dage. Nu skal Orgelet
 Kun proves, Deres Raade! Vil De høre?

Priorinden.

Der komme mine bedste Sangerinder
 Og Orgelspillerinder. Jeg har Andet
 At tage Vare, end at høre Prover
 Paa verdsligt Orgelspil af Kiættere.
 De tvende Nonner maae bedømme Værket,
 Bestemme Prisen. Gud omvende eder!

Hun gaaer.

Ligberg.

Kan man forlange bedre? Hendes Hovmod
 Er kostelig. Med Tillid hun forpligter
 Vor Redelighed ei, og vi misbruge
 Ei Giestfrihed, da ingen vises os.
 Selv hendes Had til Kunsten stiller os
 Ved et besværligt Bidne. Ha, fortræffligt!

Rosaura og Cæcilia komme.

Rosaura sagte til Cæcilia.

Jeg beder dig, Veninde! overvind
 Betænksomhed og al barnagtig Frygt.

Venlig til de Andre.

Ha, vore kiære Venner!

Ligberg bukker.

Skionne Frøken!

Lademann betragter Cæcilia taus med et ømt og bange Dietast,
 hun ham ligesaa.

Rosaura kiækt.

Min gode Ligberg, vakkre Lademann!
 Nu skaaner venligt vor Blusærdighed,
 Betænker, at det Skridt, vi vove her,
 Er tvunget af Omstændighederne;
 At ei det staaer til os, som andre Piger,
 Lidt efter lidt med længe negtet Günst

At lønne prøvet tro Bestandighed.
 Som raske Skipper paa et oprørt Hav
 Vi nødes til at kaste Anker, uden
 At kiende Grunden; muligt strande vi,
 Men strande vilde vi og sønderflaaes
 Alligevel paa Modgangs haarde Klippe.
 Saa siger da med den Beskedenhed,
 Som qvindlig Dyd og mandig Ære kræver:
 Vil I os hielpes ud af dette Kloster,
 Og nøies med vor Kiærlighed til Løn?

Lademann.

Er nogen Daad for farlig og for stor
 For sliig Lykfsalighed?

Rosaura.

Saa trænger da
 Endnu en Straale klar i Sorgens Nat.

Alle Fire.

(Cosi fan tutte, Pag. 184.)

Glade, glade vi nu møde
 Baarens bedste Morgenrøde.
 Haabet straalers os i Møde.
 Kiærlig Attraa, venlig Længsel
 Aabner snart det skumle Fængsel.
 Gist i fierne Dal en Bolig
 Vinker os saa landlig rolig;
 Der er Fred til salig Fryd.
 Freidigt Haab og venlig Længsel
 Byder Hiertet: lev og nyd!
 Synger Glædens muntre Bise!
 Alle høit vi Amor prise;
 Kan vel den i Storm forlise,

Som har ham til Styremand?

Hvo forstaaer sin Kunst, som han?

Han kan Lykken Veien vise,

Ingen Skipper er, som han.

Ligberg og Lademann.

Hellig Ild min Siæl opluer.

Ingen Fare Modet truer.

Rosaura og Cæcilia.

Venus klorer snelt med Duer

Under Himlens hvalte Buer.

Ligberg og Lademann.

Over Dale!

Rosaura og Cæcilia.

Over Bierge!

Ligberg og Lademann.

Ingen Kæmper —

Rosaura og Cæcilia.

Ingen Dverge —

Alle Fire.

Farten truer.

Rosaura.

Undigt vinker os Naturen

Med sin Himmel lyseblaa.

Alle Fire.

Skummel meer ei Klostermuren

Skal om os sin Hvalving slaae.

Rosaura.

Og nu, min gode Lademann! gaa ind

At prove Drglet for Cæcilia.

Vel ynder Priorinden ei Musik,

Men horte hun slet ingen Toner klinge

Fra Kirken, blev hun vel mistænkelig.

Lademann.

Min skønne Froken! gjør De mig den Glæde
At spille for mig?

Cæcilia.

De er Virtuos,

Hvad er mit Emule Orgelspil mod Deres?

Spil af Sebastian Bach en Fuga for mig,

Det horer jeg saa gierne.

Lademann.

Spiller De

Til Giengjæld saa mig en Choral?

Cæcilia.

Ja gierne,

Hvis det fornoier Dem.

Lademann.

Det være skal

Et heldigt Bærsel: Fuga tyder Flugt,

Choralen Tak til Himlen for vor Frelse.

Cæcilia sukker bekymret.

Åh, Lademann!

Rosaura.

Nu skynder jer, Bornlille!

Og kommer strax igien. Imens vi Andre

Aftale det Nodvendige til Reisen.

Lademann følger Cæcilia.

Rosaura til Lixberg.

Og nu, min Ven! helbred mig for min Frygt:

Troer De at kunne redde os? og naar?

Lixberg.

Endnu i Nat. Det gielder kun at faae

En Nøgle gjort til Klosteret. De veed,

At vi arbeide tidligt her om Morgnen.

Den gamle Portnerste oplukker os;
 Men det behager hende saare slet
 At staae saa tidlig op, og sikkerlig
 Hun saa sig gierne fri for den Forretning.
 Vor Snedkerdreng, vor Habakuk, er slu,
 Saa taabelig han lader; jeg har sendt ham,
 At conversere Portnersten. Maaskee
 Det lykkes ham i Bog at trykke Nøglen;
 Og har jeg det, saa smedder jeg en ny
 Paa Timen.

Rosaura.

Hvad det dog er herligt, Kiære!
 At være Mester i saamange Kunster.
 Hvad det vil spare os i aarlig Udgift!
 Alt hvad der foresalder inden Døre,
 Det gjør min Mand med egen Haand, undtagen —
 Forstaaer sig — Qvindearbeid. Men hvad mere?

Ligberg.

Saa tage vi paa Timen Extrapost.
 Herfra til Grændsen af et luthersk Land
 Ei ikke langt. I Fald vi havde kun
 Først Klæderne til vore unge Damer!
 Som Nonner kan De ikke reise. Nonner
 Er værre Contraband, end Røgtobak.

Rosaura.

En kraftig Vignelse, om just ei vakker.
 Hvad gjør De der? De froller et Papir
 I Haanden.

Ligberg.

Det er sandt! To arme Stakler,
 Der græd bag Kirkemuren ved Cypressen,

Behandlede mig og Lademann som Duer,
 Og bandt os dette Brev om Bingerne,
 Da Klostermuren var dem selv for hoi.
 De paastaar, Frøken! vel at kiende Dem.
 De ønske Loffer af to Dødes Haar.
 Først troede jeg, det var to unge Skielmer,
 Men siden hørte jeg af Priorinden,
 Det er et Par af Kiærlighed Forrykte.
 Min Ven, Herr Lademann, tog imod Brevet;
 Han paastaar, det er heldig Elskovs Pligt,
 At gaae uheldig Kiærlighed til Haande.

Rosaura.

Naturligt! Sæt Dem selv i hines Sted!
 I Fald De havde mistet mig — De vilde
 Bist ogsaa sørge.

Ligberg.

Sørge? Ja, i Sandhed.

Skiondt jeg er vævet ei af Maanesskin,
 Det vilde gaae mig dybt — ret nær til Hiertet.
 Dog, kiære Frøken! for at tale ærligt,
 Jeg troer, jeg duer meer at leve med,
 End til at klynke mellem Rosmariner.

Rosaura, som har læst Seddelen.

Hy, hvor De har forkrampet dette Brev.
 I Fald De kiendte de Ulykkelige!
 De veed ei, hvad De har for Venner i dem.
 For to Aar siden hemmelig forlovet
 Med vore stakkels Søstre, lærte de
 At kiende os. Den grumme Død forhindrede
 En Flugt, som Lykken nu tillader os.
 Vi har havt Leilighed at underrette

De Dybtbedrovede om vore Haab,
 Thi det er Venner, vi kan lide paa;
 Og læs nu, hvad de begge skriver os.

Ligberg læser:

„Hulde Veninder! Man siger, Tiden læger Saar; med os er det ikke Tilfældet. Som en ædel Viin i den mørke Kelder, bliver vor stille Kummer aarlig stærkere, vor Jølelse mere luttret. Vor Trøst er undertiden at synge Beemodssange ved de Elskedes Grave. Himlen giøre Dem lykkeligere! Vi billige Deres Balg. Skienker os kun endnu de deilige Pokker af vore salig Hensøvede! Til Flugten række vi hjælpsom Haand. Lykkes den endnu i Nat, da holde vi Postheste og Rejseklæder færdige. Vi have Intet sagt til Herr Ligberg og Lademann, for ei at bekymre dem. Vore Veninder vil det være let, at faae disse ærlige Mænd til at see Tingen fra den rette Kant, og til ei at forsmaae vor venlige Hielp.“

Han giver hende Brevet igien.

Ei ei! for Pokker, det kom heel uventet;
 Jeg troede disse Herrer kun i Maanen,
 Og de vil staae os kraeftigt bi paa Jorden.
 Men kan vi troe dem, Frøken?

Rosaura.

Som mig selv.

Og denne Hielp er os af Bigtighed;
 Thi det er Krigere af prøvet Manddom,
 De føre gode Klinger, kiære Ligberg!
 Og hvis en næsviis Visiteur fik Lyst
 At confisquere os, som Røgtobak,
 Saa, tro mig, Bergdorf, Wiedenhof forstaae
 At spille godt paa Sværd, som paa Guitarre.

Ligberg.

Hvor er det muligt lang Tid at forbinde
Beemoden med saa megen Dygtighed?

Rosaura.

Den Stærke føler ogsaa Sorgen stærkt.

Cæcilia kommer tilbage.

Rosaura.

Nu, Barn! hvorledes klinger Orgelet?

Cæcilia sukker.

O, herligt! Alle Stemmer er saa rene,
Som Toner fra Ustyldighedens Bryst.

Rosaura opmærksom.

Ei ei! du blusser jo, min gode Pige!

Sagte.

Og hendes Dine tindre. Næsten spiller
Hun alt for godt sin Rolle nu.

Heit.

Men siig mig,

Hvi tøver Lademann?

Cæcilia.

Han eftersaaer

Kun Alting først, og sukker Orgelet.

Rosaura.

Belan, Veninde! Lykken staaer os bi:

Endnu i Nat befries vi af de Kiække,

Og siige evig denne Hal Farvel.

Cæcilia sagte.

Hvad kan det hjælpe mig at staae imod?

Jeg reiser dog et lille Stykke Bei

Med Lademann, kan see og tale med ham.

Maaskee — o, Gud! en salig Anelse

Bedaarer mig; jeg veed, det er en Drøm.

Alle Tre.

(Cosi fan tutte, Pag. 36.)

Oi, Amor! forlad os, ledsag os i Fare.
 I Alfer, som Livet og Glæden forsvare!
 Os bringer i Havn,
 I Kiærligheds Favn!

Lademann kommer.

De skyndte Dem saa hurtig bort, min Elskte!

Sagte, venlig bebreidende til hende.

Flyer vel en Brud saa ængstelig sin Brudgom?

Cæcilia undseelig.

Min Søster ventede os, og Deres Ven.

Rosaura sagte.

Hvad er dog det? Det bliver Alvor, troer jeg.

See, hvilke Diekast de gier hinanden!

Nu, paa min Ære, det var smukt. Forelsker

Hun virkelig sig her i Spillemanden?

Nei, lille Jomfru! der blier Intet af.

De maae ei tiere stemme Drgler sammen.

Soit.

Lys! kommer der ei Nogen?

Lisberg.

Noget rasled

Derinde.

Rosaura.

Det er Underpriorinden

I Apotheket, hvor hun destillerer.

Jeg faaer et Indfald, Børn! For ei at møde

Bed Aftensangen eller Aftensmaden,

For reent at fierne bort hver Tvivl om Flugt,

Og tæffes Søster Laura, der er glædest.

Naar hun faaer Veilighed at være Doctor,
Jeg lade vil, som jeg fik ondt, og kalde.

Sagte.

Saa kan Cæcilia og Lademann
Gi tale ene sammen, og det er
Det Eneste, jeg nu er bange for.

Lizberg.

Men vil maaskee ei den forstilte Sygdom
Just giøre Opsigt? Vil ei Baagekoner
Forhindre os i Nat?

Rosaura.

Frygt ei! Cæcilia

Jeg vælger til min lille Baagekone.
Tro mig, de Andre sove alle helst,
Naar de faae Lov dertil.

Giver Lizberg en liden Pakke.

See, her er Vokker

Til de Bedrovede. Gils mange Gange!
Vi takke dem for den tilbudne Hielp,
Og vente eder alle Klokker tre.

(Cosi fan tutte, Pag. 81.)

Rosaura og Cæcilia.

Gode Venner! elskte Kiære!
Nu maa Afskedstimen være.
Snart foreent vi alle ere,
Lang Tid ei vi skilles ad.
Fremtid spaaer os hulde Glæder,
Vi forlade disse Steder,
Hvor den stakkels Nonne græder.
Grønt er Haabets unge Blad.

Ligberg og Lademann sagte.

Nu maae vi vel begynde

Høit Smerten at forkynde?

Cæcilia og Lademann høit.

Al, hun er bleg, hun skælver jo.

Ligberg og Lademann ligesaa.

Hun maa til No,

Staffels Pige maa til No.

Cæcilia og Lademann.

Hun er ei vel, hun blegner,

Hun er saa mat, hun segner,

Hun maa til No.

Ligberg og Lademann.

Er Ingen der, som hielpe kan?

Er Ingen der tilstede,

Som vil til Hielp os træde?

Til Hielp, til Hielp, til Hielp!

Cæcilia og Lademann.

O, Gud! hun er saa lidende.

Alle.

O, Gud! hun er saa lidende.

Hvor er den tro Veninde?

Vi er i Kunst uvidende;

Hun kan paa Raad vel finde.

For Angst jeg knap kan tale.

Hvor er den ædle Biv?

Hun vil os snart husvæle,

Hun frelste mangt et Liv.

Ligberg.

Høre I hende trippe?

Hun laer ei Haabet glippe.

Alt, ædle Søster Laura!
Tag Hoffmannsdraaber med.

Lademann og Cæcilia.
Hielp dog i Hast Rosaura!
Kom, Laura! kom, Laura!

Søster Laura indenfor.
Her er jeg alt.

Cæcilia og Lademann.
Alt, Laura!

Rosaura —

Laura kommer.

Ei, hvad seer jeg!
Jlde hun sig befinder.

Slaaer Hænderne sammen.
O, Jammer, Bæe og Bof!

Ligberg.
Ei har hun blege Kinder;
Men Diet mat sig luffer.
Lidt Draaber paa lidt Suffer!
Saa kommer hun sig nok.

Laura.
Var det nu ei en Lykke dog,
At jeg var her tilstede?
Løs op det sorte Klæde!

Cæcilia og Lademann.
O, hielp i denne Nød!

Laura.
Kom, lad mig Puffen føle!
Cæcilia, Lademann og Ligberg.
Det har vel ingen Nød?

Laura.

Vi vil ei længe nøle.
 Hold Hovedet lidt i Veiret!
 Hun trækker tungt ei Veiret.
 Jeg lober og jeg henter —
 Et Dieblig kun venter!
 Jeg henter Hovedvand.
 Maaskee det hielpe kan.

Cæcilia og Lademann.
 Atter hun aabner Diet,
 Smiler igien fornoiet.

Lizberg og Lademann affides.
 At bare sig for Latter,
 Er ingen ringe Kunst.

Laura og Cæcilia.
 Men nu hun swimler atter,
 Nu daaner hun igien.
 See, hvor hun synker hen!

Lizberg og Lademann.
 Hun aabner Diet atter,
 Den svandt, den syge Dunst.

Sagte.

At bare sig for Latter,
 Er ingen ringe Kunst.

Laura og Cæcilia
 til Rosaura, som kommer lidt til sig selv igien.
 Hvad fattes dig, du Arme?

Rosaura.

Ik, Veninde!

Cæcilia.

Riære Pige!

Rosaura.

Jeg min Dval kan ei udfige,
Men den gaaer vel over snart.

Laura.

Pulsen banker stærktbevæget.

Cæcilia.

Var hun først kun vederqvæget!

Laura.

Kan du tale?

Rosaura mat.

Søvn vil husvæle.

Laura.

Ei vi hendes No forhale!

Søvn vil hende vederqvæge.

Cæcilia og Laura.

Sønnen er den bedste Læge.

Lademann sagte

Hun som syg sig godt forstiller.

Lizberg ligesaa.

Herligt hun sin Rolle spiller.

Laura og Cæcilia.

Søvn maa qvæge,

Sønnen er den bedste Læge,

Naar man føler sig beklemmt.

Lizberg og Lademann affides.

Amor er den bedste Læge,

Han helbreder Smerte nemt.

Laura og Cæcilia.

Af, det var dog grumme slemt!

Søvn vil hende vederqvæge.

Lihberg og Lademann.
 Amor er den bedste Læge,
 Naar han er os gunstlig stemt.
 De følge hende ud.

Forhallen til Klosterkirken.

Den gamle Portnerske og Habakuk sidde paa Skamler, han
 puster til Ilden under en Liimpotte.

Portnersken.

Du er en rar Dreng, jeg holder meget af dig, Habakuf!
 Bare du ikke var en Hedning.

Habakuf.

Jeg er ingen Hedning, Søster Giertrud! Hvorledes
 kunde jeg da hedde Habakuf? Jeg er en Lutheraner.

Giertrud.

Ja, det er to Allen af eet Stykke. Naar jeg seer dig
 ved den Liimpotte med Gløderne under, saa gyser det i mig.
 Frygter du ikke den evige Ild, Habakuf?

Habakuf.

Nei, jeg gjør ikke, Søster Giertrud! Naar jeg fører
 mig skikkelig og ordentlig op, handler ædelt og ypperligt,
 og elsker mig selv ligesom min Næste, saa har det ingen
 Nød med mig.

Giertrud.

Gid det var saa vel! Thi det skulde dog virkelig
 gjøre mig ondt for dig, hvis du blev fordømt.

Habakuf.

Ja, mig med. Jeg maa puste lidt endnu til Gløderne,
 ellers gaar de ud.

Giertrud.

Na nei, gjør ikke det! Saa kommer jeg igien til at tænke paa de søle Smaadiavle dernede, der pustte til Ilden.

Habakuf.

Jy, hvem vilde nu altid være med Tankerne i Helvede? Naar vi udrette, hvad vi bør, Søster Giertrud! og gavne vore Medborgere, saa hjælper vor Herre Skam nok. Sagte. Hun troer, det er Viim, men jeg maa holde Boget varmt, for at kunne afstrykke Nøglen deri.

Giertrud.

Det er denne nymodens Dplysning! Men tro mig, min Dreng! det er ikke Andet end Riætterti, som leder til Synd og Fordærvelse.

Habakuf sagte.

Synd og Fordærvelse! Vi gjøre det jo ikke for at straffe, men for at hjælpe et Par stakkels Pigeboern ud af Buret, der gierne ville gistes.

Giertrud.

Det er dog et vakkert Haandværk, det Smedkerhaandværk; men det maa være vanskeligt at lære, Habakuf!

Habakuf.

Ja, i syv Aar lader der sig ogsaa lære Adskilligt. Det Første var i Førstningen, med den tidlige Loben om Morgenens for Mestermadamen efter Gløde og Tvebaffer, inden man selv fik Noget. Har hun ikke hørt det vittige Indfald, Søster Giertrud! som en stakkels Dreng af vor Profession havde i Fior?

Giertrud.

Nei, hvor skulde jeg have hørt det? Vi sidde her i Klosteret og høre Ingenting.

Habakuf.

Gud skee Lov, sagde han, at jeg nu har faaet mit

Syn igien: i Gaar kunde jeg ikke see en Ert i mit Ertesad;
i Dag kan jeg see Sol og Maane giennem min Øst.

Giertrud.

Na, den arme Stakkel! Er det ogsaa gaaet dig
saaledes, Habakuf!

Habakuf.

Ja, et Par Mars Tid.

Giertrud.

Ombend dig, og bliv Munk, saa sulter du ikke.

Habakuf.

Nei, saa fik jeg Erter nok at fede mit Flesk med, og
inden Aaret var omme, kunde jeg vist hverken see Sol eller
Maane giennem min Øst. Hun kan ellers troe, jeg har
havt det slemst nok hos adskillige Mestere, inden jeg kom
til Herr Lademann og Herr Vigberg. Men jeg holdt dog
af mit Haandværk, og naar jeg saadan sad alene paa Bæk-
stedet Søndag Eftermiddag, for at passe paa Huset, mens
de Andre spadserede, gjorde jeg mig mine egne Betragtninger.

Giertrud.

Hu, det maa være gyseligt! Man siger, at det knager
i Bræderne, naar der skal gøres en Liigfiste; er det sandt?

Habakuf.

Ja, det er sandt; men saa synger det i dem igien,
naar der skal gøres en Brudsfeng, og saa bøder det Ene
paa det Andet.

Giertrud.

Men sidde saaledes alene paa det øde Bæksted mellem
alle de Hovlespaaner! Hvis der nu var kommen en Hovle-
spaan i Lyset?

Habakuf.

Jeg var ikke alene, men i fornemt Compagnie: mine
Venner General Skarpentand, Geheimeraad Hammer, Magister

Glatjern, Grevinde Raspemund og Mundkoffen Herr Klæbefage vare altid nærværende.

Giertrud.

Hvad vil det sige?

Habakuf.

Saaledes kaldte jeg mit Snedkerværktoi. Saugen var General, en firskaaen Officeer med stridt sort Skiæg, som trængte igiennem, hvor han kom. Hammeren var Minister, thi den slog Hovedet paa Sommet, hvad vilde jeg sige, Sommet paa Hovedet. Den lille corpulente Hovle var Magister; thi de Lærde jævne og glatte jo Altting, naar Bræderne først ere saugede smaae. Filen lignede min Gudmoder Grevinden, en tør, maver Dame, der altid gnavede paa mig, naar jeg kom og bad hende om Noget, fordi jeg saae saa lurvet ud. Og Mundkoffen Herr Klæbefage —

Giertrud.

Naa, hvem var det?

Habakuf.

Det var min Liimpotte, Søster Giertrud! hvori Maden bliver lavet til alle de Meubler, der gaae ud fra vort Snedkerværksted.

Giertrud.

Ha ha ha! Du er en lystig Dreng, Habakuf! Gid jeg altid havde dig hos mig; her er saa melancholisk i dette Kloster.

Habakuf.

Nu tager jeg hendes Nøgle og kaster i Liimpotten. Den er saa rusten og sort, den trænger til lidt fed Koft.

Giertrud alvorlig.

Gjør ikke det, Habakuf! saa bliver jeg min Tro vred.

Habakuf sagte, floer sig bag Øret.

Hvordan i al Verden skal jeg saae Nøglen fra Kiær=

lingen? Paa den Maade gaaer det ikke, jeg maa gaae en anden Vej. Soit. I Morgen skal vi da arbeide her i Klosteret Kloffen fire.

Giertrud forstrækket.

Kloffen fire? Ih, min Gud! hvad skal det betyde? Jeg lukker min Tro ikke op for Kloffen syv. Jeg vil sove ud først.

Habakuf.

Der hjælper ingen Modstand, Priorinden har befaleet det. Hun vil have Ende paa den Ting. Hun kan ikke taale meer, at see Mandfolk i Klosteret.

Giertrud.

Herregud! see paa dem kan man dog uden Skade.

Habakuf.

Det Bærste er med det Morgenspøgelse, som ved første Hanegal sniger sig langs ad Kirkemuren, og som Vægteren hver Morgen Kloffen fire seer smutte ind i Kirken.

Giertrud.

Hvad for Noget? Gaaer her et Morgenspøgelse Kloffen fire?

Habakuf.

Beed Søster Giertrud ikke det?

Giertrud.

Nei, jeg kommer jo aldrig for Kloffen syv.

Habakuf.

Nu, I hører da heller Jngenting.

Giertrud.

Men saa fortæl dog!

Habakuf.

(Melodie af Dalayrac's Camilla.)

Naar Uglen hylr, tuder Hund,

Dg Græsset Duggen væder,
Et Spøgels her hver Morgenstund
Gaaer om i hvide Klæder.

Uhu! (sige de begge)

Portnerske var hun, uden Flid,
I Keiser Carl den Stores Tid.
Nu maa til Straf den døde Krop
Af Graven ile;
Tidlig op, tidlig op!
Gaaer ei No til Hvile.

I Livet hun sig slemt forsaae
Dg slumred dorst om Dagen;
Nu maa hun ud af Gravens Braa
Om Natten i sit Lagen. — Uhu!
Hun staaer i Klosterkirkens Gang,
Dg synger huult en Morgensang.
Marle maa stakkels døde Krop
Af Graven ile;
Tidlig op, tidlig op!
Gaaer ei No til Hvile.

Først naar en anden Søster god
Tør dette Gienfærd møde,
Som heller aldrig Seng forlod
Med tidlig Morgenrode — Uhu!
Da faaer det stakkels Spøgels Fred,
Den Anden kommer i hendes Sted.
Hvo vilde vel i skumle Etund
Til Eligt sig vove?
Blege Aand! spøg du kun,
Lad os Andre sove.

Giertrud.

Hør, veed du hvad, min gode Dreng! der har du Nøglen. Du kan selv lukke op i Morgen Klokken fire. Jeg forlader mig paa, at du ikke misbruger min Tillid. Du skal svare mig til Aft, hvad der er i Kirken.

Habakuf.

Det kan hun forlade sig paa. I skal hverken savne Guld eller Sølv, Træ eller Sten, Knokler eller Been.

Giertrud.

Ja, saa er det godt. Nu, det var da en forfærdelig Visel!

Habakuf.

Ja, var det ikke?

De gaae.

Aden for Klosteret.

Lademann kommer henrykt.

(Cosi fan tutte, Pag. 79.)

Hvor saligt, o Elskov! forskionner du Livet!

Var du os ei givet,

Hvad var da vor Lyst?

O, søde Veninde!

Dit himmelske Minde

Kan aldrig forsvinde

Fra kiærlige Bryst.

Ligberg kommer med Bergdorf og Wiedenhof.

Ligberg.

Net, Lademann! friskt munter! Lykken trives;

Ihi ei blot Elskov, ogsaa Vennehjelp

Os rækker Haanden til at naae vort Maal.

Tak disse Herrer, disse Philanthroper,

Som glemme egen Sorg og egen Fare,
 Og finde Trøst i Andres Fryd. I Sandhed,
 En fielden Dyd! De sanke gloende Kul
 Mig paa mit Hoved: jeg var følesløs
 For deres Nød, de — varme for mit Held.

Bergdorf.

Det er vist ogsaa lettere for Sorgen
 At trøste sig ved Glæden, end for Glæden
 At stemme sig til Sorg. Lad den Flugt flyve,
 Og lad os ene tænke paa vor Flugt.
 Postheste blev bestilt til Klokken tre;
 Vi følge jer til Grændsen.

Lademann.

Edle Herrer!

Hvormed giengielde vi —

Wiedenhof spodst.

Herr Lademann!

Giengiellden kommer muligt, for De venter;
 Vor Himmel blier vel ogsaa blaa engang.

Bergdorf blinker til ham.

Ik nei, min Ven! den bliver evig mørk.

(Cosi fan tutte, Pag. 12.)

Lademann.

Nu til Lykke, glade Sanger!
 Lad os Amor Dffer bringe.

Ligberg.

Høit det fulde Glas skal klinge
 Til den muntre Glædeslyd.

Bergdorf og Wiedenhof.
 Vi, kun vi er Sorgens Sanger.

Ligberg og Lademann.

Oder troste skal vor Fryd.

Alle Fire.

Nu til Lykke, glade Sanger!

Stem nu i den muntre Lyd.

Ligberg.

Men vi glæde os for tidligt. Fuglene sidde endnu i Buret. Hvad hjælper det, at disse gode Venner have skaffet os Pas, Extrapost, Rejseklæder; at vi have Penge, Pistoler og Sabler, naar vi ikke kunne faae Porten op? Hvor dog Habakuf bliver af? Alt mit Haab staaer til ham.

Wiedenhof.

Habakuf? Hvem er Habakuf? Hvad har han her at bestille?

Ligberg.

Det er vor Smedkdræng, vor Mercurius, uden hvem vi Intet udrette. Han skal skaffe mig et Aftryk af Nøglen i Bog, saa smedder jeg strax en ny. Det vil tage nogen Tid, men jeg skal nok blive færdig til Kloffen tre.

Bergdorf sagte.

Her have vi altsaa igien den gamle Historie med Venus, Mars og Vulcanus.

Habakuf kommer, og siger sagte:

Herr Ligberg! der er Nøglen. Vær saa artig!

Ligberg.

Hvorledes? Nøglen selv til Klosterporten?

Habakuf.

Ja, og til Nonnerne med.

Ligberg glad.

Ha, det er en Daad, som fortjener Belønning. Tager sin Tommestok af Lommen, og lukker den op. Kan jeg ikke slaae dig fra Evend til Ridder, saa slaaer jeg dig fra Læredræng

til Svend. Jeg eftergiver dig det Alar, du har tilbage;
du est Snedkersvend, det er ogsaa godt.

Habakuk kysser hans Haand.

Ja, det er meget bedre — for mig.

Bergdorf.

Bravo! Haandværkeren har ogsaa sin Vre, saavel som
Krigeren. — Nu er der jo Intet meer i Veien.

(Cosi fan tutte, Pag. 131.)

Lizberg.

Nu smiler os Lykken saa venlig og skion;
Saa lad dig da troste, du Kummerens Søn!
Lad længer ei flyde Veemodigheds Taare,
Fornoi dig ved Rosen, lad Tornen ei saare.
Nedboiet J tie?

Bergdorf og Wiedenhof.

Vi tie.

Lizberg.

Paa Lykken J bie?

Bergdorf og Wiedenhof.

Vi bie.

Lizberg.

Kan Intet da lindre for Kiærligheds Vee?

Bergdorf og Wiedenhof.

J Andres Lyksalighed froe vi os see.

Lizberg.

Saa svinder jer Vee?

Bergdorf og Wiedenhof.

Saa svinder vor Vee.

Lizberg.

Frisk Mod! ei forsage!

Kald Glæden tilbage.

Lademann.

Hvad Fryd vel erstatter
 Huld Kiærligheds Savn?
 Hvor findes den atter,
 Den trofaste Favn?
 Dog kalder ingen Klage
 Den Døde meer tilbage;
 Først Tiden seent helbreder
 Et trofast, saaret Bryst.
 Hvi kan jeg dog med eder
 Ei dele Hjertets Lyst?

Lademann og Ligberg.

O, Amor! Gladens Bringer!
 Nu laan os dine Binger,
 Og før os sikkert snart i Havn,
 Saa prise vi dit elskte Navn.

Chor.

(Cosi fan tutte, Pag. 31.)

Fort med Mod, til snelle Flugt!
 Aftnen smiler blidt og smukt;
 Matten med sin lyse Stjerne
 Vinker hen os i det Fierne.
 Vi som Helte Maalet naae;
 Os det muntre Posthorn kalder.
 Om fra Sky end Torden skralder,
 Lynet vil os ei nedslaae.

Tredie Act.

Et aabent Lysthuus i en Hauge.

Rosaura og Cæcilia i Dameklæder, Bergdorf og Wiedenhof i
Uniformer sidde med Lademann og Lijberg ved et Spisebord.

(Cosi fan tutte, Pag. 103.)

Lademann og Lijberg.
Lad os nu i grønne Skove
Hylde Venstreb, Glæden love!

Rosaura og Cæcilia.
Glæde!

Lademann og Lijberg.
Lad i Klosteret Nonner græde!

Rosaura og Cæcilia.
Fremtid venlig til os smiler,
Mismod viger, Haabet iler,
Elskennens vrede Tordenfiser
Træffe her os ikke meer.
Munter Fremtid til os leer.

Mændene.
Amors Binge Flugten skyndte,
Har fuldbragt, hvad han begyndte;

Amor vor Beslutning yndte,
 Elskovsguden til os leer.

Rosaura og Cæcilia.
 Did til Maalet, hvor han throner,
 Lede lette Baarfavoner.
 Amor hylder,
 Hvo ham skylder
 Fremtids Lykke, Fremtids Haab!

Mændene.
 Af, hvor herligt i det Grønne
 Saa at sidde med de Skionne;
 Hvor de søde Smil belonne!

Bergdorf og Wiedenhof.
 Dæmpe vore Klageraab.

Rosaura og Cæcilia.
 Lader Haabets Stjerne tindre!

Bergdorf og Wiedenhof.
 Eders Fryd vor Sorg skal lindre.

Rosaura og Cæcilia.
 Standser eders Klageraab!

Bergdorf og Wiedenhof.
 Glæden leve!

Lademann og Lijberg.
 Glæden leve!

Rosaura, Cæcilia, Lademann, Lijberg.
 Fremtid venlig til os smiler,
 Mismod viger. Haabet iler,
 Skiebne's vrede Tordenfiser
 Træffe her os ikke meer.

Bergdorf og Wiedenhof affides.

Knap jeg fatter

Mig for Latter.

Det faaer slemme Efterveer.

Rosaura.

Amor hylde,

Hvo ham skylder

Livets Lyst!

Alle.

Amor hylde!

Han opskylder

Sødt med Salighed vort Bryst.

Wiedenhof og Bergdorf.

Han, kun han kan skienke Trost.

Bergdorf.

Af, eders Glæde smitter os. Vi glemme,
At hverken Amor eller Bacchus mægter
At tænde meer den slukte Flamme, som
Alt Dødens Genius har vendt mod Jorden.
Men, kiære Lysberg! vakke Lademann!
De salig Elskte vare Søstre, veed I,
Af disse Levende, og ligte dem.

Wiedenhof.

O, meget! meget! som endnu kan sees
Af disse Lokker.

Abner Papiret.

Maae I ikke tilstaae,

At Haarets Farve selv har megen Liighed?

Bergdorf ryster misfornøiet paa Hovedet.

Lademann betragter Lokkerne.

Ærdeles megen.

Ligberg.

Og de er saa friske —

Wiedenhof glemmer Papiret igien.

Som de var klippet nys? Det gjør Bomaden;

Den conserverer altid døde Haar.

Hvorledes gif det ellers vore Damer,

Som overlæsse sig med slige Bukler?

Bergdorf.

Nu da! endnu et Glas paa Fremtids Held.

Det glæder os, at Flugten gif saa let;

Nu, her paa fremmed Grund, i lutherisk Land

Er ingen Fare meer.

Ligberg.

Vi takke skyldigst,

Fordi saa redebon I fulgte med,

Og deelte Faren.

Bergdorf.

Nu, det var vor Pligt,

Det skyldte vi de gode Evigerinder.

Her stilles vi da ad i dette Bertshuus;

I reise hen til Elskovs Paradiis,

Vi gaae tilbage til vor Smertes Skærpsild.

Dog, før vi stilles ad (det blier vel bedst

Før eders Elste, først at slumre lidt).!

Bil jeg fuldstændigt strax, min Sorgs Beninde!

Fortælle Dem Alt, hvad der hændte mig,

Og hvad jeg folte, leed, og hvad jeg sværmed

Fra Amathontes Dødsdag til i Dag.

Ligberg affides, staaer op.

Det blier en ynselig Historie.

De stakkels Piger er alt trætte nok;

Skal end en Dosis tragisk Opium

Formere Sovnigheden? Lad saa være!
 En Villighed er jo den anden værd;
 Og har han hiulpen til at redde hende,
 Kan hun en Stund vel kiede sig for ham.

Goit.

Vi vil ei blande os i eders Beemod,
 Da det dog ingen Nytte længer virker.
 Hvis eders Elfte leved, skulde vi
 Med Glæde gjøre Giengjæld, og bidrage
 Bort til, at snart I kunde vinde dem;
 Men Dødens Knoffelhaand, skøndt uden Musfler,
 Omklemmer alt for stærkt sit stakkels Bytte.
 Tom Trost foragter Wiedenhof med Ret;
 Og altsaa, Lademann! kom, lad os gaae
 En lille Tour, imedens Herr von Bergdorf
 Meddeler sine Sørgserindringer.

Bergdorf sagte.

Jeg vidste nok, den Klynken vilde lyffes.
 Med Guebær fordriver man jo Myg,
 Og Vigberg med Sentimentalitet.

Cæcilia.

Jeg følger med. Her er saa friskt og grønt.
 Af, det er længe siden jeg betraadte
 En Skov, og nød Naturens Viflighed.
 Kom, gode Lademann! ræk mig en Arm.

Lademann

Hvor ofte gif jeg eensomt om i Skoven,
 Og savned midt i Overflødigheden
 Af Guds Natur, fordi det Bedste mangled!
 Knap fatter jeg mit Held paa denne Dag.
 Er det en Drøm ei end?

Wiedenhof sagte.

Jo, gode Ven!

Du drømmer ganske rigtig om din Drøm.

Ligberg til Wiedenhof.

Lad det forelskte Par kun gaae foran,
Og lad os To gaae langsomt, kiære Herre!
De maa fortælle mig dog ogsaa Noget,
Kun intet Droveligt! Om Krig, om Heste,
Om Bal, Dueller — fort, om hvad De vil,
Kun Intet om den salig Euphrosine.

Wiedenhof sagte.

Skal jeg endnu elendigt finde mig
I dette Mummespil? Skal med mit Sværd
Jeg ikke hurtigt sonderhugge Knuden?
Dog — jeg vil ikke støde Damerne.
Endnu et Dieblif, for deres Skyld!
Men snart forgaaer Taalmodigheden mig.

De gaae.

Rosaura.

Den gode Wiedenhof er misfornøiet.

Bergdorf.

Jeg troer, han er jaloux paa Lademann.

Rosaura.

Det er vel ei aldeles uden Marsag.

Bergdorf.

Den unge Kunstner er en vakker Knøs,
Et stort Talent, et varmt og ædelt Hierte.
I Sandhed, det er ikke uden Grund.

Rosaura spogende.

Og overalt — hvad Kiærligheden angaaer,
Hvad spørger den om Grunde? Vel, at her

Er ingen deilige Opvarterinder!
Hvem veed, hvad saa min Elsker vilde føle?

Bergdorf.

Rosaura! nænner du i første Møde,
Da vi er ene, saa at tale til mig?

Rosaura.

Ja, kjære Ven! hvad vil du jeg skal tale?

(Cosi fan tutte, Pag. 168.)

Gud Amor er en Driller,
Man kan ham aldrig troe;
Han snedig sig forstiller,
Og stæler Hjertets Ro.

Han hvæsser sine Pile
Paa Modgangs haarde Steen;
Men, meer end de, hans Smile
Gaae dybt til Marv og Been.

Det arme Hjerte bløder,
Som troer sig velforbart;
Men naar det Guden møder,
Hans Magt sig viser snart.

Thi vogt dig, unge Smukke!
Tro den Forræder ei;
Han leer ad dine Sukke,
Og gaaer igien sin Bei.

Bergdorf.

Du hulde Pige! denne Munterhed,
Hvorunder sig Undseeligheden stuler,
Gjør dig kun meer elskværdig. Hvilket Indfald,

At spærre Venus selv i Nonnebuur,
 At skjule hendes Ansigt med et Slør!
 Men nu er Sløret faldet, som en Taage;
 Og denne lille Strid af Elementet
 Gjør Joraarsmorgenen kun mere skion.

(Cosi fan tutte, Pag. 136.)

Bergdorf.

Mit Hierte du, Gulde!
 Har lagt i din Lænke;
 Men vil du nu skienke
 Til Døden mig dit?

Rosaura bestandig spogende.

Hvo vilde vel tage
 Sin Gave tilbage?
 Men vil du ei vrage
 Med Tiden mig lidt?

Bergdorf

lægger smilende hendes Haand paa sit Bryst.

Jol Hiertet! det banker
 For dig, hvad det kan.

Rosaura.

Al, Mandenes Tanker
 Er Skum kun paa Vand.

Bergdorf.

Saa tro det banker, som det kan!

Rosaura.

Saa tro det banker, som det kan!

Begge alvorslige.

Mig Elskov henrykker;
 Til Hiertet jeg trykker
 Den Gode, den Kiære.
 Nu Livet skal være

Mig daglig en Fæst,
Hvor Glæden er Giest.

Bergdorf.

Et Kys du mig give!

Rosaura atter spogende.

Nei, det gaaer ei an.

Bergdorf med forstilt Brede.

Saa lad det da blive!

Rosaura.

Du vredes?

Bergdorf.

Som din Mand.

Rosaura.

O, lad dig formilde,

Slaa Diet ei ned!

Bergdorf.

Nu er det for silde.

Pludselig god igjen.

Hvo kan være vred?

Vi vil os forlige.

Rosaura.

Forlige!

Bergdorf.

O, sødeste Pige!

Omsavn da din Ven.

Begge.

Med Amor i Barmen,

Og Moen } i Armen,
Ein Beiler }

Til Himlen sig svinger

Lyksalige Sands

Paa Kiærligheds Binger
I Morgenens Glands.

Bergdorf.

Nu er jeg lykkelig! Og nu, Rosaura!
Lad os fuldbringe halvfuldendte Flugt.
Jeg er ei rolig, før jeg eier dig
I tryk Besiddelse. Herfra til Grændsen
Er ikke langt; hvo veed, hvad hænder kunde?
Thi Priorinden er af mægtig Slægt,
Og hun har mange Venner her i Eggen.
Desuden piner det mig at bedrage
De stakkels Knose meer, end det behøves;
Og en retfærdig Brede maae vi undgaae,
Som ene Magt og Trods kan mode fræk.
Thi foregiv, at du og din Veninde
Sul sove lidt, en Times Tid! De trænge
Vel og til Hvile. Midlertid forsoie
Vi os ad snevre Sti hen giennem Lunden
Til Landeveien, hvor den anden Vogn
Alt holder forspændt. Amor skienke Flugten
Fremdeles fine Binger!

Rosaura.

Vel, min Ven!

Og denne Pafke bliver her tilbage
Til Lademann og Lixberg: tvende Ringe
Med Brillanter af en stor Værdi,
Og med en venlig Tak. Det fik i Gaar
Jeg færdig alt, og ogsaa underskrevet,
Som vel var, af Cecilia. I Dag
Er Coursen steget meget høiere;
Det vilde holde haardt. Den stakkels Gut
Alvorlig har forelsket sig i hende,

Og hun er ikke følesløs mod ham.
 Dog, slige lette Diebliffets Indtryk
 Udsletter atter Diebliffet let.
 Han drager Landet om som fattig Kunstner,
 Var det en Mand for vor Cæcilia?

Bergdorf.

Belan, min elskte Pige! lad os ile.

De gaae ind i Vertshuset.

Et Sted inde i Skoven, hvor der staaer en Bænk.

Ligberg kommer med Wiedenhof Arm i Arm.

Ligberg.

Aa, med Tilladelse, min gode Herre!
 Jeg er lidt trætt, lidt modig efter Reisen.
 Det undrer mig, De er endnu saa slink
 Paa den Estrabads. Dog det forstaaer sig selv,
 En Kunstner er forfælet, en Soldat
 Er vant til Ondt. Kom, lad os sætte os,
 Og slaae en Sladder af.

Wiedenhof sagte.

Nu, paa min Gre,

Dertil udfordres Jobs Taalmodighed.
 Den Anden render med min Brud, imens
 Jeg conversere maa den plumpe Ligberg!
 Jeg havde Lyst — og dog, det er utroligt,
 Den simple Karl, han imponerer mig.
 Hvert Dieblif jeg foresætter mig
 At være grov imod ham, men saa seer han
 Saa klart og roligt mig i Dinene,

Dg saa er det forbi, saa staaer jeg der
Fast som en Bog, der horer Forelæsning.

Ligberg sætter sig.

Her er saa smukt.

Klapper paa Bænken.

Gjør ingen Complimenter!

Wiedenhof sagte.

Dg ingen Høflighed, Respect for Folk,
Som staae i Stand og Rangen over ham!
Selv sætter han sig først.

Ligberg.

Hvad siger De?

Wiedenhof.

De Andre vente.

Ligberg.

Ei hvad, lad dem gaae!

Hvad komme os de Andre ved? Hvem vilde
Forstyrre Kiæresten i deres No?

De har saa meget Intet at fortælle
Hinanden. Det er godt for dem. Men os,
Hvor kan det more os?

Wiedenhof kaster sig gnaven paa Bænken.

Mig morer Intet

I denne Verden meer, det veed De jo.

Ligberg.

Hvis De vil lyde Venstabs Raad: studeer
Mathematik! Det er den bedste Modgift
Mod overspændt, bedrevet Foleri.

Først reen Mathematik: Mathesis pura,
Saa den anvendte siden: applicata.

Naar man abstract behandler Størrelser,

Da bliver snart Alt, hvad vi kalde Stort
I dagligt Liv, kun saare lillebitte.

Wiedenhof.

Saa blier Rosaura Dem da lillebitte?

Ligberg.

Det er en anden Sag. Jeg negter ikke
Idealismens Virkninger paa Sindet.
Begejstringen er god, som Drivesiær
Til store Handlinger. Kun denne Sværmen
For Ingenting —

Wiedenhof utaalmodig.

Og hvo har sagt Dem da,
Det var for Ingenting?

Ligberg.

Det har De selv.

Wiedenhof.

Det er ei sandt. Jeg sværmer for min Elskte;
Det har jeg sagt Dem.

Ligberg.

Vel! men hun er død.

Wiedenhof.

Ei end for mig. Hun lever i mit Hierte.

Ligberg.

Det er kun en poetisk Talemaade.

Studeer Mathematik, Philosophie!

Saa lærer De at agte rene Forhold,

At skille Virkelighed klart fra Tant.

Wiedenhof.

Og er Mathematikens Grundvold da
Stort meer end Tant? Hvad er en Linie?

Et Intet, uden Stof og Tykkelse.

Hvad er en Punkt? lidt mindre selv end Intet.

Og dog paa dette Intet grunder I
Den hele suffisante Videnskab.

Ligberg.

Hvis ei De ynder de abstracte Former,
Saa lær, til en Forandring, Mechanik.
Hvad er et sorgfuldt Bryst i Mennesket,
Med nogle Mundfuld Luft og Hiertesuk,
Mod disse Dampmaskiner, som bevæge
Den hele Verden nu saa grandioſt?

Wiedenhof.

Jeg hader Deres flauue Dampmaskiner.

Ligberg.

Com Ridder? Ja, det kan jeg nok begribe.
En simpel Rytter burde hade dem;
Thi snart behoves ingen Heste meer.

Wiedenhof hidſig.

Hvordan? Behoves ingen Heste meer?
Nu, saa gid Dævlén — dog, jeg vil ei trætte
Med Dem. De er en gammel Mand.

Ligberg omſindtlig.

For Poffer,

Ei gammel! Jeg er fyrgetyve Aar.

Wiedenhof.

Da ſeer De ud, ſom De var tredſindstyve.

Ligberg.

Det har dog min Roſaura ikke fundet.

Wiedenhof.

Hvad hun har fundet, veed De ei endnu.

Ligberg.

De troer at bringe mig ud af min Fatning,
Men det ſkal ikke lykkes Dem.

Wiedenhof.

Belan!

Saa lad mig gaae; hvi holder De paa mig?
 Vi to ei harmonere med hinanden.
 Jeg ynder Krig, De Fred; jeg Sværd og Ganger,
 De Lineal og Damp. Jeg elsker end
 Min Mø i Gravens Skiod, og De forlader
 Kold Deres Brud, som sidder nu og føler
 Medlidenhed for en elskværdig Mand.

Lizberg.

De vil nok see mig skinsyg, Wiedenhof!
 Men det skal ikke lykkes Dem.

Wiedenhof stolt.

Jeg hedder

Ei Wiedenhof, men Herr von Wiedenhof.
 Nu lad mig gaae!

Lizberg sagtmødig.

Gaa De med Gud, min Herre!

Men bliv dog ikke vred! Jeg glemmer ei
 Den Godhed, De har viist mig. Det var usælt
 Af mig, hvis ei jeg kunde taale her
 En Smule Gnavenhed af den, der skuer
 Ei Verden i saa muntert Glar, som jeg.

Wiedenhof.

Belan! Gid dette Glar kun ikke briste,
 Saa stod De blind, og saae slet Ingenting.

Gaaer.

Lizberg.

Han er i ondt Humeur, den arme Dævel.
 Det er endnu et hæsligt Træk ved Sorg,
 At tidt den er misundelig paa Glæden.
 Nei, saa er Bergdorf af et bedre Malm.

Men han er sikkert end ei bleven færdig
Med at fortælle sine Lidelser.

Jeg er ei nidfiær paa min gode Ven;

Og for mig selv ret at bevise det,

Saa vil jeg gjøre først en lille Omvei.

Gaaer.

Cæcilia og Lademann komme ind fra den anden Side; hun først,
han følger hende bekymret i nogen Afstand.

(Cosi fan tutte, Pag. 172.)

Cæcilia.

Nei, jeg kan det ei længer bære!

Kiærlighed og qvindlig Ære

Strengt mig byde;

Jeg maa lyde,

Uabenbare denne List.

Brist, mit arme Hjerte! brist!

Al, hvor vil det dybt ham krænte!

Vil Medlidenhed han skienke?

Lademann affides.

En Bekymring hendes Hjerte

Trykker med sin Byrde vist.

Cæcilia.

Gud! der er han. — Mit Lod er fastet.

Til Lademann.

Lad os ile!

Lademann kiærlig.

Hvi har du hastet?

Siig, hvi du din Ven forlader?

Diet sig i Taarer bader!

Al, hvis alt du Vilhelm hader —

Brist, mit arme Hjerte! brist!

Cæcilia affides.

Himmel! af, jeg skal ham vække,
Af den søde Drom ham skrække.

Lademann.

Rører jeg endnu dit Hierte?

Cæcilia.

Du har evig rørt mit Hierte.

Lademann.

Saa betro mig da din Smerte!

Cæcilia.

Nei, jeg kan ei tale, nei!
Mørk er mig min Fremtids Bei.
Lad mig flygte!

Lademann.

Her vil jeg blegne.

Cæcilia.

Evig tro dig allevegne!

Lademann.

Bolder jeg dig denne Kummer?

Cæcilia.

Bilhelm! af, min Sorg forstummer.
Glem min Kummer!

Lademann.

Dyrebare! sfig din Kummer!

Sode Pige!

Cæcilia.

Glem min Kummer.

Lademann.

See, min Barm slaaer dig i Møde,
Lad ei taust dit Hierte bløde!
Evig jeg med dig forbunden
Dele skal din Sorg, din Lyst.

Cæcilia.

Himmel! jeg er overvunden,
Og din Omhed er min Trøst.

Begge i hinandens Arme.
Hvilken Glæde, selv i Smerte,
Naar et omt og kærligt Hierte
Deler tro den Elsktes Kummer!
Det gjør Sorgen selv til Lyst.

Lademann henrykt.

O, min Veninde! denne Nat og Dag
Mig forekomme som et Eventyr,
Der ligger uden Mulighedens Grændser;
Da pludselig mig Skiebnen under det,
Hvorefter Hiertet haged, fra det slog.
Ja, efter Kærlighed slog dette Hierte.
En Piges søde Smil og bløde Haandtryk
Og omme Blik mig tyktes mere værd,
End Verdens Roes og alle Laurbærfroner.
At vorde Kunstner, selv en fielden Kunstner,
Det forekom mig ikke vanskeligt;
Og skiondt kun født i Fattigdom og Ringhed,
Sig strakte tidlig Drengens frække Haand
Op efter Musers Krands, og Haanden greb den.
Den store Bogler skienkte mig sit Bifald;
Og jeg har lært at tvinge Toner af
Det stærke Instrument, som jeg kan bygge,
Og at begeistre Menighedens Røst.
Al, men langt mere værd, end dunkle Laurbær,
Var den af Roser mig, som Pigen fletter.
At vinde Ekionhed og Ustyldighed,
At fangsle født et herligt Qvindehierte,
Det forekom mig næsten som umuligt,

Fordi det var det Høieste, jeg ønskede.
 Min Uerfarenhed, min tause Blyhed,
 Min Mangel af de mange ydre Fortrin,
 Der gjør en Mand elskværdig for en Kvinde,
 Saae som en Afgrund mellem mig og Haabet.
 Men min Cæcilia har som en Fæe
 Berørt min Tunge, jeg har lært at tale
 I hendes Selskab, hun har stuert mig
 Dybt i min Siæl, hun ei miskiender mig,
 Hun skionner paa et varmt og trofast Hjerte,
 Og dette Hjerte er til Døden hendes.

Cæcilia.

O, elskte Lademann! og mit er Deres.
 Bort med Forstillelse! Saa hør mig da!
 Nu skal De vide Alt, og handle selv,
 Og De vil sikkert ei miskiende mig.

Wiedenhof kommer.

Herr Lademann! Herr Litzberg venter Dem
 Ved Aaen hist dernede; han har Noget
 At sige Dem. Nu maae vi skilles ad.
 Tillad til Afsted mig et Dieblit
 Med Frøkenen her, maastee for sidste Gang!

Lademann seer paa Cæcilia.

Cæcilia kikk.

Gaa, fiære Ven! og lad mig tage Afsted
 Med Herr von Wiedenhof for sidste Gang.

Lademann gaaer.

Wiedenhof.

De er særdeles rørt, min Naadige!

Cæcilia.

Ja, meget rort! Og denne Følelse
 Mig giver Mod, at tale ret oprigtigt.

Wiedenhof.

Saa har De hidindtil talt uoprigtigt?

Cæcilia.

Jeg har jo næsten Intet talt med Dem;
 Jeg kiender Dem jo neppe.

Wiedenhof.

Desto bedre!

For noie Kiendskab skader Kiærlighed;
 Den elskte Gienstand være maa os fremmed
 Og velbekiendt paa een Gang. Dette Halvlys
 Er gunstigt for Cupidos Maleri.

Cæcilia.

Jeg lider ei det falske Dæmringsskiær;
 Og derfor maa det enten dages ganske,
 Hvad heller komme Sorgens Nat, og hylle
 Mig i et evigt Mulm.

Wiedenhof.

Ei, hvor poetisk!

Naturens Ynde har begejstret Dem.

Cæcilia.

De stilker paa mig; De har Net dertil,
 Ja, høilig Net at være misfornøiet.

Wiedenhof.

Paa ingen Maade! Jeg er velfornøiet
 Med Dem, hvis De er saa med mig.

Cæcilia.

Hold op

Med denne fæle Tone! Deres Brede
 Fortiener jeg maaskee, men ei Foragt.

Wiedenhof.

Bevares vel! Foragte selv sin Brud!

Cæcilia.

Det er jeg ei endnu. Gud vil tilgive
Et overilet Skridt; og De, en Ridder,
Maa hylde Edelmød, og overbære
Med Qvindens Svaghed.

Wiedenhof.

Gjør jeg ikke det?

Cæcilia.

Rosaura, min Veninde, elsker Bergdorf.
Hun skrev et Brev til ham og Dem, og fik
Mig ubetænksom til at underskrive.

Wiedenhof.

De lovet har at ægte mig, min Frosen!

Cæcilia.

Fordi jeg ikke kiendte Kiærlighed.
Jeg tilstaaer Dem min Feil; De er fornærmet,
Og jeg anraaber om Tilgivelse.

Wiedenhof leer.

Fordi De elsker nu — Herr Lademann!

Cæcilia.

Tak! Tak for denne Latter! den bortjager
Min Frygt. Hvi skulde jeg vel skamme mig?
Min Følelse er ædel og uskyldig.

Wiedenhof.

O, hoist uskyldig! Det er ret uskyldigt,
At skienke først sit Løfte til en Anden,
Og saa forgaves i den Første, Bedste,
Man træffer paa sin Vei.

Cæcilia.

Det maa jeg taale.

Jeg taaler gierne det, og mere til.
 Skield mig og haan mig, vær ret ubarmhiertig,
 Forpligt mig ikke med en Udelmod,
 Som bragte mig kun til Fortvivlelse.
 Vi to er ikke skabte for hinanden.
 De har befriet mig af mit Slaveri,
 Jeg skylder evig Dem Taknemlighed,
 Men Elskov — Elskov kan jeg ikke føle.

Wiedenhof bestandig med Haanlatter.
 Den føler De kun for Herr Lademann!

Cæcilia.

Jeg føler den for ham, som Livets Herre
 Tilsendte mig. Er Kiærligheden fri?
 Kan man bestemme sig til Kiærlighed?
 Betaler man sin Gield med Kiærlighed?
 Er Kiærlighed en Plikt, som kold Fornuft
 Udviser for en Godhed, man har nydt?
 Nei, den er Hiertets Herre. Hiertet tvinger
 Ei den. Jeg aldrig har bedraget Dem,
 Thi jeg har aldrig sagt: jeg elsker Dem.
 At ægte Dem — det har jeg daarlig lovet.
 Hvad vinder De vel ved et Ugteskab,
 Som savner Livets bedste Fryd?

Wiedenhof alvorlig.

D, meget!

Nu har De talt, og udstøt Deres Hierte,
 Nu Råden er til mig. Jeg elsker Dem;
 Og Deres Udsærd her, skiondt dadleværdig,
 Jeg veed ei — puster op kun Ilden meer.
 For Deres Skyld udsætter jeg mit Rygte
 For Berdens Spot og for Bagvaskelse.
 Hvor vil man ikke rynke Næse, naar

Man hører: Wiedenhof er lobet bort
 Med en Uadelig af Klosteret;
 Hvor meget bliver der for mig at jævne,
 At faae Tilgivelse og Glemsel for!
 Dog — jeg kan staae paa mine egne Been,
 Og er afhængig ei af Verdens Dom.
 Velan! Mit Offer, Frøken! er ei ringe:
 Jeg offerer Dem al min Forsænglighed.
 Men Heren kan jeg ikke offere Dem.
 At blive Verdens Gief — at staae til Spot —
 Af Sædlen fastes af en Haandværksmand —
 Nei, ved mit Sværd og mine Fædres Skjold,
 Det gjør jeg ikke. Heller døe! Velan!
 Det kommer an paa Dem, gjør Valget selv.
 I Fald De foretrækker Lademann,
 Saa vil jeg glemme, han er Borgerlig,
 Som jeg har glemmt med Dem; saa maae vi stride
 Paa Liv og Død, maae skydes paa Pistoler,
 Og Een af os maa bløde Hjertet koldt.
 Mit varme Hjerte skal ei ene bløde.
 Jeg gaaer at hente Baaben.

Cæcilia forskrækket.

Bliv, for Guds Skyld!

Barmhærtige Himmels!

Wiedenhof.

Ja, saa sandt Gud lever,
 Een af os her maa døe paa Stedet. Vælg!

Cæcilia angst.

Jeg følger Dem.

Wiedenhof.

I Sandhed?

Cæcilia.

Ja, jeg følger!

Der er min Haand derpaa.

Wiedenhof kysser den.

Saa er jeg rolig.

De seer, hvor høit jeg elsker Dem. Og De
 Skal ogsaa komme til at elske mig,
 Naar denne Børneleg er atter glemt.

(Cosi fan tutte, Pag. 142.)

Hulde! Tiden vil snart dig helbrede;
 Du vil ynde, hvad nu du forsmaaer.
 Snart til Omhed forvandles din Brede,
 Naar dit Hierte mit Hierte forstaaer.
 Kun din Kuld meer opflammer min Lue.
 Hvo modstaaer vel din yndige Magt?
 Selv min Stoltthed forstaaer du at fue,
 Mig din Skionhed i Lænker har lagt.

Cæcilia bekhymret.

Og Lademann?

Wiedenhof med et foragteligt Smil.

Vær rolig for hans Liv!

Han selv er under min Fortrydelse.
 Naar De er min, saa har jeg intet meer
 Med ham at giøre. Det er høie Tid,
 Jeg gaaer at hente Bergdorf og Rosaura.

Gaaer.

Cæcilia ene.

(Cosi fan tutte, Pag. 41.)

Angst jeg fortvivler brat,
 Mit Hierte bloder.
 Mork er min Fremtids Nat;
 Jeg ham forstoder.

Nu mig kun moder
 Rummer og Rød.
 O kom, min Død!
 Nu dybt i Graven ned
 Sank Haab og Glæde.
 Hjertet af Trost ei veed,
 Jeg kan kun græde.
 Fjernt skal min Klagelyd
 Dig kalde, sneltforsvundne Fryd!

Men jeg vil flye, min Ven! og redde dig,
 Du blide, vennehulde Fredens Søn!
 Du skal ei møde opbragt, øvet Grumhed.
 Ei frøb du feig i Skiul, det veed jeg vist;
 Du vilde blegne for Cæcilia.
 Nu, Elfte! skal den stakkels Pige blegne
 For dig, imens du drømmer hende troløs,
 Og bander i Forbittrelse det Hjerte,
 Som kjærligt slaaer for dig, indtil det brister.

I det hun vil gaae, møder hun Rosaura, Wiedenhof og Bergdorf.

Rosaura.

Kom nu, Cæcilia! vi har søgt dig længe.
 Der er ei noget Dieblis at spille,
 Vi maae afsted.

Kalder paa en lille Dreng.

Du Smaa! kom hid. Er du

Ei Bertens Søn?

Drengen.

Jo.

Rosaura.

Denne lille Pakke

Du bringer om en Time -- hører du?

Hørst om en Time — de to andre Herrer,
Som kom med os: Herr Lademann og Vitzberg.
Drengen.

Godt, naadige Frøken!

Bergdorf seer paa sit Uhr.

Nu er Kloffen elleve.

Du bringer altsaa Paffen Kloffen tolv.
See, der har du en Louisd'or. Forret
Dit Grind vel!

Drengen.

Godt, altsaa om en Time

Fra nu af.

Rosaura til Cæcilia, som dvæler.

Kom, min Engel!

Wiedenhof.

Maa jeg hyde

Min Arm?

Til en Tiener, som kommer med Rejseskapper.

Har du Pistolerne tilrede?

Cæcilia farer sammen.

Pistolerne?

Wiedenhof smilende.

Ja vist, Pistolerne.

De giemmes maae i Bognen, mener jeg,

Saa at de ingen Skade gjør.

Sagte til hende.

Vær rolig.

Frygt ikke meer, min skionne Brud! Men Tiden
Er kostbar.

Cæcilia.

Tiden?

Sukker.

Den saaer Ende snart.

Min Følelse tilhører Evigheden.

De gaae.

Drengen alene.

Altsaa, om en Time skal jeg bringe de fremmede Herrer Paffen. Men hvor saaer jeg at vide, naar den Time er forbi? Tiden saaer Ende snart, sagde Frøkenen. Da jeg talte med Herren, var den elleve; men hvad er den nu? Jeg har intet Uhr, og forstaaer mig ikke engang rigtig paa Viseren, om jeg havde et.

Habakuk kommer listende frem; sagte.

Var det ikke nu en Lykke, at jeg sneg mig i Hælene efter dem? Jeg mærkede nok, der var Ugler i Rosen. Nu gielder det, at faae Paffen fra Drengen, ligesom Nøglen fra Portnersten. Det skifter sig egentlig ikke for mig, som Svend, at give mig i Rast med saadan en Hvalp. Men Hensigten adler Middelet, sige jo de Værde.

Drengen.

Hør du, kan du ikke sige mig, hvad Kloffen er?

Habakuk.

Du? Hvem dutter du raa Unge? Beedst du ikke, at jeg er Snedkersvend?

Drengen.

Om Forladelse, min Herre! Vil han ikke være saa god at sige mig, hvor mange Kloffen er?

Habakuk sagte.

Var det ikke nu en Lykke, at Herr Lademann forærede mig det Solvuhr? Seer paa Uhret. Den er et Kvarteer til tolv.

Drengen.

Ikke meer? Saa har jeg endnu tre Kvarteer at bie.

Habakuf.

Hvad er det for et Jav med alle de Dreng deruede ved Gadekæret?

Drengen.

Samles de allerede?

Habakuf.

Ja vist.

Drengen.

Jeg meente, det var først i Eftermiddag.

Habakuf.

Nei, det er giort om til i Formiddag. Men hvad er det?

Drengen.

Om Forladelse, min Herre! hvad er Klokken?

Habakuf seer paa Uhr.

Halv tolv; men mit Uhr gaaer lidt for langsomt. Mig synes, de sagde, der skulde flydes til Fuglen.

Drengen.

Ja, det forstaaer sig. Der er sat en Fugl op af Blaaleer paa en Stang. Bageren gifter sig i Dag, og har sat Gevinster ud: en Hvedetvebak for Ringen, et Par Krydetvebakker for Hovedet, en Eggekringle for hver af Bingerne, et Rundebrod for Halen, og en Julekage med Soffat og Rosiner for hele Skroget.

Habakuf.

En Julekage midt om Sommeren? Hvor er det muligt? Det er jo reent imod Naturens Løb.

Drengen.

Med Forlov, min Herre! hvad er Klokken?

Habakuf seer paa Uhr.

Den er tre Qvarter til tolv, min Dreng!

Drengen.

Den Klokke gaaer da forbandet langsomt. Jeg staaer som paa Gløder. Jeg har faaet Lov af min Moder at være med; men jeg har lovet, først om en Time at besørge dette Brev til de fremmede Herrer.

Habakuf.

Hjy du mig kun Paffen! Det er mine Herrer. Jeg skal nok besørge den.

Drengen.

Der seer jeg Herr Vigberg og Herr Lademann henne. Jeg vil selv bringe dem Paffen; thi det har jeg lovet, og det har jeg faaet en Guldskillling for.

Habakuf.

Ja, saa skynd dig!

Drengen.

Hvad er Klokken?

Habakuf.

Nu er den snart et Qvarteer til eet.

Drengen.

Den er jo reent gal til at løbe i Dag. Farvel! Jeg maa ogsaa løbe.

Gaaer.

Habakuf alene.

Var det nu ikke en Lykke, at den Dreng ikke forstod sig paa Klokken? Og overalt — hvad er Tiden, og hvem bryder sig synderligt om den? Jeg kiendte en Student, der logerede hos min Mester, og der lagde sig efter den kantede Philosophie; han havde saare ringe Tanker om Tiden, og sagde, det var kun en Sandseform. Men hvorum Alting er, saa gaaer den aldrig bedre, end naar man er forelsket og har en Kiæreste, og derfor vil jeg ogsaa jo før jo heller

see at skaffe mig een, naar jeg kommer hjem. Hvis bare Marilisebeth ikke vilde vedblive at være saa grusom imod mig!

(Melodie af Haydns Ritter Roland.)

Marilisebeth kun spotter og leer,
Naar jeg beder om Elskov igien;
Men jeg tænker, hun vrager ei meer,
Naar hun horer, jeg er bleven Svend.
Ja, jeg er Svend, jeg alt er Svend!
Hun mig elsker varmt vist igien;
Hun mig kalder hiertelskte Ven.

Marilisebeth tidt gav mig et Bink,
Og hun gif næsten reent af sit Skind,
Naar med Pøge jeg spillede Klink,
So i Hullet og Skorsteen og Pind.
Med andet Sind, heelt andet Sind
Hun belønner, fiælen og heed,
Habakuk med Gienfiærlighed.

Man fortæller, at Maanen saa guul
Smelter Hierter i Skoven saa grøn;
Jeg mig skiuler, hvor Stammen er huul,
Staaer og sukker og græder i Lon.
Dhi hun er skion, ja fielden skion.
Tab kun reent ei Modet, min Søn!
Maanen horer Bedrovedes Bon.

Ligberg kommer forbittret med den aabne Pakke, fulgt af Lademann.

Ligberg.

Bort, Dreng! Hvad staaer du der og prøvler?
Pak dig!

Habakuf sagte.

Saa Fanden i Bold, er jeg nu blevet Dreng igien?
Jeg troede, jeg havde giort mit Mesterstykke denne Gang.

Gaaer.

Ligberg.

Dette Brev er kun i ubunden Stiil, men det fortienner
dog at læses to Gange.

Lademann fortvivlet.

Har jeg hørt ret? Bedrager De mig ikke, Ligberg?
Staaer det der virkelig?

Ligberg.

Læs selv, hvis du troer, jeg lyver.

Lademann.

O, hele Verden lyver! Har hun underskrevet dette
Brev, saa er Sandhed Løgn, og der er intet Virkeligt meer
under Solen.

Ligberg.

To Brillantringe af temmelig stor Værdi ligge i Papiret
ved Haarlofferne.

Lademann.

Giv mig hendes Lof, og kast saa Ringen i Aaen.
Ringen er et Trostabsstegn, det er en slet Gave fra hende.
Med Loffen bandt hun mit Hjerte, og det kan endnu ikke
rive sig løs.

Ligberg med stolt Fatning.

Da kan mit. Gud skee Lov, endnu har ingen Dalila
bundet mig, hverken med sine eller med mine egne Haar.
Man har taget os ved Næsen, men vi have fortient det.
Hvorfor vidste vi ikke bedre at stille Indbildning fra
Virkelighed? Havde de spillet os denne Streg for at holde

os for Nar — ved Gud, jeg skulde ikke hvile, før jeg havde truffet dem og hevet mig. Men de gjorde det kun af Nød, kun af Kiærlighed til de Andre; fordi de mistvivlede om, ellers at faae os i Vedtog med, hvilket vel heller ikke var skeet. Rigtig nok have de forført os til et Klosteraan, og derfor er det billigt, at vi bøde for vore Synder. For Resten skal det ikke ængste mig i min sidste Stund, at have reddet et Par stakkels Piger fra Trældom, og givet dem tilbage til Naturen. Orgelet klinger nu atter smukt, Alteret staaer ædelbyggt, Kloffen gaaer rigtigt, og vi have ikke taget en Hvid derfor. Det kan være Priorinden en Erstatning for de mistede Nonner. Og disse Ringe kunne vi tage til Giengjæld, fordi de Skionne have stilt os ved vor Arbejds løn. Det er altsaa ingen Gave. Vi kunne beholde Ringene, uden at takke derfor.

Lademann.

Og saa rolig og snart kan De fatte Dem efter denne Ulykke?

Vigberg.

(Melodie af Monsignys Felix.)

At fortvivle og mat forsage,
 Naar en Pige vil os bedrage,
 Siig, rober det vel sund Forstand,
 Og sømmer det sig for en Mand?
 Fortvivle bleg og mat forsage,
 Naar en Slut vil os bedrage!
 Nei, heller midt paa Torvet staae
 Med Bixen og med Biælder paa.
 Fortvivle bleg og mat forsage!
 Nei, dertil man mig aldrig faaer,
 Mandigt end dette Hierte slaaer.

Rigsberg ei sælger svage Taare,
 Ei en Glut skal mit Sind bedaare.
 Der er fleer vel, hvor hun kom fra,
 Verden staaer rolig nok endda.
 Glem ei dig selv! er min Devise.
 Ei i Storm du dit Skib forlise,
 Brug din Forstand,
 Husk, du er Mand!

Gaaer.

Lademann alene.

Jeg ei begriber hende. Hendes Navn
 Er atter skrevet under, men saa slet,
 Som om med sine Træk det vilde sige:
 Det var af Dvang. Ja, det var denne Kummer,
 Som hun af Frygt ei turde mig betroe.
 Hun elsker ikke Wiedenhof. O, nei!
 Jeg saae Foragt mod ham i hendes Dye.
 Men denne Svaghed gaaer for vidt. Hun er
 Et Ror, som vifter hid og did for Binden.
 Hvad er det bedste Hierte, uden Kraft?
 Den, som er hende nær, behersker hende.
 Saaledes lod hun sig et Dieblif
 Beherske selv af mig. Det svage Indtryk
 Er slettet ud, som Bindens flygtige Fure
 Af Vandets Glade. O, det aned mig!
 Nu staaer jeg atter ene med min Veemod,
 Min tause Vængsel. Ja, nu stirrer Diet
 Igien, af Taarer blendt, i Aftenrøden.
 Nu famler atter den forladte Haand
 I Strængene, fordi en deilig Qvinde
 Den trykker ikke kiærligt meer. Saa kom,

Grato! hulde Musa! du er tro;
 Vær mig at finde Trøst i dine Toner.

(Cosi fan tutte, Pag. 165.)

Forsærdet, bedragen, bestæmmet jeg staaer,
 Og end kan mit Hierte dog Flammen ei slukke.
 For dig maa det sukke,
 Saa længe det staaer.

Fjerde Act.

En Poststation fra det forrige Sted. I Baggrunden en Hytte.

Cæcilia med en lille Døgt, i sydlig tydsk borgerlig Rationaldragt.

Det er forgieves! Al, det er for silde!
 Jeg henter ham ei ind. Og denne Dragt,
 Som øieblikkelig betrygger mig,
 Maa jeg tilbageflye den stakkels Pige,
 Som laante mig den. Al, min elskte Ven!
 Jeg træffer dig ei meer i denne Verden.
 O, kunde jeg kun snerne fra dit Hierte
 Den søle Tanke om min Troløshed,
 Saa vilde gierne jeg mit hele Liv
 Begræde dig og vente paa min Død.
 Du sværmer i en anden Egn, og hader
 Den flygtende Cæcilia. Men dog
 Jeg takker Gud, som gav mig Mod at flye.
 Jeg vristed mig af den Forhadtes Arm;
 Og, som en Fugl, da Buret aabent stod,
 Jeg smuttede bort, og slagred giennem Skoven.
 Rosaura! du vil ængstes lidt — fortient,
 Fordi du alt for herskesyg og kold

Bestemte mig til Offer for dit Lune.
 Hvor er jeg nu? Jeg veed det selv ei ret.
 Jeg løb den Bei tilbage, som jeg førte.
 Men der er langt til, hvor vi skiltes ad.
 Han iler opbragt ad den anden Kant.
 En Redning er der kun for mig tilbage:
 Jeg iler til min gode, gamle Fader,
 Mig kaster i hans Arme, for hans Fodder,
 Og skiondt han ei besvarte mine Breve,
 Vil han tilgive sin Cæcilia.
 Men Vilhelm — du kan ei tilgive mig!
 Saa lev da vel, min dyrebare Ven!
 Og lad den lange Tid forsones dig.

(Mozarts Vergiß mein nicht.)

Forglem mig ei, naar i en Andens Arme
 Det Held du fandt, som jeg dig aldrig gav!
 Forglem mig ei, naar slukt er denne Varme,
 Og bleg jeg bøier mig imod min dunkle Grav!
 Skiondt du mig aldrig seer, og hører ei min Stemme,
 Du din Cæcilia kan dog ei reent forglemme.
 Naar Maanen mild og kold fra Sky tilsmiler dig,
 Da tænk paa mig!

Forglem mig ei, naar fro du Livet nyder,
 Naar henrykt du omfavner skionne Brud!
 Kun bitter Graad da fra mit Die flyder;
 Dit Billed i min Siæl ei Tiden sletter ud.
 Naar du i Skoven gaaer og hører Rattergalen,
 Da mindes dig den Dag, vi sammen gik i Dalen,
 Husk, da jeg til min Barm saa kærlig trykte dig!
 Forglem ei mig!

Gorglem mig ei, naar Foraarsolen straaler
 Hen paa den Hvi, hvor først den Blege fandt sin Ro!
 En Jomfrufrands de fromme smaae Violer
 I frodig Busk til Pryd der ved mit Hoved snoe.
 Da skal min Aand saa fri sig salig om dig svinge,
 Da skal den Mindets Magt dig i dit Hierte bringe.
 Der er min Aand, hvor sødt dig sender Vaarens Mai
 Gorglem mig ei.

I denne Hytte hos den gamle Kone
 Jeg fandt et Tilflugtssted. Der gaaer jeg ind,
 Og reiser strax med Posten til min Fader.

Gaaer ind i Hytten.

Oberst Freiberg kommer med sin Tiener.

Obersten.

Gaa ind til Borten, som er Postmester, spørg, om
 der intet Brev er kommet til Oberst Freiberg fra Klosteret
 Sanct Agathe. Det kunde forseile mig paa Reisen. Jeg
 vil hvile lidt her i den svale Skygge. Lad mig vide, naar
 Hestene ere forspændte.

Tieneren.

Men vil Herr Obersten ikke nyde Røgenting?

Obersten.

Nei! jeg er ikke hungrig. Spiis du og drik, hvad du
 vil. Du træffer mig her.

Tieneren gaaer.

Obersten.

Mit elskte Barn! min Diefteen Cæcilia!
 Saa vil du stille Verden og din Fader
 Ved et huldsligt Hierte, som er slabt til
 At stienke Glæder? Du vil være Nonne,
 Magtet jeg saa tidt i mine Breve

Har varet dig? Men jeg maa see dig selv.
 Der er jo Tid endnu. I næste Uge
 Skal først hun tage Sløret. End i Aften
 Jeg er i Sanct Magathe. Jeg maa tale
 Alvorligt med mit Barn. Min Faderroft
 Skal trænge, giennem sorte Sprinkelværk,
 I hendes Siæl, og intet Klostersgitter
 Skal stille meer Cæcilia fra sin Fader.

Lizberg og Lademann komme med Dværfsække paa Ryggen,
 Gasquetter paa Hovederne og Vandringsstave i Hænderne,
 uden at mærke Obersten, som sætter sig affides i Forgrunden
 paa en Bænk under et Træ.

(Cosi fan tutte, Pag. 6.)

Lademann.

Nu drage vi atter, selvstændige, frie,
 Ud eensomme Sti;
 Bedragerisk Elskov, den er nu forbi.

Lizberg.

Lad Daaren kun sukke sig Rinden saa bleg
 For Glæden, som veg.
 Da Maanen mig daled, mig Solen opsteg.
 Obersten affides.

Min elskede Datter!

Al, skal jeg dig redde?

Paa Alfgrundens Bredde

Du skælvende staaer.

Al, vogter din Fader dig Ungdommens Vaar?

Lizberg, Lademann.

Som Træffugle frie

Vi nu videre drage,

Vi see ei tilbage,

Os vinke de Ni.

Obersten.

Min elskede Datter!

Ligberg, Lademann.

Nu fremmede Steder

Med Lyst jeg betræder,

Hvor rolige Glæder

Mig Sindet adspredter;

Og over min Kunst.

Obersten.

Min elskede Datter!

Ik, reddes du atter?

Ligberg, Lademann.

Ei troløse Skionne,

Men Vren skal lønne.

Mig Laurbær skal pryde;

Men Elskov er Dunst.

Obersten.

Ei Eden er svoret,

Endnu ei i Floret

Hun mørk hyller ind

Den blomstrende Kind.

Ligberg, Lademann.

Mig Laurbær skal pryde;

Men Elskov er Dunst.

Ligberg

til Lademann, bestandig uden at bemærke Obersten.

See, det var Net, Lademann! du gjør gode Fremstridt.
Tro du mig, inden otte Dage er den Kiærlighed glemt.
Lad os nu gaae ind i Bertshuset, lægge vore Randseler,
og bestille os et godt Aftensmaaltid, thi det overlader jeg
ikke til Habakuk at besørge.

Lademann.

Her er saa smukt grønt. Lad mig gaae her ude saa længe, Herr Lixberg!

Lixberg.

Hvis du vil lyde Benskabsraad, saa gjør det ikke! Grønt, siger man jo, er Haabets Farve; og du skal slet ikke haabe meer, saa græmmer du dig ikke, naar Haabet slaaer feil, og det Grønne bliver guult. Der er Noget i, om disse Alfer og Ellepiger, som lede Drommerne ind i Venusbierget. Disse Buske og Kilder høre alle til den sentimentale Familie; de synge gamle Viser, som vække bedrøvelige Minder. Gaa du ind med mig i Kioffenet, og hør Stegevenderen knage, Kudskenes bande, og Pigerne rasle med Tallerknerne. Det er den bedste China mod Kiærligheds Koldfeber.

Lademann.

Det bedste Middel mod fortvivlet Mismod er Gensomheden. Man sidder saa stille, og stirrer hen i den tause, kolige Natur, og vænner sig til den Tanke: Snart skal du ligge endnu roligere, stillere, i den snevre Kiste, hvor ingen Blomsterduft vækker Grindringer, ingen Bæk Beemoden, ingen Maane Haabet om flygtende Lyksalighed.

Lixberg.

Kiære Lademann! du troer at være halv cureert, og taler endnu i Delirium. For Guds Skyld, følg mig ind i Bertens Laboratorium! Jeg vil forsøge den Brownste Methode med dig: jeg vil styrke din Asthenie med en god Snaps gammel Rum og et Par Stykker Beefsteaks.

De gaae.

Obersten, der har siddet i Tanke, og kun flygtig givet Agt paa de Bortgangne, staaer op, og iler sin Tiener i Mode.

Tjeneren.

Her er kommen et Brev til Herren fra Priorinden i
 Sanct Agathe.

Giver ham det, og gaaer.

Obersten aabner det, og læser det hurtig.

Troer jeg mit eget Syn? Er disse Linier
 Ei Trolddomsruner, der skal røve mig
 Forstandens Brug? Min Datter flygtet bort
 Af Klosteret med en fiatterst Bagabond?
 O, Gud! du prøver haardt en Oldings Mod.
 Banæret! skuffet i mit bedste Haab!
 „Ustyldighed var Falskhed, Pigeblufærd
 Forstillelse, hvorunder Frækhed lured!“
 Hvad var i Slagene ved Austerlitz
 Og Waterloo Kanonens Rædseltorden
 Mod denne stille Tidende, som hvisker
 Mig lumst Fortvivlelsen i Dret? Hvad
 Var Ruslands Kulde, hvor de tappre Hjerter
 Om slutte Jldsted frøs til Is, imod
 Den Dødens Kulde, som nu isner mig?
 Hun var min Diesteen, og hendes Dyd
 Saa sikker mig, som Himlens lyse Hvalving,
 Hvem ingen Sky kan plette. Gierne taalte
 Jeg Lyffens Luner, blev en fattig Mand
 Fra Rig og Mægtig. Dette Sværd — en Gave
 Fra ham, som Tiden ei tør nævne meer,
 Men Tidens Bautasteen ei vil forglemme —
 Bar jeg med Stolthed ved min gamle Side;
 Mit Manddomsvæрге blev min Alders Støtte.
 Men nu er Oedipus mod mig en Croesus:
 Thi, blind for Livets Rædsler, havde han
 Sin tro Antigone, som ledte ham;

Jeg haabløs staaer med aabne Dine, ene,
Dg stirrer i min Afgrunds tomme Dyb.

Med Føds Fortvivlelse.

(Cosi fan tutte, Pag. 39.)

En Drk med Lidsler
Er nu den hele Verden mig,
Hvor Slangen hvisler.
Glæden er et gustent Liig.
Løgnagtig Kilden risler,
Dg Lovet rasler Svig.

Han læser i Brevet igien.

Men seer jeg rigtig? Sigberg! Lademann!
Dg hørte jeg ei disse Navne nævne
Nu nylig af de tvende Fremmede?
Dg kommer ei den ene der tilbage?

Han gaaer Lademann heftig i Møde, og spørger med tordnende Røst:
Min Herre! hvad er Deres Navn?

Lademann rolig,

Mit Navn

Er Lademann.

Obersten.

Ha, lyffelige Skiebne!

End træffer jeg betids Forbryderen.

Lademann.

Min Herre! hvem er De?

Obersten.

En ærlig Mand,

For god til Kamp mod dig. Men lad saa være;
I denne Verden har jeg lært at taale
Forsmædelser. Jeg seer, der hænger dog
En Glavind ved dit Bælte. Drag den ud,
Forsvar dig, Røver! lad mig tugte dig.

Lademann.

Hvorned har jeg fornærmet Dem, min Herre?

Obersten.

Det spørger du, min Datters frælle Røver?

Lademann farer forfærdet tilbage.

Gud! De er hendes Fader?

Obersten.

Ja, desværre!

For var mig dette Navn min største Stoltthed,
Men du har lært mig at forbande det.

Lademann med Bøseelse.

Ulykkelige Olding!

Obersten.

Frælle Riding!

Du vover selv at ynke mig?

Lademann rolig bestemt.

Velan!

Der er ei Andet for, mit Ord var spildt;
De kan ei høre, jeg kan ei forsvare.
Her staaer jeg rede, frygter ei min Død.

Obersten holder inde efter nogle Udsald.

Hvad skal det sige? Hvi parerer du
Ei mine Hug? Hvi fegter du i Lusten?
Jeg dræbe vil, men ikke myrde dig.

Lademann rolig.

Jeg værger mig saa godt, som jeg formaaer.
Jeg kan ei fegte, jeg har aldrig lært det.

Obersten træder forundret tilbage.

Dog vover du at træde mod en Oberst,
Som seirede ved Møsterlig og Jena?

Lademann med et Blik til Himlen.

Min Død er uundgaaelig, men skion:
Jeg falder for min elste Piges Fader.

Obersten affides.

Det Menneſke ſeer ikke ud ſom Ridning.
Han har et ærligt Anſigt, og hans Udſærd
Bevæger mig. Min Datter elſker ham.

Hoit i en roligere Tone.

Hvem er De?

Lademann beſteden.

Jeg er Muſiker.

Oberſten.

Muſiken

Jeg agter ſom en ædel Kunſt. Men De —
Hvor vidt har De vel bragt det?

Lademann veemodig ſmilende.

Iffe vidt!

Muſiken har ſit Hiem i Himlen hiſt;
Paa Jorden kommer man den aldrig nær.

Oberſten ſagte.

Han taler godt.

Hoit.

Hvor er min Datter nu?

Lademann.

Jeg veed det ikke.

Oberſten atter opbragt.

Hvad? du veed det ei?

Paa Diebliffet ſig — hvis ei, ved Gud!
Jeg ſender dig til Helved.

Lademann ſtiller ſig rolig en garde.

Vel! Her ſtaaer jeg.

Det var ei mig, ſom ſtandsed denne Kamp.

Obersten.

Vil du mig daare med et jammerligt
Spilfegteri? Du veed ei, hvor hun er?

Lademann.

Nei, ædle Herre!

Obersten.

Nu, saa dø, Forræder!

I det Sabletne flirre, kommer Cæcilia ud af Hytten.

Cæcilia.

Hvad seer jeg? Gud! min Fader og min Elsker
I blodig Strid.

Obersten raaber til Lademann:

Hvor er Cæcilia?

Tilstaa det, eller dø!

Lademann.

Jeg veed det ei.

Hug til! Hvi tøver De?

Cæcilia

udstøder et Skrig; de fare begge tilbage, og hun kaster sig paa Knæ
imellem dem.

Her er Cæcilia!

Lademann glad forbauset.

Cæcilia her?

Cæcilia staaer op.

Ja, elskte Lademann!

Tilbageflygtet for at finde Dem.

Min dyrebare Fader! Elskte Ven!

Den gode Gud har sammenbragt os her;

Lad Bredden ei med voldsom Tiggerflo

Udsplitte Lyffens kostelige Spind.

Obersten mork.

Du her?

Cæcilia fæf.

Ja, Fader! flygtet bort af Klosteret,
Hvor Sorgen langsomt skulde dræbe mig.

Obersten.

Fik du ei mine Breve?

Cæcilia.

Intet, Fader!

Og mine, som jeg skrev dig?

Obersten.

Jeg fik intet.

Cæcilia.

Saa tak du Gud for disse Benner, som
Stod bi i Nodens Tid!

Obersten.

Hvem er den Yngling?

Cæcilia.

En fielden Tonekunstner, hellig agtet
I Fædrelandet, med et sandt Genie,
Og med et Hierte, ædelt, som hans Kunst.

Obersten venlig.

Kan De forsørge hende? Jeg er fattig,
Jeg har kun dette Sværd — min gamle Vre.

Lademann.

Den skal ei lide ved vort Ægtekab.

Obersten grublende.

Jeg vilde selv forløse dig af Klosteret —
Har det fortørnet Gud, og sendte han
Mig denne Angst til Straf?

(Tæret af Felix.)

Lademann.

Bebreid Dem dog ei, fiærlige Fader!
At omt De Deres Hierte lod.

Obersten.

Hvo vilde vel sin Elsktes Død?
Selv ei et Dyr sin Vt jo hader.

Lademann.

Det Løste, som Naturen skader,
Den gode Gud vist aldrig bød.

Cæcilia og Lademann.

Vi skal pleie dig,
Vi skal elske dig.
Gød, uskyldig Fred
Som en Engel svæve
Om vort Arnested!
I vor Lykkes Eden,
I vor glade Braa,
Som en Husegud staae
Skion Taknemligheden!
Er vor Evne svag,
Til vor sidste Dag
Hvad dit Barn } dig skylder
Hvad din Søn }
Hendes }
Barmt hans } Barm opfylder
Kun med Kiærlighed,
Med Taknemlighed.

Lademann.

Jeg virke skal for dig som Søn,
Dit Bifald er mit Hjertes Løn.

Obersten.

Ja — jeg udkaarer dig til Søn!

Cæcilia.

Al, hører du, min Ven?

Dig Fader kalder Søn.
O, elskte Ven! vor Lod er skion.

Obersten.

Min Datter! af, min fiære Søn!
Haabet lover Freden
Til mit Fremtids-Eden.
Glæden opfylder min Barm,
Mit Liv mig vorder et Eden.

Cæcilia og Lademann.

Sød, ustyldig Fryd
Skienfer Kiærligheden.

Ligberg kommer med Rosaura og Bergdorf.

Rosaura

hilser venligt, men uden Forlegenhed.

Her er vi atter. Vi har Alting hørt.
En venlig Genius har styret Alt;
Og meer Forklaring var kun overflødig.

Til Cæcilia.

Din gode Fader har tilgivet dig,
Din Elsker maa beundre dig, Cæcilia!
Thi Kiærlighed til ham betvang din Frygt,
Forvandsled Duen til en dristig Drn,
Der sloi forvoven over Bierg og Dal,
Indtil den fandt sin Mæge.
Frygt ei for Wiedenhof! Med frænket Stolthed
Han har opgivet den, som svigted ham.
Du seer ham aldrig meer, han reiste hjem.
Då drev Umhyggelighed for dit Vel
Tilbage; strax vi traf den gode Ligberg,
Kom hid med ham, og hørte bag en Bust
Den lykkelige, dobbelte Forsoning.

Tilgiv, Cæcilia! at din Veninde
 Nær havde dig forraadt af misforstaaet
 Godmodighed. Jeg selv ei kiendte ret
 Den Følelse, som i min Rudolfs Nærhed
 Hver Time voxer stærkere. Nu er jeg
 Af samme Tro, som du.

(Cosi fan tutte, Pag. 69.)

Fast som Klippen i Storm og Torden,
 Dyrebarest af Alt paa Jorden,
 Er den Trost, Elskov føler,
 Intet føler
 Dens Lue fød.
 Naar to Hjerter først sig kiende,
 Naar de ret alvorligt brænde,
 Maa selv Modgang Falden tænde.
 Dem adskiller ingen Død.
 Spøger ei med Kiærligheden!
 Den gjør Jorden til et Eden,
 Den er Livets bedste Løn,
 Den, kun den gjør Glæden skøn.

Cæcilia

omfavner hende kiærligt, og fremstiller hende og Bergdorf for Obersten.

Du kiender, Fader!

Min tro Veninde — hendes ædle Brudgom —

Obersten trykker hans Haand.

Bon Bergdorf har jeg længe kiendt og agtet
 Som tapper Krigsmand.

Bergdorf.

Og jeg haaber, De

Skal agte mig fremdeles, ædle Oberst!
 Skiøndt jeg begaaet har et Klosterran.

J Grundten tog jeg her kun paa Credit
 Min skionne Brud; thi efter mine Forhold
 Vil Paven neppe negte hende mig,
 Naar Skeet er skeet, og kan ei gøres om.

Obersten munter.

Saa signe Gud jer alle, mine Venner!
 Nu vil jeg ikke styre Bei til Elsaß;
 Jeg gaaer at give Contraordre.

Cæcilia kærlig.

Fader!

Obersten.

Jeg kommer strax igien. Hils paa dit Selskab!

Gaaer.

(Cosi fan tutte, Pag. 22.)

Bergdorf til Lademann.

Ei din Pige
 Kunde svige,
 Kiæk hun vendte tro tilbage.

Lademann til Cæcilia.

O, tilgiv min bange Klage,
 O, tilgiv min Utaalmod!

Ligberg godmodig lunefuld.

Jeg har Intet at tilgive;
 Som det nu er, skal det blive.

Cæcilia og Lademann.

Intet meer os kan adskille,
 Tro til Død vi elske ville.
 Ingen bitter Taare flyde,
 Intet Klagesuf skal lyde,
 Hæd ned vort muntre Mod.

Lademann og Bergdorf.

Hulde Piger!

Sorgen viger

Vykken god.

Rosaura venlig til Rixberg.

Kan De mig min List tilgive?

Cæcilia til Lademann.

Kan min Svaghed du tilgive?

Rosaura.

Ædle Mand! min Ven De blive!

Rixberg.

Hvad tilgive?

Som det nu er, skal det blive.

Alle.

Amor Hiertet tidt bedrager,

Sender Siælen tunge Plager;

Ik, men uden Amors Plager

Hvad var hele Jordens Lyst?

Obersten kommer, fulgt af sin og de Andres Tienere, samt Habakuki.

Obersten.

Nu, mine Venner! da Bellerophon

I Kampen skulde rustes mod Chimæren,

Da laante Guderne ham Pegasus;

Vi kan ei heller reent undvære Heste

Mod Priorinden. Vel, de staae parat

At bringe os til Hiemmet, hvis I alle

Vil følge med.

Bergdorf.

Ja, men til mine Godser;

Tillad mig, ædle Oberst! jeg er Bert.

Først vore Brylluper maae staae hos mig;

Og ved Familieforbindelser

Kan jeg tilveiebringe bedst Forsoning,
 I Fald Chimæren, med sit Løvehoved,
 Sin Gedefrop, og med sin Dragehale,
 Bedøve skulde vore dragne Sværd.

(Cosi fan tutte, Pag. 212.)

Chor.

Salig, hvo i Glædens Eden
 Hylde Vensteb, Kiærligheden,
 I Naturen og i Freden!
 Sorgens Piil ei rammer her.
 Korte Modgang snart vi glemme;
 Munter lyder Trøstens Stemme:
 Hvor kun Kiærlighed har hjemme,
 Dvæger Solens Rosenstær.

Billedet og Busten.

Syngespil.

Personerne.

Victor, en ung Maler.
Luise, hans Forlovede.
Middelboe, hendes Fader, Tommermester.
Baron von Silberblume.
Jonas, en Digter.
Berten i Bildmanden.
Fire Giesler.
Ole, Baronens Dreng.
To Tienere.

Handlingen foregaaer i Roeskilde.

Forste Handling.

Malerstue.

Victor staaer op fra sit Arbeide.

Skionne Kunst! dig vil jeg dyrke,
Tro i Livet, tro til Død.
Høie Musa! giv mig Styrke,
Tryl mig med din Farveglød.
Lette Iris! lad mig skue
Alar din sribet-runde Bue,
Med dit Prisma mig indvi
I dit hele Trylleri.

Snart med Lys og snart med Skygge
Lær dit Tempel mig at bygge,
Fast — skiondt det paa Dunster staaer;
Alt min Aand sig dristig svinger.
Psyches Sommerfuglevinger
Drnevingen overgaaer.

Musa! ja, du vil mig vise
Bei til dine Blomsterbed;
Thi du kom som min Luise,
Og din Kraft er Kiærlighed.

Jeg har godt Haab; min Kunst gaaer frem, jeg over daglig Haand og Die meer, og vil bringe det over det Almindelige. Han henseatter det Billeb, han har malet paa, og tager et andet frem. Det gamle Skabillen er nu ogsaa færdigt. Næsten er det Skam for en Kunstner, at male saadan et Ansigt. Og dog — en bedre Harpax-Physiognomie kan man ikke ønske sig. Er det ikke dog en Lykke, at Forsængeligheden tidt gaaer Haand i Haand med Gierrigheden? Ellers fik en stakkels Maler aldrig Noget at fortjene. Luffer Døren op til et andet Værelse, og seer derind. Hvis jeg kun ikke forstiertser hans Bevaagenhed, ved at sige ham min Mening om alle disse deilige Malerier, som han købte paa sidste Auction, og sendte mig til Bedømmelse. Men hvorum Alting er, maa jeg være ærlig. Seer ud af Vinduet. Der kommer Herr Jonas alt fra forrettet Morgenværk ud af Bertshuset. En forulykket Poet kalder man ham; man skulde heller sige: en ulykkelig Poet, thi Digter er han virkelig. Skade for den Mand, at han er forfalden. Jeg havde lyst til at tale med ham engang; thi det er vist en Original. Saa sandt jeg lever, kommer han ikke herop. Det banker. Kom ind!

Jonas

stikker Hovedet ind ad Døren.

Er det ærlig meent? Maa jeg virkelig komme? Forstyrer jeg ikke?

Victor.

Aldeles ikke, Herr Jonas! Jeg er just færdig med mit Arbeide.

Jonas.

Jeg saae Dem staae i Vinduet, og sluttede deraf, at De i det mindste pustede lidt. Ellers var jeg ikke kommen, thi Morgenstund har Guld i Mund, og skøndt jeg ikke bestiller Noget, fornøier det mig dog at see Andre arbeide.

Jeg har i gamle Dage givet mig af med Allehaande; og duer jeg ikke selv meer, kan jeg dog i det mindste see, hvad Andre due til.

Victor.

De er alt for beskeden.

Jonas.

Nei, saa Gud er jeg ikke, Victor! Jeg er en storagtig Diogenes i min Lønde; og naar man først sidder der, kan man hyde hver Alexander Trods. Men nok om det! Jeg maatte dog engang giøre Deres Bekiendtskab. Havde De boet i en anden By eller et andet Land, saa var det sagtens lettere, end nu, da vi ere Naboer, der længe have gaaet og seet paa hinanden, og ikke vidst, hvorfor vi i Dag skulde komme nærmere, end i Gaar. Men jeg gad ikke bie, til et Oplob, eller en Skorsteensild bragte Bekiendtskabet i Gang paa Trappen eller Gadehjørnet. De maler saa mange smukke Billeder, horer jeg; og jeg er ligesom Bornene, jeg gider gierne seet Billeder. Man har ogsaa sagt mig, at De maler stygge Billeder; men selv hvad der er hæsligt i Naturen, kan undertiden være smukt i Kunsten. Rygtet siger, De maler Baron Silberblume, og det er en Mand, som jeg aldrig kan faae nok af, hverken in natura, eller in effigie.

Victor.

Der sidder han.

Jonas.

Ja, ved den levende Gud! i Legemsstørrelse; ligesaa Skaldependen til der, hvor Hjertet skulde begynde.

Victor.

Finder De det liigt?

Jonas.

Som to Draaber — muddret Vand. Fortræffeligt, Victor! De bliver en god Maler, det kan jeg sige Dem.

Det menneskelige Ansigt er en Afgrund, hvori kun faa Malere bunde og de fleste drukne. Naar det kommer høit, male de os Overfladen af et Ansigt. Hvad kan det hjælpe?

Victor.

Meget sandt! Et godt Portrait maa man kunne skue lige ind i Siælen.

Jonas

bestandig betragtede Billedet.

J det mindste lige ind i det Hul, hvor Siælen skulde sidde. Og det er Tilfældet her. Og hvor vanskeligt, at træffe det Egne midt i Sumpen af det Alleralmindeligste! At male en Apollo er ingen Sag, naar han staaer der; man behøver kun at copiere de tydelige Former. Men en bestemt Rækel midt i Brimlen af Ræklér — det er en vanskelig Opgave.

Victor.

De kender ham, hører jeg. Imidlertid maa jeg dog forsvare ham lidt, da min Lykke tildeels beroer paa hans Gæmildhed. Han har lovet mig to hundrede Rigsdaler, hvis han finder sit Billede liigt; med denne lille Sum kan jeg med den Smule, jeg har sammsparet, sætte Bo, og ægte min Luise.

Jonas.

Jeg veed det nok, naar det ikke koster for meget, vil han gierne spille en Mæcen i Bestlommeformat. Og overalt, naar det gielder Forsængeligheden, spørger han aldrig om Penge. Han begyndte med at være Agerkarl; og da han paa denne Maade havde erhvervet sig betydelig Formue, fik han Lyst til at gifte sig. Men hans Kone kunde ikke holde det længer ud end et halvt Aar; hun døde. Han reisste udenlands, uden at vide Noget, og uden at forstaae Noget. Af Alting forekom det ham lettest at blive Kunst-

fiender, saadan som Moden er. Han løb omkring i Gallerier og Atteliers, snakkede med Malere og Billedhuggere, og bildte sig nu ind at være en heel Karl. Han har ogsaa ladet sig nobilitere udenlands. Da han var i Rom, bestilte han sin Buste hos Canova for 2000 Specier; og Canova, som begyndte med en Love af Smør, fortvivlede heller ikke om at frembringe noget Stort af Baron Silberblumes bløde Materie. Nu opmuntre Manden ogsaa indenlandsk Kunstflid med 200 Daler. Det er jo Alt, hvad man kan forlange. Men tag Dem i Agt, at han ikke betænker sig.

Victor.

O, det har ingen Rød. Gjør mig ikke bange!

Jonas.

Har han lovet Dem Pengene i Bidners Overvarelse?

Victor.

Ja, naar han er fornøiet med mit Arbeid, og finder, det ligner.

Jonas.

Au! det var en forbandet Clausul. Efter et Dieblisks Betænkning, gnider han sig lystig i Hænderne. Men frygt ikke! Skulde der komme Ugler i Mosen — lad mig hente, stol paa mig!

Victor forundret.

Paa Dem?

Jonas.

Ja, De maa nok studse. Thi hvem er jeg? Skal jeg ogsaa give Dem en theophrastisk Skildring af min Person? Jonas, den rød næsede Poet, der boer paa et Loftkammer i et Bertshuus; der sover om Dagen, drikker Morgen og Aften, og læser om Natten ved en Praas i Halsen paa den Flaske, han sidst tømte; af hvis Dyne Fiarene flyve, som Unger fra Neden; hvis Bohave er et Fyrrebord med

to Been, tre Bøger, hvoraf han har laant de fleste, og en tom Sælhundskoffert, der gaber som en sulten Hai, for at faae Noget at fylde sine Indvolde med.

Victor med Deeltagelse.

De har ogsaa engang været forlovet, Herr Jonas!

Jonas alvorlig.

Naar De veed det, saa har De vel ogsaa hørt, at min Kæreste slog op med mig.

Victor.

Maaskee kunde hun ikke finde sig i — Standser.

Jonas.

At jeg drak? Om Forladelse, min unge Ven! vogt Dem for en Anachronisme i Deres historiske Kritik. Hun slog ikke op med mig, fordi jeg drak; men jeg drak, fordi hun slog op med mig.

Victor.

Stakkels Mand!

Jonas.

Na, jeg vil ikke beklages.

Victor.

Hvorfor er De ikke lykkelig, som jeg. Min Luise elsker mig inderligt.

Jonas.

Gratulerer!

Victor.

Kærlighed er Livets bedste Glæde.

Jonas.

Viin er den næstbedste.

Victor.

Som Solen, evig ung og ny,
Udbreder Amor Glædens Lue.

Jonas.

Tidt skiuier Solen sig bag Sky,
Da troster Bacchus med sin Drue.

Victor.

Hvor er en Blomst, som Rosen, rød?
Den vækker Elskovs hulde Tanke.

Jonas.

Er Skiebnen bitter, gjør den sød!
Hjst vinker Evan bag sin Nanke.

Victor.

O, Salighed! o, Elskovs Fryd!
Du gjør os alle Glæder fiære.

Jonas.

Men Binen har en deilig Dyd,
Den lærer, Glæden at undvære.

Begge.

Hver Befymring Amor } dræber;
Bacchus }
Saa stor, saa vældig er hans Magt.

Victor.

Et Kys af min Luises Læber —

Jonas.

Naar Glasset kysser mine Læber —

Begge.

Er Isden i mit Hierte vaft.

Victor.

Gi mig forlade
Skal du og mattes;
Salige Glæde!
Evulm i mit Bryst.

Jonas.

Kølige Blade
 Sielden mig fattes,
 Løbskende Bæde
 Skienfer mig Trøst.

Victor.

Modig, med Ilen!
 Kraft i mit Die!
 Intet paa Kloden
 Standser min Fart.

Jonas.

Trøstet er Pilen;
 Grenene bøie
 Ned sig mod Floden,
 Visne vel snart.

Victor.

Broder! jeg ynker dig.

Jonas.

Jeg vil ei ynkes.

Victor.

Glat er min Pande.

Jonas.

Min skal ei rynkes.

Victor.

Min bedste Fryd skal nu begynde,
 Da visnet er dig alt din Vaar.

Jonas.

End flinner Solen i min Tonde,
 Naar Ingen den i Veien staaer.

Begge.

Salige Glæde! }
 Trøstende Bæde! }

Dig priser min Stemme,
Dig dyrker min Sang.

Victor.

Vær mig at haabe!

Jonas.

Vær mig at glemme!

Begge.

Da skal ei Barmen

Føle sig trang.

Jonas.

Og nu, min unge Ven! tænk paa Jonas, men hav ingen Medlidenhed med ham. Han frabeder sig al Condolence, som kun vilde forøge hans billige Sorg. Sammenligner jeg mig ogsaa med Diogenes, saa er det kun en Lignelse, og Lignelser halte. Jeg er langt lykkeligere, end han; thi han sad i den tomme Tønde, og der er Viin i den, jeg sidder hos. Naar De er i Baande, saa lad mig hente! Jeg skal ærligt staae Dem bi; og hvorum Alting er, Deres to hundrede Daler skal De ikke gaae glip af.

Gaaer.

Victor alene.

Det Menneske har Noget i sit Ansigt, som indtager mig for ham, som hverken Sviir eller Lidenstabs har kunnet udslette. Der er noget Ærligt, Lunefuldt, Følsomt deri, som om han satte Sundheden til af blot Ironie; som om hans Driffældighed kun var en Satire over den menneskelige Skrøbelighed. Mit Hierte siger mig, at jeg vil finde en Ven i ham. Maaskee overtaler jeg ham til at blive ordenlig; men hvordan den arme Diavel vil hielpe mig, det begriber jeg ikke.

Han gaaer.

Gade.

Paa høire Haand Middelboes Huus ligeover for Bertshuset. Et nebbblæst Skilt staaer her ved Døren.

Baron Silberblume. Ole.

Silberblume.

Jeg troer ganske sikkert, Ole! at jeg har gjort en god Coup med at kiope de gamle Malerier paa sidste Auction i afgangne Commmerceraad Pilegreens Stervbo; thi det var ogsaa en curios Mand, som havde reist og lagt sig efter de bildende Kunster.

Ole.

Men hvad vil naadig Herre med alt det gamle Skramleri? Det staaer jo bare og fylder op.

Silberblume.

Ja, du taler, som du har Forstand til, Ole! Det er paa Ære meget muligt, at jeg har tilkøbt mig en stor Skat; og den hele Stads har dog ikke kostet mig mere end 24 Rbd. 3 mk. og 14 sk.

Ole.

Baronen kunde faae meget bedre Billeder for 2 sk. Stykket hos Nürnbergeren i Kiøbenhavn.

Silberblume.

Ja, det troer du, Ole! men du taler, som den Blinde om Farverne. Du skal vide, at jo ældre og sortere og jo mere tilrøgede Malerierne ere, desto bedre ere de, thi det beviser, at de ere fra den gode gamle Tid, da Kunsten endnu ikke var i Aftagende. Det er en ædel Rust, Ole! som ofte ikke er at opveie med Penge.

Ole.

Blive da Billederne bedre, ligesom Skinkerne, naar de blive røgede?

Silberblume.

Nogen kan en duelig Restaurateur let vaske af igien, og hvad der mangler i Tegning og Colorit, kan han let sætte paa igien; og naar det saa bliver firnisset og sat i en smuk forgyldt Ramme, saa kan du troe, det faaer Dine at see med.

Ole.

Hvad kan da saadan et Skilderi være værdt, naar det har faaet Dine?

Silberblume.

Det er, ligesom det er til. Er det en Rafael eller en Correggio, saa kan det være en 40, 50000 Daler værdt. Er det en Tizian eller en Carravaggio, 20000 Daler; og er det af den gamle tydske eller nederlandske Skole, kan det dog altid være sine flere tusind Daler værdt.

Ole.

Død og Plage, fik Malerne saa meget for deres Arbeide? De maae have været hovedrige Folk.

Silberblume.

Nei, de fleste døde af Sult. Det er Alderen og Sielsheden, skal jeg sige os, som gjør deres Bærker kostbare. Saalænge en Kunstner lever, kan han jo frembringe saa meget af den Stads, det skal være; det er der ingen Maritet ved. Men naar han er vel død, saa kan man gjøre sig til af hans Bærker; og saa kommer det især an paa at eie Noget, som ingen Andre har. Det er især den Fornøielse, som de skionne Kunster yde; og det har en stor Indflydelse paa Smagens Dannelse og Hjertets Forædling, min Søn! Han tager en Liste frem. Men her er Eager, som jeg skulde tage forbandet feil af, hvis der ikke mellem dem hist og her skulde sig en fornem Herre incognito. Læser: „En Dame med Sæt, som spiller efter Noder paa en Mandoline.“

Det er sikkert en Tizian; thi Farven er saa tynd stroget, at man kan kiende Værredstraadene, og saa er dog Tonen saa varm, saa varm —

Ole.

En Tone? hvor kan en Tone være varm?

Silberblume.

Ja, det gaaer over din Forstand og dybt ind i Præstens, Ole! Læser: „Et Par Soldater med Fier i Hattene, der drikke Ol i en Kielder, medens Lysen falder ned af Trappen giennem Kielderhalsen.“ Kunde gierne være en Carra-vaggio, thi han var stiv i at male Kielderfolk. Desuden er den halve Deel af Figurerne sort, og Halvdelen hvid; og denne pludselige Overgang fra Lys til Skygge var just hans Force. Læser: „En Pige, som maler en Ko paa en Mark.“ Formodentlig en Teniers. „En Mand i et Spiiskammer, som skærer en tyk Skive af en hollandsk Ost.“ Kunde gierne være en Ostade, af den ægte hollandske Skole. „Tre fede Madamer, der forestille de tre Gratier, et allegorisk Billede.“ Af Rubens; det mærker man paa Zinnoberpletterne i Kiødsfordybningerne. „En Gremet, som giver sig selv Riis, og græder af Glæde, medens Taarerne symmetrisk falde ned, tre og tre, paa hver Side af Kinderne.“ Uden Tvivl af den gamle tydske Skole. „En Skofteensfeier, som ganske grimet i Ansigtet stiger ud af en Skofsteen, oplyst af en Tran-lampe.“ Det er det bedste Stykke i hele Samlingen. Hvis det ikke er en Rembrandt, vil jeg aldrig være ærlig. Han putter Lysten i Lommen.

Ole.

Men Baronen staaer der og læser om andre Billeder, og mærker ikke et, som han har lige i Nærheden. Det er Vertshuusfiktet, den store Ubekat, der er blæst ned i sidste skrækelige Nattestorm, og stillet hen ved Døren. — Ei ei! han

er kommen fælt til Skade. Til Bertshuusfikt duer han ikke meer. Men kanskee kunde Baronnen fiobe ham, og sende ham til en Restaurateur, at han kunde faae sit Guld igien. Saa kunde der maaskee endnu komme et Par tusind Daler ud af det; thi Bæstet er sort og tilrakkert nok, hvad det angaaer, og har hængt der i mange Aar. Jeg husker endnu, da jeg var lille, og maatte gaae i Skole hver Morgen med Forflaringen under Armen, hvor jeg misundte den Abekat, og tænkte: Du har godt, du kan hænges der og dingle og doerne den udslagne Dag.

Silberblume.

Tag mig det Skilt herhen, og lad mig see! — Ha ha! en Drang-Utang med en Kasse i Haand. Ganske passabelt malet; for et Bertshuusfikt slet ikke saa galt. Kunde gierne være en Bouwerman, eller en Hundekoter.

Ole.

Men maatte jeg spørge Baronnen, uden Fortrydelse, hvad er egentlig en Drang-Utang? Den gaaer jo paa Bagbenene, ligesom vi; er det et Menneffe, eller et Fæ?

Silberblume medlidende.

Ja, min gode Dreng! det er et stort Spørgsmaal, til hvad Klasse man skal regne dette Slags Skabninger. Jeg troer endnu bestemt, det er en uhyggelig forstødt Mennefferace, ligesom hine Parias i Ostindien. Og hvem veed, naar man sendte dem nogle Missionnairer, og indførte den ny, over hele Europa indførte, letfattelige Læremethode —

Ole.

Kors, hvad Baronnen veed Bæstet om Alting! Jeg har lært meer i det halve Aar, jeg har tient ham, end al min øvrige Levetid.

Silberblume.

Ja, jeg troer nok, Mange kunde have godt af min Omgang. Og dog stye de unge Herrer mit Selstab. Tænk dig engang! der var endogsaa Een forleden, som understod sig at kalde mig en Flynder.

Ole.

Her i Roeskilde?

Silberblume.

Ja.

Ole.

Ja, det var maaskee en Compliment, naadig Herre! thi de Roeskilde-Flyndere staae i stor Anseelse.

Silberblume.

Jeg veed nok, hvoraf det kommer. Jeg behøvede bare at stifte et Academie for de skønne Kunster, med varm Mad og god Biin, saa skulde du see, hvor de vilde leire sig omkring mig, som Fluer om en Sirupskruffe. Men jeg giver dem Pokker. Jeg har Mit paa det Torre, og veed bedre, hvad Penge due til.

Tosfen spørger: Men, min Kiære!

Hvor kan Pengekrinet være

Dog din Siæl saa dyrebar?

Herpaa lyder dette Svar:

Kiender I ei Gventyret

Om den Lampe, Drengen gned,

Og saa bragte ham Uhyret

Hele Jordens Herlighed?

Slig en Lampe selv jeg eier,

Den Aladdins langt opveier,

Ikke mindre underfuld;

Hans var Robber, min er Guld.

Gnides den — hver Vængsel tier,
Hiertet kiender intet Savn.

Derfor kaldes jeg en Gnier;

Det er just mit rette Navn.

Heste, Vogne, gode Klæder,
Gaard og Hauge, Rang og Hæder

Jeg tilgned mig ganske nemt.

Get fun fattes, det er slemt:

Jeg er gammel, og betaler

Gierne strax, hvad jeg formaaer,

Hvis mig Een for tusind Daler

Sælge vil en halv Snees Aar.

Ole.

Tusind Daler for ti Aar? O, gid jeg kunde sælge
Baronen en halv Snees af mine! Jeg har nok igien, som
jeg ikke faaer Noget for.

Silberblume.

Ja, Gud give, du kunde, min gode Dreng! Jeg skulde
affiøbe dig, ikke blot ti, men tyve Aar, ja din hele Levetid
for om det saa var 20000 Rbdlr. Men det er umuligt,
Ole! Saa vidt har Videnskaben endnu ikke bragt det.
Ja, man taler rigtig nok meget om den dyriske Magnetisme.
Du er et godt Dyr, Ole! og kunde du maaskee lære at
strøge mig saadan med Hænderne, at jeg fik Kræfter —

Ole.

Vil Baronen give mig hundrede Daler, skal han gierne
faae saa mange Strøg, han forlanger.

Silberblume.

Nei Tak, Ole! jeg har Udgifter nok. Paa min sidste
Reise bestilte jeg min Buste hos den berømte Canova for
2000 Specier; og man siger, den kommer alt. I et godt

Laug for en Maanedes Tid siden lod jeg mig ogsaa forlede til at bestille mit Portrait hos denne Victor, som boer deroppe paa Øvsten; og saa var jeg saa taabelig at love ham 200 Daler for det Smøleri. Det seer godt ud!

Ole.

Ja, især med de 2000 Specier.

Silberblume.

Ikke Andet end det! Dem giver jeg med Fornøielse. Det gjør Opsigt, kommer i Aviserne. En Buste af Canova for Baron von Silberblume for 2000 Specier! Hele Europa vil tale derom. Men to hundrede Daler til en Landsmand, en fattig, ubekendt Diævel! Det skær mig i Hjertet. De Penge ere jo reent fastede i Rendestenen. Men jeg tænker da nok, jeg skal slippe; thi jeg skal kun betale, naar jeg finder, at det ligner, og naar jeg nu bare siger, at det ikke ligner —

Ole.

Saa har naadig Herre fundet to hundrede Daler i Rendestenen.

Silberblume.

Gaa nu hjem, Ole! og bær dig fornuftig ad. Man siger, du er bange for Spøgelsfer, og gjør mig Optøier i Huset. Er det sandt?

Ole.

Ja, det kommer af den gamle øde Lade, jeg maa igiennem, hvor Lemmene ere luffede, og hvor der næsten er ligesaa mørkt om Dagen, som om Natten.

De Bockers Knegte narre mig tidt;
Naar jeg kommer i Laden fra Stuen,
Opstille de hisset noget Hvidt,
Der seer ud som et Liig med Huen,

Dg griner fælt, o Bee og Bos!
Som Gienfærd i Maanſkinsluen.

Silberblume.

Hvad var det da?

Ole.

Sidst en Hueblof
I Herrens Budderſtiorte.

Silberblume.

Saa tag du kun en dygtig Stof,
Dg hug dertil, saa gaaer det nok.

Ole.

Af, gid det alt var borte!

Silberblume.

Med Aander har det ingen Nød,
Hold du kun gode Miner!
Naar du er død, saa er du død;
Vi Menneſker er kun Maſſiner.

Begge.

Naar man er død, saa er man død;
Vi Menneſker er kun Maſſiner.

Silberblume.

Dg naar Maſſinen gaaer i Staa,
Kan den ſom Aand igien ei gaae;
Der ingen Aander ſpøge.
Hvad gavned vel et ſligt Forſøg?
At doe for Alvor er ei Spøg;
Den vilde kun Sorgen forøge.

Begge.

At doe for Alvor er ei Spøg;
Den vilde kun Sorgen forøge.

Ole.

Den lange Peter jeg mistænkt har
At han mig ofte skrækker.

Silberblume.

Saa hug du til den blege Nar,
Naar Lagnet ham bedækker.

Begge.

Med Vanden har det ingen Rød;
Dø Overtroen piner.
Naar man er død, saa er man død;
Vi Menneſter er kun Maſkiner.

De gaae.

Victors Bærelse.

Victor. Luise.

Victor.

Min Luise!

Luise.

Kjæreste Victor!

Victor.

Du har været i Haugen?

Luise.

Og ſeet til mine Blomſter. De ſtaaer alle ſaa friſke
og herlige, ſom om de glædede ſig til, at de ſkulde flettes
til min Brudefrands.

Rosen rødmer —

Victor

ſalder hende i Ordet.

Kjærlighed!

Men din Kind er mere blid.

Luiſe.

Elſien —

Victor.

Din Uſtyldighed!

Men din Haand er mere hvid.

Luiſe.

Neglifen —

Victor.

Din Munterhed!

I en venlig Farveſtrid.

Luiſe ſmilende.

Og med diſſe Blomſterlarver

Tænker du at ſmigre mig?

Victor.

Maleren maa bruge Farver

Til de Ord: „Jeg elſker dig!“

Luiſe.

„Jeg dig elſker!“ Sode Ord,

Meer end hele Baarens Flor!

Begge.

Jeg dig elſker! Sode Ord,

Meer end hele Baarens Flor!

Luiſe betragter Blomſterne.

Selfomt! Baaren er den ſamme,

Kommer eens igien hvert Aar,

Overraſſer med ſin Flamme

Deilig dog, ſom forſte Baar.

Victor.

Og ſtiendt om en deilig Pige

Man det Samme kun kan ſige —

Aldrig, naar man elſker lidt,

Kan det ſiges dog for tidt.

Begge.

Lad os elske froe i Baaren,
Som sin Zephyr Rosen hist,
Som sin Mage Fugl paa Qvist.
Run af Beemod funkle Taaren!
Lad os elske troe i Baaren,
Nyde Glædens hulde. Frist.

Luiſe.

O, kiære Victor! ſaa kiedſommeligt ſom det maa have været dig, at male den gamle, hæslige Baron, ſaa vil dog dette Arbeide være dig til ſtørſte Nytte; det vil bringe dig for Orde, og ſkaffe dig Kunder.

Victor.

Det haaber jeg ogsaa; thi han er bekiendt ſom en udmærket Caricatur, og vil viſt af Forſængelighed viſe Alverden ſit Contraſei. Det har allerede været mig til ſtor Nytte, Luiſe! thi uden denne Beſtilling havde din Fader aldrig givet ſit Samtykke.

Luiſe.

Kiæreste Ven! ſæt dig i hans Sted. Den Opdragelſe, han anvendte paa mig, har han ikke ſelv nydt. Født i Fattigdom maatte han arbeide ſig frem, blev en duelig Lømmermester, en velhavende Mand, og vilde nu gierne have ſin Datter forſorget efter ſit Hoved.

Victor.

Men fortryder det dig nu ikke, at gaae glip af den rige Capitain, og at du ikke bliver Frue?

Luiſe ſmilende.

Ikke mig, men min Fader. Du maa endelig ſkynde dig at ſaae en Rang.

Victor.

Du ſmiler, Luiſe? Alſ, det ſmerter mig dog, at jeg

ikke kan skaffe dig alle de Behageligheder, som et ungt Fruentimmer gjerne ønsker.

Luise.

Nu, kjære Victor! med Orden og en Smule Smag kan man virke Meget med Lidet. Saaledes som du her seer mig, koster jeg ikke min Fader meget; og saaledes tager du vel ogsaa til Takke med din Kone.

Victor.

Vist nok, Skionheden selv er den høieste Pryd, den behøver ingen Hielp.

Luise.

Farvel, min Ven! nu maa jeg gaae ned.

Victor.

Gaa dog ikke strax igien! Du har jo endnu ikke sagt mig, hvordan du synes om min Freia. Han viser hende det hensatte Billede, hvorpaa han har malet.

Luise.

Det er fortræffeligt malet. Det blaa Draperie er deiligt; men Freia er ikke smuk nok.

Victor.

Du mener, fordi hun ligner dig? Just derfor er hun saa smuk, som det var mig muligt at male hende. Men, bedste Luise! du maa endelig giøre mig en Tjeneste.

Luise.

Nu da?

Victor.

Haaret er endnu ikke færdigt. Du har lovet at sidde Model for mig, og at rede dine Fletninger ud.

Luise.

En anden Gang, kjære Victor! Jeg har just nylig sat mit Haar i Stand.

Victor.

O, det gjør du jo hver Morgen. Paa den Maade blev der aldrig Noget af.

Luiſe.

Nu da! jeg ſaaer vel at ſøie dig.

Hun ſætter ſig paa en Stol, og løſer ſine Haar op; han hjælper hende. I det ſamme træder Faderen ind.

Middelboe.

Jh, Guds Død og Plage! hvad er det? Gjør du dit Toilette oppe paa Malerens Kammer, Luiſe? Og De, Hr. Victor! Ei ei! De er jo en Tuſindkunſtner. Er De nu ogsaa bleven Damefriſeur?

Luiſe

ſtaaer op, ſlynger Haarene over Kammen, og ſætter dem faſt igien.

Tilgiv, fiære Fader! Han ſkulde juſt male Lokkerne —

Victor.

Paa min Freia.

Middelboe.

Ja, det er en anden Sag; ſidder du Model ſom Venus eller Freia, ſaa har jeg ikke et Ord meer at ſige. Jeg troede halvveis, da jeg ſaae dig, du ſad der og hoverede over din Erobring, ligesom ſalig Kong Harald Haarſager i den norſke Kronike, da Ragnvald Jarl maatte kæmme ham med en Sølvkam. Men det var i ſtort Selſkab, og havde Noget at betyde.

Luiſe.

Tilgiv, fiære Fader! Jeg ſagde ogsaa forſt Nei, men han bad ſaameget.

Middelboe.

Luiſe! gaa din Vej. Jeg ſeer ikke gierne, at du løber og beſøger Victor ſaa tidt paa hans Bærelſe. Er I end Forlovede, ſaa ſkifter det ſig dog ikke. Tilmed er Tingen

endnu ikke afgjort. I vide min Betingelse, det kommer an paa, om hans Arbeide lykkes.

Luiſe

viſer ham Silberblumes Billeb.

Dem ſelv, kiære Fader!

Middelboe.

Sligt Pilleri jeg ei forſtaaer.
Med Kraft jeg kan min Hammer ſvinge,
Og Biælken ſelv til Skionhed tvinge,
Naar Øgen glat derover gaaer.
Men Penslen er mig alt for blød,
Og Farven er mig alt for broget;
Og hvad der ikke nytter noget,
Dermed jeg ei mit Hoved brød.

Et Haandværk er en nyttig Kunſt,
Men Kunſt er intet nyttigt Haandværk;
Og hvad han taler om ſit Vandværk,
Det forekommer mig kun Dunſt.
Dog — tiener Penge han, ſom ſagt,
Saa maa for mig han gierne male;
Ihi Alt, hvad Daarſkab vil betale,
Det viſer Klogskab ei Foragt.

Vel agtes Kunſten ikke ſtort,
Og Ingen, blot ſom Maler, paſſer
I nogen af de Rangenſ Klakſer,
Som leder ind ad Grenſ Port;
Dog — hvis han kan en Gienſti gaae,
Kan han den fine Verden more,
Og protegere ham de Store,
Saa ſkal han min Luiſe faae.

Victor og Luise.

Naar, Fader! du os vil beskytte,
Da trænge vi til Storhed ei.
Und os en lille venlig Hytte!
Vi pynte den med Livets Mai.

Middelboe.

Ei Kunsten trives i en Hytte;
Snart visner Elskovs korte Mai.
Kun den solide Borgernytte
Belønnet blier, og svigter ei.

Luise.

Den store Landevei er støvet;
Den vandre Kunstens Sonner ei.
En lille Sti med Skyggelovet
Gaaer fiernt fra store Landevei.

Victor.

Der Kunstneren gaaer helst alene;
Dog smiler til ham yndigt Frei.
Da møder ham bag Baarens Grene
Den hulde Mø med Glemmigei.

Victor og Luise.

Naar, Fader! du os vil beskytte,
Da vil vi ei med Rigdom bytte,
Da smiler til os Livets Mai.

Middelboe.

Kun den solide Borgernytte
Belønnet blier, og svigter ei.

De gaae.

Anden Handling.

Victors Børelse.

Victor. Silberblume.

Silberblume.

Her boer De ret smukt, min Kiære! charmant; sagtens lidt høit oppe, men saa har De igien sund Lust, god Belysning, prægtig Udsigt. Lidt indskrænket, men dog komfortabelt. Al ja, de unge Herrer have det godt, som kunne leve saadan ugeneert en garçon.

Victor.

Jeg ønsker dog Intet heller, Herr Baron! end snart at ende dette Ungkarlesliv.

Silberblume.

Det skulde De ikke, min Kiære! Ugtestanden koster forfærdelig meget. Troer De, jeg vilde være den Mand, jeg er, hvis jeg i mange Aar havde maattet anvende mine Penge paa Huusholdning, Damepynt, og især Borneopdragelse, der bliver Aar for Aar dyrere? Den, Gud giver Børn, den giver han Hierteforg, pleiede min salig Fader at sige; og det var en fornuftig Mand.

Victor.

Det tvivler jeg aldeles ikke om af det Lidet, jeg fiender til ham.

Silberblume.

Men lad os nu komme til vor egen Apropos! Har De nu ret studeret og fordybet Dem ind i min Billedsamling? Ikke sandt, De er falden i Forundring? De har slaaet Hænderne sammen? Ja, tidt træffer man fortræffelige Sager, hvor man mindst venter det. Saaledes fandt man jo for nogle Aar siden en Correggio i Sverrig, ynkelig naglet fast med Som til et Staldvindue, som et andet Bræt, mod Trækvinden. Jeg vil nu ikke dermed sige, at jeg har en saadan Hestelykke, som Svensken; men sæt ogsaa, at det kun er Stierner af anden eller tredie Størrelse, saa er det dog al Værd. Der kan blive Noget for min gode Victor at lære; ogsaa maaskee at fortjene, naar Stykkerne skal restaureres og istandsættes.

Victor.

Det gjør mig ondt at stulle Herr Baronens Haab; men De forlanger at vide min Mening, og jeg maa være ærlig. Saavidt jeg kan skionne, er der ikke et taaleligt Stykke i den hele Samling. Den er ikke fire Skilling værd. Men Baronen har jo heller ikke givet meget meer for den.

Silberblume hidfig.

Hvad for Noget? Tiir Skilling kalder De 24 Rbdlr. 3 Mk. 14 Sk.?

Victor.

Nu, det Tab vil De let kunne bære.

Silberblume.

Det er en let Sag, at skære en bred Rem af en anden Mands Ryg. Men De maa forlade mig, min Kiære! at jeg i slige Sager stoler meest paa min egen Dom. Sagte. Vi du kun, Knekt! det skal du faae betalt.

Victor.

Jeg overlader gjerne Kyndigere at dømme; men siden Herr Baronen forlangte det —

Silberblume.

Blot for at prøve Dem, min Kiære! Troer De ikke, jeg veed, hvordan jeg skal bedømme mine egne Kunstsager? Men jeg vilde føre Dem paa glat Jis, jeg vilde see, hvordan det havde sig med Deres Smag. Sagte. Skorsteensfeieren er af Rembrandt, og de tre fede Gratier af Rubens, det lader jeg mit Liv paa. Goit. Blot for at prøve Dem! Derfor tillod jeg Dem ogsaa at male mit Billed. Jeg tænkte at opmuntre Dem til Ild, Grundighed; jeg vilde bidrage til at gjøre Dem lidt bekiendt. At egentlig Arbeidet skulde lykkes, kunde jeg ikke vente af en Begynder, der hverken har været i Paris eller Rom. Saa havde jeg da heller ikke været saa gal at love 200 Rdlr. derfor.

Victor.

Jeg har ogsaa været i Rom, Herr Baron!

Silberblume.

Saa? Sagte. Det var vel fra Høns fløi op, til de fløi ned. Goit. Har De kiendt Canova?

Victor.

Jeg har endogsaa havt den Lykke at være yndet og opmuntret af ham.

Silberblume sagte.

O, du Pralhans! Goit. Han har gjort min Buste.

Victor.

Deres Billed er ogsaa færdigt.

Silberblume forundret.

Allerede? Nu, min Kiære! det har De skyndt Dem forfærdeligt med. Der har min gode Victor uden Tvivl

jasket lidt. Det er ikke Meningen. Man fortjener ikke 200 Rdlr. med at jage et Portrait af i fiorten Dage.

Victor.

Jeg har arbejdet derpaa over en Maaned, anvendt al mulig Flid, og alle Menneſter finde, at det ligner frappant.

Silberblume.

Menneſter? Hvad komme mig Menneſter ved, naar Taler er om mit eget Portrait? Jeg ſkulde dog troe, det var Noget, jeg bedſt ſelv kunde bedømme. Og det ſiger jeg reent ud: hvis Billedet ikke behager mig, betaler jeg ikke.

Victor.

Hvis Billedet er ſlet malet, og ikke ligner Dem, ſaa betaler De ikke.

Silberblume.

Men Liigheden ſkal jeg ſelv bedømme; og det kan heller Ingen bedre end jeg, thi Ingen kender ſig ſelv bedre. Cognosce te ipſum, ſagde en gammel Philoſoph. Lad mig ſee! Det ſkal være gjort i en Haandevending.

Victor.

Det tvivler jeg ikke om; til Deres Dom behøver De viſt ikke to Secunder. Sætter Billedet frem.

Silberblume.

Ikke ſaa galt, ikke ſaa galt!

Ikke ſaa galt, ſom jeg havde formodet!

Men to hundred Daler — for dyrt betalt.

Affides.

End af Harme koger mig Blodet.

Victor.

Ligner ei Anſigtet? Ligner ei Ho'det?

Silberblume.

Ikke ſaa galt, ikke ſaa galt!

Men to hundred Daler — for dyrt betalt.

Victor.

To hundred Daler siger ei stort
 For en Mand, som Grunkerne sanker;
 Dog mig aabne de Lyffens Port,
 Dog mig smedde de Haabets Anker.

Silberblume.

For en Begynder al Ære værd.
 Ilttig Stræben bør man paastionne;
 Kienderen skal en Unglings Færd
 Strengt ei dadle, ædelt belønne.
 Fem og tyve Rigsdaler, min Ven!
 Vil jeg Dem som Accessit give.
 Billedet her kan gierne blive,
 Jeg forfoier mig bort igien.

Victor træder ham i Veien.

Ikke De kommer af Stedet, for
 Deres Løfte De mig gientager.

Silberblume.

Ungdommen raser. Hør kun, hør!
 Lad mig gaae, om Dem saa behager.
 Ikke De saa forsængelig bruse;
 Dermed strækker man bort sin Muse.
 Hvis en Tonde Guld jeg forskrev,
 Troer De, Liigheden større blev?

Victor med Foragt.

Nu, saa siig da, hvad ligner ei?
 Silberblume forlegen for at finde Deil.
 Næsen ei stor nok finder jeg.

Victor.

Næsen ei stor nok?

Affides.

Just saa stor,

Som en næsviis Næse bør være,
Spilet op af et taabeligt Bor.

Silberblume.

Diet ligner mig ei, min Kiære!

Victor hoit.

Diet?

Som før.

Seer han ei Dinene staae
Intetfigende, fattegraae?

Silberblume.

Munden har ei det ædle Smil.

Victor affides.

Smiler ei Munden sod, som Sukker?

Snerpet, som paa lakeerte Duffer?

Silberblume.

Det er ei i den store Stiil.

Ikke dog Feil paa Feilene dyng!

Hvor er Panden, den mægtige, brede?

Victor som før.

Daler den ikke, som en Hede

Lyndt bevoxet med visne Lyng?

Silberblume.

Og saa har jeg jo kun een Haand!

Siig mig, Kiære! hvor er den anden?

Victor hoit.

Nei, nu taber jeg reent Forstanden.

Det er en Kiender, en Mand med Aand!

Begge.

Silberblume.

Og saa har jeg jo kun een Haand!

Victor.

Det er en Kiender, en Mand med Aand!

Luiſe kommer med ſin Fader.

Middelboe.

Hvilken Larm! Hvad foregaaer?

Luiſe affides.

Intet godt mit Hierte ſpaaer.

Silberblume.

Kiære! min er ikke Skylden;
En forſængelig Patron,
Trykket lidt paa Kunſtnerbylden,
Overfuſer min Perſon.

Middelboe.

Har jeg ei at ſee den Gre
Herr Baron von —

Silberblume.

Netop, jo!

Og hvem er da De, min Kiære?

Middelboe.

Lømmermefter Middelboe.
Jeg er Verten her i Huſet.

Seer paa Victor.

Men hvad fattes — er han gal?

Silberblume.

Ja, jeg troer, ham har beruſet
Egoiſmens Perial.

Middelboe.

Min Herr Victor! jeg maa bede,
At De dæmper Deres Brede,
I mit Huus ei bruger Bold.

Victor med Foragt.

Nei, nu er jeg ganſke kold.

Middelboe.

Man ei trodser sig til Gæ,
Selvroes tiener kun til Spot.

Silberblume affides.

Af en Haandværksmand at være
Taler han særdeles godt.

Alle paa een Gang.

Middelboe.

Derfom Billedet ei ligner,
Bryllupet gaaer overstyr,
Og vor Herre jeg velsigner,
At min Datter Faren flyer.

Luiſe og Victor.

Denne Ondskab Intet ligner.
Sorgen kommer, Glæden flyer;
Dog min Skiebne jeg velsigner,
Skiondt min Maane ſtaaer i Skyer.

Silberblume.

Billedet mig ikke ligner.
Tænk dog, hvilket Eventyr!
Nei, min gode Smag jeg ſigner;
Manden er mig alt for dyr.

Victor og Luiſe.

O, Kiærlighed!
Skal Grumhed dig forhaane?
Lyffens Sol! du daler ned;
Giennem Skyen damrer Nattens Maane.
Bort veg min Glæde;
Gne ſkal jeg træde
I Aftengange
Bed Nattergalens Sange.

Victor.

Dens hulde Bise
 Kun synger om Luise.

Luise.

Mig toner Bækkens Stemme:
 Du ei din Victor glemme!

Begge.

Elskende Hierter glemme?
 Nei, hulde Maane! Baarens Stemme!
 Vi skal ei glemme,
 Stedsse vor Elskov mindes,
 Og sikkert findes,
 Snart, efter korten Frist,
 Her — eller hist!

Silberblume og Middelboe.
 Hvad Sværmeri!
 Løs Phantasié!
 Maanskin og Grumhed, Blomster og Stierner!
 Drømmende Hierner!
 Naar bliver Ungdommen endelig flog,
 Fører ei meer det poetiske Sprog?

De Elskende.

O, Kiærlighed —

De Gamle.

Hvad Sværmeri!

De Elskende.

Skal Grumhed dig forhaane?

De Gamle.

Løs Phantasié!

De Elskende.

Lyffens Sol! du daler ned;

Giennem Skyen dæmrer Nattens Maane.

De Gamle.

Maanskin og Taarer!

De Elskende.

En skal jeg træde

I Aftengange

Bed Rattergalens Sange —

De Gamle.

Blomster og Stierner,

Drømmende Hierner!

De Elskende.

Stedse min Elskov mindes —

De Gamle.

Naar bliver Ungdommen endelig flog,

Fører ei meer det poetiske Sprog?

De Elskende.

Og sikkert findes,

Snart, efter korten Frist,

Her — eller hist.

De Gamle.

Hvad Sværmeri!

Løs Phantasi!

Jonas kommer.

Om Forladelse! Jeg frygter, jeg kommer til Uleilighed.

Victor.

O nei, paa ingen Maade. Velkommen, Herr Jonas!

Silberblume affides.

Velkommen! Siig mig, hvem du omgaaes, saa veed jeg, hvem du er. Men det er da intet Under, at en forulykket Maler holder sig til en fordruffen Poet.

Victor.

Nu vil jeg lade Dem domme, Herr Jonas!

Silberblume.

Skal han dømme? Nu, saa Gud hielp os! Altsides.
Han er saa beskienket, at man kan prikke ham paa Dinene.

Victor.

Baronen finder, at dette Portrait ikke ligner ham.

Jonas.

Nu, deri kunde vel Baronen have Ret. Oprigtig talt,
jeg finder heller ikke, at Liigheden er stor, kiære Victor!

Silberblume forsonet.

Nu, der hører man! Det er en Mand, som forstaaer
sig paa Kunster og Videnskaber. Lad ham tale!

Jonas.

Det er idealiseret.

Silberblume.

Neent hentet ud af Luften! Vil jeg idealiseres, naar
jeg forlanger et Portrait, som skal ligne mig?

Jonas.

Nei, det er rigtig nok at slaae ind i en aldeles modsat
Retning.

Victor.

De holder med ham?

Silberblume.

Lad ham holde sig ved hvad han vil! Manden er fri,
og har traadt sine Borneſto; han veed nok, hvad han gior.

Jonas.

Det Billed er alt for rødt i Kinderne.

Silberblume.

Ikke sandt?

Jonas.

Det har blaae Dine, og Baronens ere graae.

Silberblume.

Hører De?

Jonas.

Det venstre Dre er meget for kort, og det høire er reent glemt. Det Billed har jo kun een Haand, og slet ingen Been. Jeg veed, Baronen er ingen Krøbling.

Silberblume.

Nei, nu overdriver De, Ven! Spas aparte! Jeg har kun forlangt et Kneestykke.

Jonas.

En saadan Bestedenhed burde Maleren ikke have misbrugt. En Mæcen for Kunster og Videnskaber, som Herr Baronen, burde været malet — i det mindste i overnaturlig Størrelse.

Silberblume.

Saa gaaer jeg da, og repeterer, at Intet forpligter mig til at betale et Portrait, som ikke ligner mig. Havde Herr Victor været artig, saa havde jeg af egen Drift givet ham en passende Douceur, men nu faaer han ikke en Skilling.

Jonas.

Naar Baronen kun bliver ved den Paastand, at De aldeles intet Lignende finder i dette Billed —

Silberblume.

Den Erklæring vil jeg give ham med mit Navns Underskrift.

Jonas.

Fortræffeligt, Herr Baron! Der paa Bordet er Pen, Blæk og Papir. Saa snart De har givet denne Erklæring, har min Ven Intet at fordre. Det gjør mig ondt for min gode Victor, men Retten maa have sin Gænge. Fiat justitia, et pereat mundus!

Silberblume.

 Pereat mundus! Det er solid tænkt. Affides. Hvor man kan tage Feil af Folk! Jeg troede, den Mand var en

Fyldebotte, som kun duede til at giøre Bers; og saa er det en meget smagfuld Kunstdommer, som er paa mit Parti. Tager ham hen i en Krog. Jeg takker Dem, Kiære! Kan De bringe mig ud af denne Forlegenhed, saa har De at disponere over mig. Det skal ikke komme mig an paa en Flaske Madera eller Cognac imellem.

Jonas.

Tusind Tak, Herr Baron! Hav nu den Godhed at skrive, som jeg siger Dem til.

Recitativ.

Jonas dicterer.

Jeg Hannibal Matthies von Silberblume —

Silberblume.

von Silberblume.

Jonas.

Har sluttet en Accord med Maleren Herr Victor —

Silberblume.

Herr Victor.

Jonas.

Om mig at male ordentlig og net —

Silberblume.

Og net.

Jonas.

Livagtig, som jeg staaer og gaaer i Verden —

Silberblume.

I Verden.

Jonas.

Hvorfor jeg loved ham to hundred Daler —

Silberblume.

To hundred Daler.

Jonas.

Men da jeg finder, dette Contrafei

Det allermindste ligner ei —

Silberblume.

Ligner ei.

Jonas.

Betaler

Jeg derfor ei en Skilling —

Silberblume.

Ei en Skilling.

Jonas.

Om ogsaa hele Verden fandt,

Alt, som et Ug et Ug, det signed grandt.

Silberblume.

Signed grandt.

Jonas.

Men derimod ham gives den Bevilling —

Silberblume.

Bevilling.

Jonas.

Portraitet at beholde —

Silberblume.

Beholde.

Jonas.

Og, da det selv ham horer til —

Silberblume.

Horer til.

Jonas.

Alt giøre dermed, hvad han vil.

Silberblume.

Hvad han vil.

Staaer op.

Hvis det kan gjøre Sagen klar,
Saa vær saa god!

Rækker Victor Papiret.

Victor.

Hvad vil den gamle Nar?
Tillader at beholde han mit Eget?

Jonas.

Af ham, min Ven! er det alt meget.
Tag kun Bevist!

Victor tager det.

Jonas heit og hoitideligt.

Han med dette Brev
Fem hundred Daler Dem forskrev.

Silberblume.

Jeg faaer en Angst. Giv mig tilbage,
Giv mig tilbage mit Beviis!

Jonas.

Jeg skal ham saa ved Næsen tage,
At det skal ængste ham til Jis.

Middelboe affides.

Hvordan vil Jonas dette mage?
Hvad skader det Papiers Forliis?

Victor og Luise.

Af, smiler atter Glædens Dage,
Dg aabnes atter Paradiis?

Alle paa een Gang, hver for sig.

Victor, Luise, Middelboe.

Ei jeg begriber, hvortil han sigter;
Haab og Forventning fylder min Barm.

Hvad har besluttet den venlige } Digter?
lystige }

Tillidsfuldt kaste vi os }
 kaste de sig } i hans Arm.

Silberblume.

Ikke begriber jeg, hvortil han sigter;
 Angst og Bespændthed fylder min Barm.
 Jeg vil ei frygte den pralende Digter;
 Børn og Poeter for Intet gjør Larm.

Jonas.

Maalet jeg træffer, hvorefter jeg sigter.
 Over ham, Skiebne! dig ei forbarm.
 O, hvor det gotter den fattige Digter!
 Vi, Herr Baron! jeg skal holde Dem varm.

De gaae.

Giestestuen i Bertshuset.

fire Giester ved Drifkebordet. Verten skriver Regninger i en
 Krog ved det lille Bord.

Første Giest.

Det er saa kiedeligt at drikke uden at synge; skal vi
 synge et Qvartcordium, da vi dog ere samlede?

Anden Giest.

Ja nok!

Tredie Giest.

Bare vi ikke forstyrre Verten i hans Regninger.

Fierde Giest.

Tager han feil, saa skriver han heller Summen for
 stor, end for lille, af naturligt Instinct. Han taber Intet
 derved.

Verten.

Hvad sige De, mine Herrer?

Første Giest.
Vi tale om Selvopholdelsesdriften.

Berten.

Ja, det er en meget god Drift, og ikke vanskelig at udøve. Gid alle Pligter vare ligesaa lette som den!

Første Giest.
Den er undertiden vanskelig nok.

Fjirstemmig Vise
uden Accompanement.

Vi vilde saa gierne lidt end være Børn;
Men, af! vi er aldrende Dreng,
Af Barndommens Rose kun stander en Tiørn,
Hvor visne Smaablomsterne hænge.
Men naar vi drikke, men nydes din Sødme,
Da rødme,
Bacchus! de brogede Blommer;
Da kommer
Baaren med alle Kiærminder paa ny.
Modige Brødre! Sorgerne flye.

Berten ved det lille Bord.

Duer ikke!

Naar vi drikke,

Lade vi Kiærminder fare!

Dvasfia og Gochleare

Kan sig stifte.

Visne Roser sat paa Viin?

Nei, den Smag er ikke min.

De fire Giester som for.

Vi vilde saa gierne lidt elstes iblandt,
Men Kiærlighed vender os Ryggen.
Før straalte Solen fra hver en Kant,
Nu er det for koldt i Skyggen.

Men naar vi drikke, bestraalt af din Flamme,
Da ramme,

Amor! igien dine Pile.

Da smile

Yndige Glæder til os paa ny.

Modige Brødre! Sorgerne flye.

Berten.

Duer ikke!

Naar vi drikke,

Vade vi den Klynken fare!

Hgde gode Drikkefare

Sig forsvare.

Faaer man sig en Perial,

For at bli'e sentimental?

Giesterne.

Vi vilde saa gierne som Benner end gaae;

Men Aarene Barmen fordrive,

Den Ene vil ikke den Anden forstaae,

Alt meer vi os fremmede blive.

Men naar vi ved Bageret sidde tilsammen,

Da Flammen

Igien vore Hierter opfylder.

Da hylde

Gamle Fortrolighed Glæden paa ny.

Modige Brødre! Sorgerne flye.

Berten.

Duer ikke!

Naar vi drikke,

Hader jeg Beemodigheden,

Smagten og Koldblodigheden.

Graad i Vin? O, Uforstand!

Heller spæde den med Vand!

Chor lystig.

Bert! en Glaske Viin paa ny.

Evoo Bacchus! sjunger i Sky!

Berten.

Bravo! Der var ingen Anger;

Det var i den rette Genre.

Alle med Berten.

Bert! en Glaske Viin paa ny.

Evoo Bacchus! sjunger i Sky!

Første Giest.

Men hvad er det, den Bert sidder der og snaffer, mens vi synge? Maae vi ikke have No til vor egen Drifkevise?

Berten.

Med Fornøielse, I gode Herrer! Gid I vilde skraale, saa man kunde høre eder i den anden Ende af Gaden. Men det skærer mig i Hjertet, at min gode Viin skal have den skadelige Indflydelse paa Helbreden, at I blive ganske forstemte, kleinmodige, nynne, som I sang til Liig, med Dissonantser, Oplosninger, Pianoforte, og vor Herre veed, hvad det hedder; og undertiden saa sagte, at man troer at høre en Mundharpe. Naar man drikker, mine Herrer! saa maa man være lystige og enige; det vil sige, man maa skraale Alt i een Tone, ingen bedrøvelige Betragtninger gjøre, ikke bruge Vinen som et Campher- eller Chinapulver til at fordrive Forkølelse eller standse Koldfeber med. Det kan jeg altsammen takke den Poet, denne Jonas for. Han duer ikke meer til at digte mine Drifkeviser. Giver jeg derfor den Knekt Koft og Logis, for at han skal digte Liigpsalmer for mine Giester?

Jonas kommer.

Hvad er der? Hvad er det for Alhuus snak? Hvad har I mod min Vise? er den over jeres Horizont?

Berten.

Jeg vil have Golskin, Herr Jonas! ikke Maanstin. Pimper jeg ikke saa godt, som J? Er min Næse ikke violettere, end jeres? Tracterer jeg ikke mine Giester tidt for Intet, naar jeg har en Ruus? Men derfor drikker jeg ikke Forstanden bort og bliver nedslaaet, klynker ikke over forsvundne Glæder. Der er, Gud fordomme mig! slet ingen forsvundne Glæder til. Det er lutter Snak. Naar man er glad, saa er man glad; det er i Præsens.

Jonas.

Taalmodighed, Linke! Jeg skal snart gjøre jer en Bise, som den: „Da Sanct Peter vandred om, han til en Biintapper kom“, eller som: „O, maatte vi om tyve Aar og flere“.

Berten.

Ja, det lader J nok være. Det var i Danmark's lyffelige Tider, da man skrev saadanne Biser. Men da drak man ogsaa bedre.

Jonas.

Kan J klage over min Driften?

Berten.

Naar J drikker, skal J ogsaa flukke, risle lystig, som et Kildevæld, og ikke dampe døsig og taaget, som en Mose.

Jonas.

Nei, hør! den Karl har min Tro god Phantasie. Skade, det er saadan en Klodrian, der ikke har lært Noget; og dog vil han give sit Ord med i Lauget, naar studeerte Folk tale sammen.

Berten.

Jeg er dog kommen ligesaa dybt i Kruset, som J, uden Latin. Rækker ham et Glas Vin.

Jonas.

Nu, saa lad os da drikke Forliig!

De klinker og drikke.

Berten til Giesterne.

Bryder eder ikke om vor Pasfiar, mine Herrer! Havde jeg ikke den naragtige Karl, kunde jeg ikke leve. Jeg betragter ham som min Søn, som mit adopteerte Barn. Jeg har lyst ham i Kuld og Kion; men det er en vanartig Dreng, han gjør sin gamle Fader megen Hiertesorg.

Jonas.

Ja vist! Taarerne staae ham altid i Vinene, naar han taler om mig, som paa en Hund, der har faaet for meget raat Kød. Men hør nu, Linke! Get Spøg, et Andet Alvor! I har jo havt Sorg, I skulde bære sort Flor om Hatten eller om Albuen: jeres Familievaaben, jeres Stamherre er jo blæst ned af Huset i Nat, og har bruffet sin Hals.

Berten.

Det gjør mig dog ondt; det kan jeg sige eder. Min Fader gjorde sin Lykke paa de lange Reiser til Ostindien og Guinea, og satte sig siden her ned som Giestgiver. Til Grindring om sine Eventyr lod han den store Orang-Utang male paa sit Skilt med Underskrift: I Bildmanden. Og den skræmmede dog ikke Aberne fra Huset; thi han havde god Næring, og jeg har havt ligesaa efter ham.

Jonas.

Men nu er Loffefuglen eller Klokkesaaret borte; Madiken, som skulde faae Gisten til at bide paa, er gaaet af Krogen.

Berten.

Jeg tænker, Folk her i Byen kende mig nu saa godt, at jeg intet Skilt meer behøver.

Jonas.

Men de Fremmede, som reise her igiennem? En Riemand kan ikke undvære sit Firma.

Berten.

Nu ja, saa kan jo den fattige Maler derovre male mig et igien; saa faaer den Stymper dog en Styver at fortjene.

Jonas.

Hvad siger J., hvis han alt havde malet jer et nyt Skilt, meget bedre end det forrige?

Berten.

En Drang-Utang?

Jonas.

Ja vist, en stor Abekat, eller Bavian, der gaaer paa Bagbenene, og ligner et virkeligt Menneſte, med raget Skiæg, Klæder paa, og fornemme Lader.

Berten.

Men min forrige var nogen og lodden, med en Prygl i Haanden.

Jonas.

Det ſtikker ſig ikke meer. Abekattene have nu ogsaa ſaaet Cultur, og ſee mere paa Artighed og Levemaade, end andre fornuſtige Folk.

Berten.

Vil J nu have mig til at giette Gaader igien? Det gider jeg ſgu ikke. Det er det for hedt til. Hvad vil J ſige med jeres Bavian?

Jonas.

Siig mig forſt: hvad holder J Baron Silberblume for at være?

Berten.

Jeg holder ham for en Eſel, der har narret mig med et Dreghoved Rødviin, jeg maatte forſkrive ham fra Bordeaux,

og som han ikke vilde have, da det kom, hvorfor det blev liggende og blev fordærvet, saa jeg arme Mand tilsidst med stort Tab maatte sælge det som Biineddike.

Jonas.

Vil I hevne jer paa ham?

Berten.

Ja, med Gornøielse, hvis jeg bare kunde; men det er en forslagen Skielm, som tager sig vel i Agt, en Gnier af første Skuffe, en Armadil, som min salig Fader sagde, bedækket med Skæl fra Snuden til Haletippen.

Jonas.

Siig ikke det! Silberblume har ogsaa sit ømsindtlige Sted, ligesom Rhinoceros, Crocodillen, Achilles og den hornede Siegfried. Han er forsængelig, og vilde tage det forbandet ilde op, hvis han skulde gjøre Tieneste paa sin gamle Alder og staae Skildvagt for en nedblæst Abekat.

Første Giest.

Hvad mener De, kære Jonas? Siig os, hvad har De for?

Anden Giest.

Sikkert en god Spøg!

Jonas.

Kort og godt, det er gaaet den stakkels Victor med Baronen, ligesom vor Bert; kun at den fattige Maler ikke saa godt kan taale Skaden — desuden er det muligt, at Baronen dengang var uskyldig med Linke, og at det virkelig var et Døghoved Biineddike, du vilde praffe ham paa.

Berten.

Hør, kom mig ikke med saadan Snak; saa bliver jeg saa Gud alvorlig vred.

Jonas.

Men det kommer nu ikke her ved. Nok, Silberblume

har bestilt sit Portrait hos Victor for 200 Rdlr.; men da det er færdigt, fortryder det ham. Accorden er, at han kun skal betale, naar han selv finder, det ligner; han siger altsaa, det ligner ikke, og vil ikke betale. Denne Lumpenhed sætter den stoffels Maler i største Anibe; paa disse 200 Rdlr. beroer hans Bryllup og Svigersfaderens Samtykke. Billedet er ypperlig malet, og ligner den gamle Synder frappant; men hvad hjælper det, naar han negter det? og hvordan presse Tilstaaelsen ud af ham, uden ved en Prostitution?

Første Giest.

Ha, nu gaaer der mig et Lys op!

En anden Giest.

Fortræffeligt!

Berten.

J vil altsaa —

Jonas.

Victor har laant mig Portraitet. Siden Silberblume paastaar, at det ikke ligner ham, kan han jo Intet have imod, at vi finde, det ligner en Abekat, en Drang-Utang, som det desuden virkelig ogsaa gjør. Vi hænge altsaa Portraitet op uden for Bertshuset i Stedet for det nedblæste Skilt, og nedenunder skrive vi: „J Bildmanden“, ligesom paa det andet.

Giesterne.

Ypperligt!

Berten.

J er en Gandens Karl, Jonas! Hvad det Menneſke kan hitte paa! Mig synes alt, mit Dreghoved Biineddike bliver til sød Malaga ved denne Tanke. Men troer J, det gaaer an? Vil han ikke gjøre Optøier, klage over at vi

have prostitueret ham? Har J Vidner paa, at han har protesteret mod Liigheden?

Jonas rækker ham Papiret.

Jeg har hans egen Haand derfor. Der kan J læse. Med sit Navns Underskrift erklærer han, at Billedet slet ikke ligner, og giver Maleren Tilladelse at gjøre dermed, hvad han vil.

Berten.

Ja, saa skal han saa Gud ogsaa hænges in effigie, inden Sol gaaer ned.

Medens Berten og Giefterne læser i Beviset, henter Jonas det nedblæste Skilt, og Silberblumes Billede.

Jonas.

See, her ere begge Portraiterne. Maae De nu ikke tilstaae, at der er en overordentlig stor Familieliighed?

Første Giest.

Bare han ikke taber Forstanden derover!

Jonas.

Hvordan skulde en Ubekat tabe Forstanden?

Berten trækker det gamle Skilt ud af Stangen, og stikker den i Hagen paa det ny.

Første Giest.

Men ved denne høitidelige Leilighed, Jonas! maa De holde os en lille Inaugural-Tale, og det paa Vers, at Alting kan skee under gode Auspicier. Rækker ham et Glas Viin.

Jonas drikker.

Velan da! Saa horer andægtige til, og sjunger i Chor, naar jeg giver eder et Vink. Han tager det gamle Skilt i Haanden, og siger:

Du gamle Dyr, som lang Tid hang,
Naar Stangen pøb, og Skiltet sang,
Sorthaarede Drang-Utang,

I heden Sol, kold Blæst og Regn,
 Bed Nat, ved Dag kiendt i vor Egn;
 Som lokked Bonden til dit Skiul,
 At faae sin Dram og tiæret Hiul;
 Og Borger, Herre, fornem Frue
 Til Kaffe, Viin i bedre Stue!
 Du nok har tient, gaf i din Grav,
 Din Fætter løser dig nu af.

Chor

i langsomme, hoitidelige Toner.

Du nok har tient, gaf i din Grav,
 Din Fætter løser dig nu af.

Jonas tager det ny Skilt.

Nu, Herr Baron! i Veir og Bind
 Svai lystig om, løf Gæster ind.
 De ynder just ei Gæstfrihed,
 Er Noget, som vi alle veed;
 Men vink kun Gammel, vink kun Ung!
 Her gaaer det ei af Deres Pung.
 Den har ei mindste Skilling savnet;
 De faaer kun Rosen, bær kun Ravnet.
 Og nu afsted i Procession
 Med Husets høie Skytspatron!

Chor som før.

Og nu afsted i Procession
 Med Husets høie Skytspatron!

Jonas gaaer ud med Skiltet, de følge ham.

Tredie Handling.

Anger.

Luise

alene, under et stort Valnoddetræ.

Hulde Ro! du mig forlader,

Sorgen trykker Modet ned.

Taber jeg en elsket Fader

Bed min Victors Kiærlighed?

Bolig fra min Barndoms Dage!

Skal jeg stedse dig forsale,

Eller den i Ungdoms Aar,

Alf — for hvem mit Hierte slaaer?

Nei, jeg min Fader skal røre;

Han har mig kjær,

Fra jeg var lille, var jeg ham nær.

Han vil mit Ønske bønhøre.

Kiæledægge jeg var paa hans Kne

Under det gamle Valnoddetræ.

Hellige Træ! der staaer du endnu.

Hielp mig da nu!

Hielp mig, du Alf i de flyggende Grene!

Fædrenes Hierter ei sig forstene;
 Smelte vil jeg hans Bryst.
 Datterlig Omhed skal sig forene
 Saligt med Kiærligheds Lyst.

Middelboe kommer.

Ru, Mamsel? hvad staaer hun der og sukker over?
 Ru er hun jo lykkelig.

Luiſe.

Endnu ikke, kiære Fader! men jeg haaber at blive det.
 Middelboe.

Ja viſt! Naar nu den fordrufne Poet med nogle
 Uglsplisſtregere har tvunget Baronen til at kiøbe det mis-
 lykkede Portrait, og gjort os til en Fabel over hele Byen,
 saa er jo Contracten opfyldt, og saa kan I gifte jer. Men
 hvem der ikke kommer til Bryllup, hvem der aldrig sætter
 sin Fod inden for eders Døre, det veed jeg nok. Medgift
 skal du faae, udstyret skal du blive; jeg har sørget som en
 Fader for dig hidtil, og du skal ikke gaae tomhændet ud af
 mit Huus. Jeg skal dele ærligt med dig, du skal ikke komme
 til at lide Nød, saa længe jeg lever, og naar jeg er død,
 kan du tage den Emule, der er, du er jo mit eneste Barn.
 Men det vil kun lidt forslaae, naar ikke Vindſkibelighed,
 Dygtighed og Orden komme til; og det vil vel ikke vare
 længe, før Maleren gjør sin Ven Poeten Selskab, ſvirer
 paa Bertshuus, og lader sin ſtakkels Luiſe ſidde. Saa
 beſøger du mig vel engang imellem, naar jeg ogſaa ſidder
 alene under dette gamle Træ, ryger min Pibe, og fornøier
 mig — over mit ſtore Meerskums Pibehoved, det Gneſte,
 jeg har tilbage at more mig med.

Luiſe.

O, kiære Fader! ved dette gamle hellige Træ, hvor
 du forſt lærte at kiende min ſalig Moder, hvor hun ſad

og ammede mig lille Glut, og siden lærte mig at stave, sye og strikke, hvor jeg saamangen Morgen og Aften kyskede din Haand, og sagde dig god Morgen og god Nat, hvor vi i de hede Dage hver Sommer nød vort lille Maaltid sammen — besværger jeg dig: overvind det Nag, du bærer til den stakkels Victor, og lad den fæle, ugrundede Mistanke om hans Uduelighed fare.

Middelboe mildere.

Jeg har ingen slette Tanker om Victor, som Menneske betragtet. Det er en fion Knos; og det er jo det, Pigerne see meest efter. Det er ogsaa en god Karl i Grunden; men han driver en brødløs Kunst, som han ikke engang er vogen, og det ærgrer mig.

Luiſe.

Han forſtaaer ſin Kunst, og den er ikke brødløs. I vore Tider, kiære Fader! kan en duelig Maler maaskee bedre fortjene ſit Brød, end mangen en Riibmand, hvoraf der er alt for mange, og hvoraf de fleſte spille Bankerot.

Middelboe.

Men det giør Capitain Wellmann ikke. Han ſidder varmt inden Døre. Ham ſkulde du taget, ſaa havde du været vel forſynet.

Luiſe.

Og ved Gud, kiære Fader! du har ſelv aldrig ret funnet lide ham, eller befundet dig vel i hans Selſkab. En forſængelig Pebersvend, pengeſtolt, titelſtolt og vranten — var det Noget for dig, du raſke Meſter med det muntre Blod, med Kraft i alle Sener, der har bygget ſaa mange af Byens Huſe, hængt din Blomſterfrands i Sparværket, holdt en Tale derover ſom Meſtersvend, druffet dit Glas ud og kaſtet det over Hovedet, paa den tilkommende Elægts Velgaaende?

Middelboe affides.
 Den Gændens Løs! nu begynder hun at spille de
 Trumpher ud, som hun veed jeg ikke kan stikke.

Luise.

Kan du huffe, da du vilde prøve Styrke med Capitainen
 ved Forpagterens Bryllup sidst, og trække Krog med ham?
 Han blev saa vred som en Tydsker og saa rød som en
 Krebs, fordi du trak ham over Bordet.

Middelboe.

Ja, hvad bildte den Kræmmer sig ogsaa ind at kunne
 hamle op mod en Tømmersmand?

Luise.

Victor havde du ikke truffet over Bordet.

Middelboe.

Det skal du ikke sige. At færdes med en Pensel, styrker
 ikke Kræfterne stort meer, end at bruge en Skræddernaal.

Luise.

O, kære Fader! den hele Uenighed kommer af en
 Misforstaaelse. Du skal blive overbeviist om, at Victor er
 en god Maler. Det er en stor Feil af ham, at han er
 bleven saalænge her i denne lille Kiøbsted, og har sat sit
 Lys under en Skieppe.

Middelboe.

Hvem Dæveln forbyder ham, at sætte det i en Lys-
 stage? Hvorfor bliver han her? hvad vil han her?

Luise.

See mig vilde han, elske mig og vinde mit Hierte.

Middelboe.

Og du vil endelig have ham til Mand? Det kan du
 jo! Naar Billedet bliver betalt, har du mit Samtykke.

Luise.

Nei, ikke paa den Maade. Jeg vil ikke opgive min Fader, for at vinde min Elster.

Middelboe.

Nu vil du vel bilde mig ind, at en Pige giver Slip paa sin Elster, for at tiene sin Fader?

Luise.

Det er dog min Hensigt, hvis du ikke ynder og agter ham. Jeg vil ikke have en Mand, som min Fader forsmaaer. Der har du min Haand derpaa. Bliiver det ikke almindelig erkiendt, at Victor er en duelig Kunstner, saa slaaer jeg op med ham.

Middelboe.

Og det siger du saa raft?

Luise.

Ja, just raft; jeg er en raft Haandværksmands Datter.

Middelboe.

Falske Pige! kommer atter
Med dit Emigreri du her?

Luise.

Fader! ei forskyd en Datter,
Som har dig til Døden kjær.

Middelboe.

Bliv da rolig her i Hiemmet!
Gi din Fader dig forskød;
For at følge kun en Fremmed,
Styrter du dig selv i Nød.

Luise.

Qvinden maa sit Hiem forlade.
For at følge tro sin Mand.

Middelboe.

Riæresten gjør Haabet glade,
Egtestand er Kummerstand.

Luiſe.

Giorde dig min Moder Kummer,
Naar hun smiilte ved dit Bord?

Middelboe.

Rei! først, da i Dodens Slummer
Hun forsvandt i sorten Jord.

Luiſe.

Hvorfor skulde da Luiſe
Ikke være Victor's Trost?
Maa hun ikke ogsaa vise,
At hun har et ærligt Bryst?

Middelboe.

Staffels Fædre! troer ei Freden,
Eders Døtre fra jer gaar;
Snart de flyve bort fra Neden,
Naar de Duun paa Bingen faar.

Luiſe.

Trostløs flygter ei fra Neden,
Den vil ei fra Himmelen gaar.
Kan ei sødt med Riærligheden
Barnlig Riærlighed bestaar?

De gaar ind.

Den mærke Tæde.

To Tienere bringe Baron Silberblumes Marmorbuste, og sætte den
paa et lille Bord.

Første Tjener.

Her kan den godt staa i Ro, til han selv kommer.

Anden Tiener.

Den er jo kommen fra Italien. Hvad er det for en Tingest? skal det være et Mandehoved?

Første Tiener.

Ja, det forstaaer sig. Seer du ikke —

Anden Tiener.

Hvem kan see i dette Tusmørke?

Første Tiener.

Saa meget kan du dog see, at det er et Menneskeansigt. Der sidder jo Næsen oppe mellem begge Dinene, og Munden strax under Næsen, og Hagen straaer under Munden.

Anden Tiener.

Ja, den gjør ogsaa. Men hvorfor er det saa hvidt altsammen? Jeg troer, den er af Jædsteen eller Meerskum.

Første Tiener.

Jo, nu skal du nok see, at man gjør saa store Meerskums Hoveder. Det er af Marmor. Den Gamle har odt 2000 Specier paa det Lapperi.

Anden Tiener.

Han gaaer i Barndom, det gamle Halehoved. Ode saa mange Penge paa det Fias! Og saa kniber han igien paa Tienestefolkenes Løn, og andre Fornødenheder. Hu, det seer grueligt ud, som en Dødning! Dinene ere brustne i Hovedet paa ham. Han har ingen Dienstene.

Første Tiener.

Kiender du ham da ikke?

Anden Tiener.

Hvor skulde jeg kiende ham?

Første Tiener.

Det er jo vor Herre.

Anden Tiener folder Hænderne.

Herre Gud! er det vor Herre? saadan som de forestille sig ham ude i de catholske Lande?

Første Tiener.

Flynder! det er vor Husbond, siger jeg dig; Baron Silberblume.

Anden Tiener.

Da ligner det ham sgu slet ikke, det kan jeg sige dig. Man kan ogsaa gjøre et Skarn Uret, og man maa nu sige, hvad man vil, om den gamle Peer Rittengryn, saa er han dog finnere, end dette kalkede Fiæs.

Første Tiener.

Ja, det er jo ogsaa kun af Marmor; men naar der kommer Farve paa Kinderne, naar det faaer sværtede Dienbryne, Stene i Dinene og Klud om Halsen, saa kommer det sig nok. Gaa nu og giv Ole Brevet, at han kan flye Baronen det.

Anden Tiener.

Bare den dumme Diævel ikke taber det paa Veien. Han pleier jo altid at løbe med Liimstangen.

Første Tiener.

Gid han vilde! Naar han engang ret begif en dum Streg, saa kunde han dog komme af den Gamles Kridthuns, og en Anden faae et Ord med at sige.

De gaae.

Ole

Kommer listende ind, med en lang Stang.

Hvad snakke de om Kridt? Hvor veed de, at jeg kommer med Stangen? Har I nu atter opstillet Roget der, for at gjøre mig bange? De dumme Knegte! — Men grueligt seer det ud, det er vist. Og hvis jeg ikke havde større Courage — Men bi kun! det skal I faae betalt.

J troer at giøre Ole bange,
 Naar stundom i de mørke Gange
 J stille noget Hæsligt op. —
 Nei, see den kridnehvide Top!
 Den staaer livlig der, min Sandten,
 Som salig Herre Commandanten,
 Der i Comedien blev Giest.
 Men denne her er ei til Hest.

Det er dog selsomt med at frygte;
 Jeg veed, jeg snaffer i en Lygte,
 At ingen Vander er paa Jord,
 Og dog er Frygten lige stor.
 Hvad hjælper det, vi er Maskiner,
 Naar Trolden sæt i Mørket griner?
 Men jeg min Herre lystre vil,
 Og modig med min Stok slaae til.

Ei Ole taaler, man ham spotter.
 J veed vel ei, at han slog Potter
 Til Fastelavnen bedst itu?
 Og ligesaa jeg agter nu.

Han slaaer Busten for Panden med sin Stang, saa den falder
 i Stykker.

Nu fik du Andet her at vide.

Undersøger Stumperne.

Ha ha ha ha! den var af Rride.
 Naar kun man bruger sin Forstand,
 Saa skrækker ingen Bussemand.

Han gaaer.

Pladsen uden for Bertshuset.

Baron Silberblumes Portrait hænger som Skilt.

Chor af de forsamlende Mennesker.

Ha ha ha ha! Et herligt Skilt!
 Hos hvem har Verten det bestilt?
 En Abekat blandt Dyrene
 Mæst findes liig et Menneske.
 En Bavian af første Slags!
 Man kiender ham paa Timen strax.
 Velkommen her! Lyd høit, vor Sang!
 Til Roes for vor Drang-Utang.

Silberblume kommer farende.

Jeg hører her — mig er fortalt —
 Hvad seer jeg? Himmel! Jord! Gævalt!
 Uhorste Dumdriftighed!
 Paa Timen strax med Skiltet ned!
 Troer I, jeg har mig foresat
 At hænge her som Abekat?
 Men bier kun — i Poffers Navn!
 Jeg skriver strax til Kiøbenhavn,
 Derpaa I visse være kan;
 Den hele By blier sat i Band,
 Og Verten selv for Døren hængt,
 Som først han havde mig tiltænkt.

Chor.

Ha ha ha ha! Et herligt Skilt!
 Hos hvem har Verten det bestilt?
 En Abekat blandt Dyrene
 Mæst findes liig et Menneske.

Verten til Silberblume.

Hvad synes Herren om min Kat?

Den gamle blæste ned i Nat.
 Til Lykke sandt man strax en ny,
 Som Maleren mig kunde flye.
 Vel sandt, den gjør lidt sure Miner.
 Af Eddiken maaskee den griner,
 Hvortil i Fjor den, ikke fiin,
 Forvandlede mig min røde Viin.

Jonas kommer med Middelshoe, Luise og Victor.

Jonas.

Hvilken Larmen, hvilken Stimlen!
 Siig, hvad foregaaer i Brimlen?

Silberblume.

Jeg forstaaer det! Bert og Giesler!
 Alle Druffenboltes Mester,
 Du forbistrede Poet!
 Strax bekiend, hvad der er skeet.

Griber ham i Kiolekraven.

Jonas.

Jeg staaer ikke her for Skienken.
 Glem Anstændigheden ei!

Silberblume.

Strax tilstaa paa Pinebænken:
 Stial du ei mit Contrafei?

Jonas.

Contrafei? Det Contrafei,
 Beed De nok, Dem signer ei.

Silberblume.

Signer det Portrait, for Fanden!
 Da en Ube? svar mig! hvad?

Chor.

Som een Draabe Vand den anden,
 Som eet Blad et andet Blad.

Silberblume.

Jeg forstaaer halvqvædet Bise,

Sagte.

Maa i sure Gbler bide,

Redde min Honneur i Tide.

Goit og venlig.

Bil Herr Victor, Jonas spise

Hos mig paa Torsdag, saa skeer mig en Ure.

Jeg Dem venter begge to;

Ogsaa Dem, Herr Middelboe!

Berten er saa god at være

Skaffer ved vor lille Fæst,

Og han kommer selv som Giest.

De Indbudne.

Megen Ure, megen Ure!

Silberblume til Victor.

Billedet deroppe, Kiære!

Tag kun ned. Jeg det betaler

Med to hundred Rigsbankdaler.

Jonas.

Billedet? Nei, Herr Baron,

Kunstens ædle Skytspatron!

Billedet har Bifald fundet,

Det sit Publicum har vundet,

Det er steget i sin Priis.

Chor.

Billedet har Bifald fundet,

Det sit Publicum har vundet,

Det er steget i sin Priis.

Silberblume affides.

Ak, nu blier mit Blod til Is,

Mine Lemmer sig forstene.

Jonas.

Fire hundred til det ene
 De høimodig lægge vil.
 Da Dem Skiltet hører til;
 Flug det synker fra sin Hængsel
 I en Fart til Jorden brat.

Silberblume.

Al! jeg har en stor Forlængsel
 Efter denne fældne Skat.

Chor.

Al! han har en stor Forlængsel
 Efter denne Ubekat.

Han tager Pengene af en Brevtaske, og giver dem til Jonas,
 som atter rækker Victor dem; men denne vægrer sig ved
 at tage derimod.

De kommer forstyrret.

Herre! der et Brev er kommen —

Men nu maa jeg dog fortælle —

Nok, jeg har det her iommen —

Nei, den Galsskab maa jeg melde!

Her er Brevet, sendt fra Manden,

Ham i Rom, jeg veed ei hvilken;

Men saa kom de med den Anden,

Med det skaldede Skabillen.

Brevet er paa Romersk skrevet —

Men saa holdt jeg gode Miner —

Seer De, Herre! der er Brevet —

Tænkte, vi er kun Maskiner.

Sagtens De det dyrt betaler —

Rom igien med Parrenykker! —

Fire tusind Speciedaler —

Og saa slog jeg det i Stykker.

Chor.

Hvilket Virvar! Hvo vel finder
Traaden i den Labyrinth?

Ole.

Det er altid mig til Hinder,
Naar jeg snapper for gesvindt.

Silberblume.

Tal distinct og tydeligt, min Søn! Dette Brev fik du —

Ole.

Fra de forbistrede Spottefugle; men de vogte sig nok
for at komme saadan en anden Gang.

Silberblume.

Hvordan det? Forklar dig, gjør Rede for dig med
Tydelighed og Orden.

Ole.

Accurat som Baronen befalede; som sagt, saa skeet.

Silberblume.

Skulde dette Brev maaskee være fra Canova? Mig
syntes, Drengen taledes om min Buste; men det var saa
forplumret, og jeg var selv saa forvirret, at jeg ikke har
forstaaet det Bitterste. Er Busten kommen, min Søn?
saa du Billedet, Ole?

Ole.

Ja, vist saa jeg det gamle, vanstaaede Skabstykke, over-
smurt men Kridt i Ansigtet. Men Baronen kan troe, at
jeg efter hoie Ordre gav det en Kindhest, saa det aldrig
gjør skikkelige Folk bange meer.

Silberblume.

Himmel — min Buste!

Ole.

Nei, jeg taler om Hueblokken, som de Allerhelvedes Knegte
igien havde stillet op i Loden, for at skræmme Livet af mig.

Silberblume.

Hvem spørger om Hæblokken? Noget om Busten vil jeg vide.

Ole.

Ja, det er det Samme. Den følger formodentlig i Brevet. Men Baronen tager dog ikke unaadigt op, at jeg har slaaet hans Ekabilsenhoved i Stykker?

Silberblume.

Nei, det siger Ingenting. Det stod fra den Tid, jeg brugte Paryk; nu bærer jeg mine egne Haar, og bryder mig ikke meer om det gamle Stavær.

Ole.

Saa er da den Skade glemt?

Silberblume.

Og tilgivet. Læser uden paa Brevet: All' illustrissimo Signore. — Bare jeg kunde forstaae dette Brev! Det er Italiensk, altsaa har viist Sagen sin Rigtighed. Man glemmer saa let et Sprog igien, naar man ikke øver sig; og nu er jeg desuden saa fortumlet i mit Hoved. Gid der var Gen, som kunde hielpe mig!

Jonas.

Er det et italiensk Brev, Herr Baron! som De ikke kan komme ud af, saa skal jeg strax oversætte Dem det. De veed, jeg gaaer Dem gierne til Haande.

Silberblume sagte.

Ud af det kan jeg nok komme, gid jeg bare kunde komme ind i det. Høit. Ja, vil De oversætte mig det høit og flydende paa godt Dansk, saa skal De have Tak. Ikke for min Skyld, thi jeg forstaaer prægtig Italiensk; men for at disse gode tilstedeværende Folk kan høre, hvor høit en Landsmand med Smag og Indsigter bliver agtet af

Fremmede i Udlandet; saa at de kunne lære at skionne paa deres Eget, og ikke foragte, hvad der er Hiemmegiort.

Jonas,

som har aabnet Brevet, og læst deri.

Brevet er fra den rige Banquier Torlonia i Rom.

Silberblume.

Al, min Hiertensven, Marquis Torlonia.

Jonas.

Han sender Dem Deres Buste med et Par egenhændige Linier fra Canova.

Silberblume.

O, lad os høre dem! lad os høre dem!

Jonas læser:

„Herr Baron! hermed har jeg den Ære at sende Dem Deres Buste; men Pengene ønsker jeg ikke derfor.“

Silberblume.

O, den Hædersmand! han sender mig Pengene tilbage. Ja, det er en Kunstner, ligesaa udmærket fra Characterens og Hiertets, som fra Geniets Side. Det er almindelig bekiendt.

Jonas læser videre:

„Tilfældigviis lærte jeg for tre Aar siden i Rom at kiende en ung fattig Landsmand af Dem, Maleren Valdemar Frederik Victor, et fortræffeligt Menneſte med ypperlige Anlæg.“

Luiſe.

Himmel, min Ven!

Victor.

Luiſe!

Jonas.

„Jeg har hørt af reisende Danſke, at den vakre unge Mand kun ſkal ſlaae ſig maadeligt igiennem; da der nu

Intet er rimeligere, end at rige Joss's Penge blive i Landet for at understøtte værdige Landsmænd, saa beder jeg Dem, kiære Herr Baron! at sende min unge Ven Victor disse 2000 Scudi, til Understøttelse paa hans Bane i Fremtiden, og til Grindring om hans gamle Ven Canova."

Alle.

O, herligt! ypperligt!

Silberblume affides.

Jeg gaaer i Jorden af Sorg.

Victor.

Jeg er saa lykkelig, at jeg ikke veed at finde Ord til min Glæde. O, min Luise! denne betydelige Sum sætter os i Velstand. Men disse 400 overcomplette Rigsdaler for Portraitet kunne vi ikke modtage.

Silberblume.

Nu, saa giv mig da i det mindste dem tilbage!

Jonas.

Ikke saa Gud en Skilling skal han have. Seer De, Herr Baron? Portraitet hænger deroppe endnu. De veed Betingelsen. Vil ikke Brudeparret have Pengene, saa skal de uddeles til de Fattige i Sognet. Men de skal ikke spises op, det paaستاer jeg; der skal købes Viin derfor, god gammel kraftig Rhinskviin, som den i Kielderen paa Rosenborg, til Syge, Svage og Sengeliggende. De skulle drikke Brudeparrets Skaal, og blive sunde og friske igien.

Silberblume,

som har staaet i dybe Tanker.

Lad dem kun triumphere, hovere og jubilere, saa meget som de ville! Jeg har dog Busten. Det er Canovas Arbeide; og dersom han — hvad vel kunde skee, thi han har en svagelig Helbred — døde i Dag eller i Morgen, saa skulde jeg nok vide at faae mine Penge ud deraf igien. Han har

taget mig af med bart Bryst og rundt Haar; jeg kan udgive Busten for at være en gammel romersk Imperator eller Consul, saa kiøbe Liebhaverne den strax.

Baronens to Tienere komme.

Første Tiener.

Af, Herr Baron! vi nødes til at bringe Dem en bedrøvelig Efterretning.

Silberblume.

Hvad for Noget?

Første Tiener peger paa Ole.

Der staaer Forbryderen; han har slaaet Busten for Panden, som det kunde været en Stud, eller en Fastelavns-jydepotte. Den er gaaet i to Stykker.

Jonas.

O, saa kan den jo klinkes igien!

Silberblume.

Nu staaer jeg som Lear paa Heden, og er nær ved at gaae fra min Forstand.

Jonas.

Saa maa vel Ole være Hofnarren her.

Silberblume.

Barbar! du Busten sønderflog?

Det vil min Halsen knække.

Ole.

Jeg den for et Skabillken tog,

Som skulde mig forstrække.

Silberblume.

Og der — der hænger mit Portrait

Som Ubekat og griner.

Ole.

Af, trøst sig, Husbond! mindes ret:

Vi Menneſter er kun Maſtiner.

Silberblume fortvivlet.

Jeg søger Gensomhedens Ro,
 Vil Verden Ryggen vise.

Gaaer.

Giesterne synge efter ham:
 Glem ei, at vi paa Torsdag jo
 Skal hos Baronens spise!

Silberblume

kommer tilbage, og siger til Berten:

Glem heller ikke at tage Skiltet ned!

Berten.

Frygt ikke, Herr Baron! Jeg hænger maaskee slet intet
 op igien. Jeg er bied af at være Bert; jeg staaer mig
 godt nok til herefterdags selv at være Giest og lade mig
 opvarte. Det er meget muligt, at naar De om nogle Aar
 kommer til Roeskilde, og spørger om Bertshuset „J Vild-
 manden“, er der ikke en Moders Siæl, der kan sige Dem,
 hvor det var.

Silberblume gaaer.

Chor.

Saadan nu til fælles Glæde
 Alting gif retfærdigt til.
 Lad den gamle Synder græde!
 Snart hans Guld ham trøste vil.
 Victor ikke skal forlise
 Sin Luise.

Victor omfavner hende.

Min Luise!

Begge.

Elste Victor! — Min Luise! —
 Indigt kinner Glædens Sol
 Paa vor unge Martsviol.

Jonas.

Han skal gode Tavler male,
Som hans Landsmænd skal betale,
Understøttes bør hans Flid.

Victor og Luise.

Endt er nu vor Kummerstid.

Berten.

Jeg vil deres Bryllup holde.

Mid delboe.

Jeg vil bygge dem et Huus.

Jonas.

Jeg vil drikke mig en Ruus,
Til Triumph mod alle Trolde.

Chor.

Kunsten sin Belønning fandt,
Kiærligheden Seier vandt!

ANMÆRKNINGER.

ANMERKUNGEN.

Side 1: Syngespillet *Tordenskiold* er, i Følge Oehls Erindringer, IV, 1851, Side 5, forfattet i Aaret 1820, og udkom første Gang trykt (A) i Juni 1821, med følgende Dedication: Til Høstgildets og Peters Bryllups Digter, Thomas Thaarup, helliger Venſkab og Hoiagtelse dette fædrelandſke Syngespil. Anden Gang (B) udgav Digteren Stykket i Digterværker, X, 1840, og tredje Gang (C) i Digterværker, VIII, 1845. I Bladet Dagen, No. 96 for samme Aar, fortæltes, at Weyse arbeidede paa at componere Musik til *Tordenskiold*.

Oehls Erindr., IV, Side 5-6:

Tordenskiold blev antaget og betalt mig, men ikke opført. Det hed sig, „at dette Stykke ikke maatte opføres, fordi Kong Frederik den Fjerde optraadte deri“. Tilladelsen til at indbringe danſke Konger paa Scenen gif ikke videre end til Souveraineteten. Chriſtian den Fjerde kunde altsaa optræde, men Frederik den Fjerde ikke. Desuden ſang han i Stykket. Intet havde været mig lettere end at udflette denne Sang; ja, med ringe Noie havde jeg ogsaa kunnet omarbejde Stykket ſaaledes, at Kongen ikke var optraadt, men derved havde Scenen med *Tordenskiold* dog tabt i dramatiſk Virkning. Desuden vidſte jeg, at det var ikke derfor, Stykket blev forkaſtet, og da nu min Ven Collin ſom Theaterdirecteur gjorde allerhøieſte Bedkommende opmærkſom paa, at Stykket var antaget, og at det ikke gif an at unddrage mig min Indtægt, ſaa fik jeg 400 Rbd., og glad blev jeg, ſom gierne vilde være fri for alle de Chicaner, jeg var udfat for, naar mine Stykker spilledeſ, men ikke kunde undvære Pengene. Desuden vidſte jeg, at det ikke egentlig var af de an-

givne Grunde, at Stykket blev forkastet; men Rahbek betroede mig, at det hang saaledes sammen: Jeg havde forelæst Stykket hos Schimmelmanns i et stort Selskab, hvor baade Hofdamer og Hofherrer vare Tilhørere, og de havde ikke kunnet lide Scenerne med Matrosen, som taler om Tordenskiolds Extraction, om den fornemme Frues Rudst, Jeppe Tiærebotte &c. „Harde du endda givet dem Navne“, sagde Rahbek, „som *Species*, saa havde de maaskee ladet det gaae, men nu nævnes den fornuftige og ufornuftige Hofmand som *Genus*, og det kunde man ikke lide.“ Stykket blev altsaa ikke spillet, og venter endnu paa en god Componist, for maaskee at behage i en Tid, hvor flige Indvendinger ikke længer gøres.

Man læste Stykket med Fornoielse; jeg havde dediceret det til Thaarup, og havde den Glæde aldeles at vinde denne ædle Digtergubbe, som en Tid lang havde flaaet sig til mit Modparti.

Bemærkninger til Syngespillet Tordenskiold:

Side 7, Linie 2-4, 17-19, og 26-28: Min Fader og min Moder de boede under Ø, osv.] Disse tre Stropher ere frit oversatte Fragmenter af en svensk Folkevis, der under Navn af Den Bortsålda findes i Geijers og Afzelius' Svenska folk-wisor, I, Side 73, Stockholm 1814.

- 9, — 13-30: Altting vil lyffes, det er kun Mafse; osv.] Digteren har i denne Sang lagt den skaanske Degn flere Bellmanske Linier i Munden, især hentede fra Fredm. Ep. No. 9.
- 15 og 16: Slotsforvalteren.] At Digteren ved Skildringen af denne episodiske Person har havt sin Fader for Øie, der, som bekjendt, ogsaa var Slotsforvalter paa Frederiksberg, vil Ingen tvivle paa, som har kjendt Faderen.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

Side 2, Linie 1: Personerne.] = B; mangler i A.

— —, — 17: Soldater og] = B; A: Soldater, Mafser og

— 3, — 3: Berg. Tidsefmand.] = B; A: Berg. Herr Tidsefmand.

— —, — 7: Berg.] = B; A: F. Berg (saaledes i alle Overskrifterne over Bergs Repliker i denne Scene)

— —, — 21: en] = C; A: jer

- Side 6, Linie 20: fattige] = B; A: fattig
 — 8, — 11: Regle] = B; A: Regler
 — 10, — 16: snart med den igien sig at forene.] = B; A: snart
 at vende fast i den tilbage.
 — 12, — 15: til] = B; A: for
 — 13, — 23: Dig] = B; A: Op
 — 14, — 2-3: Kiæf er Kiærlighedens Bei; | Haab! du Skienne!
 ffuf os ei.] = B; A:
 O Salighed! at see igien
 Den elskte Mo, den kiære Ven!
 — —, — 19-22: Ja, en hellig Magt forener | Huldt en Veiler
 med sin Mo! | De gaar. | Frederiksberg Hange] = C; A:
 Engel, Du som raader Kiærligheden,
 Staven over os ei bryd!
 Tryl vor Hytte til et Eden,
 Skænk os Livets bedste Fryd.
 Frederiksberghange
 — —, — 29: Grenene den flinger] = B; A: Træets Grene flinger
 — 15, — 10: Slotsforvalteren kommer.] = B; A: Slotsforvalteren.
 — —, — 21: sig det] = B; A: sig't
 — —, — 26: En Arbejder.] = B; A: Arbejder.
 — 16, — 14: Kongen, han] = B; A: Kongen, og han
 — —, — 19: ret] = B; A: vel
 — —, — 23: er vel] = B; A: er saa vel
 — —, — 28-29: flyver aldrig sig træt. | Naar den] = B; A: flyver
 ikke sig træt, | For den
 — —, — 30: ned] = B; A: hen
 — —, — 32, og Side 17, Linie 3: Jægere] = B; A: Jægerne
 — 17, — 25: snare] = B; A: glade
 — 18, — 8: godt] = B; A: vel
 — —, — 12: Stangen] = B; A: Stagen
 — 19, — 6: Seirene] = B; A: Seierne
 — —, — —: Höchstädt] A, B og C: Hochstedt
 — —, — 19: Violinen] = B; A: Violinen
 — 20, — 16: dem] = B; A: os
 — —, — 24: Kirfens] = B; A: Eders
 — —, — 29: Det flod ei tomt og ei forfængeligt] = B; A: At
 det flod ikke tomt forfængeligt
 — 21, — 27: Frascati] = B; A: Frescati
 — 22, — 13-14: Mit Tordenskiold, saa let som Lustens Sky; |
 Det sender Lyn paa Lyn, og synker ei.] = B; A: Mit Skjold,
 saa let som Lustens Tordensky, | Der sender Lyn paa Lyn, men
 aldrig synker.
 — 24, — 26: tal!] = B; A: hvem?
 — 26, — 11-12: været baade Synh og Skam, | Gi] = B; A: været
 Synh og Spot, min Konge | Gi

- Side 28, Linie 12: Noahs Urf] = B; A: Noa Urf
 — 29, — 13: Danerfongen] = B; A: Dannerfongen (saaledes
 hvergang dette Ord forekommer i Stykket)
 — 30, — 26: Krig] = C; A: Kamp
 — —, — 28: To hundred] = B; A: Tuhundred
 — —, — 32: fortladne] = B; A: det sorte
 — 31, — 28: og have havt] = B; A: og havt
 — 33, — 5: Qvarteermesteren.] = B; A: Qvarteer-
 mester. (Saaledes i alle Overskrifterne over Qvarteermeste-
 rens Repliker.)
 — 35, — 30: i hans Metier; skiondt de tale] = B; A: i sin
 Metier; skiondt de taler
 — 37, — 12: melde] = B; A: sige
 — 38, — 10: Saa hurtig] = B; A: Paa eengang
 — 39, — 2-3: Vi roe til Malmøstrand, og hente der | Et] = B;
 A: Vi roe os til Malmøstrand, og hente | Et
 — 42, — 26: fun] = B; A: lidt
 — 44, — 24: Kugle tiener ham til Døn] = B; A: Kugle blier
 hans Kaffeovn
 — 46, — 25: Indtriner] = B; A: Indtrine
 — —, — 26: fanger] = B; A: fange
 — 47, — 12: fast] = C; A: blødt
 — —, — 20: fun skal] = B; A: skal fun
 — 48, — 7: Berg] = B; A: Fader Berg (ligeledes i alle
 de følgende Overskrifter over Bergs Repliker)
 — —, — 13: Misbrug ei] = B; A: Turr mig ei
 — —, — 26: Alt] = B; A: Nu
 — 49, — 4: Rød fun og Ulykker] = B; A: Gne fun Ulykker
 — 50, — 29: vist] = B; A: mig
 — 51, — 5: Omspænder] = B; A: Bespænder
 — 52, — 3: mager] = B; A: maver
 — —, — 31-32: saa lad ham gaae Pøkker i Vold! Det] = B;
 A: saa beed ham gaae Pøkker i Vold; for det
 — 55, — 19: Glæde offerer jeg min Fader.] = B; A: Glæde vil
 jeg offere ham.
 — —, — 30-31: Beninde, | Og læg] = B; A:
 Beninde —
 Jeg veed, Du blier ei bange for mit Læg —
 Og læg
 — —, — 31, til Side 56, Linie 2: Brynst. | Saa tager jeg i
 Evigheden med | Den Blomst fra Jorden, som var mig be-
 skieret.] = B; A:
 Brynst,
 For Kisten skrues til. Saa vil din Ulla
 Ret slumre sodt, og ikke græmmes meer.
 — 56, — 16: er pyntet.] = B; A: er i Bryllupsklæder,

- Side 58, Linie 12: om Aften] = B; A: hver Aften
 — 60, — 22: Staal] = B; A: Malm
 — —, — 24: See mig ved min Kammers Maal.] = B; A:
 Blomsten visne maa til Galm.
 — 61, — 10: Matroserne.] = B; A: Matroser.
 — —, — 11: krusede] = B; A: rislende
 — 63, — 10: Officieren.] = B; A: Officeer.
 — —, — 18: sorgløs] = B; A: sorgesløs
 — 64, — 22: dit] = B; A: ved
 — 65, — 30: han, fiæk og bold.] = B; A: han Farens Vold.
 — 67, — 2: i] = B; A: af
 — 68, — 11: Med en Bouteille god] = B; A: Med ret en
 Glaske god
 — —, — 21: Med os til Fyrster, Guder at forvandle.] = B; A:
 Med at forvandles om til Fyrster, Guder;
 — 69, — 22-23: Forelskte. Gustav, Ulla | Gaae nær ved os i]
 = B; A: Forelskte. De er her, | Afsondrede i
 — —, — 26-27: besørget, da de kom | Afskilt i tvende Baade.]
 = C; A: besørget.
 — 70, — 12: sit Barn] = B; A: sin Pige
 — —, — 14: hans] = B; A: sin
 — —, — 31: Skam] = B; A: Spot
 — 71, — 12-13: Melodrama. | De gaae.] = B; A:

Melodram,

Udtrykke Karakteren, Følelsen,

Og mildne Overgangen smukt med Toner.

(De gaae).

- —, — 18: Taare] = B; A: Taarer
 — —, — 23: At] = B; A: For
 — —, — 24: Hun snart mig kunde slippe, snart mig binde] =
 C; A: Snart bort at slippe mig, snart mig at binde
 — 72, — 6: Musik.] = B; A: (Milde Violonceltoner).
 — —, — 18: Længsel] = B; A: Taarer
 — —, — 27: Musik.] = B; A: (Uvordige Jagotter).
 — —, — 29: Hvad skal jeg her?] = C; A: Hvad maa jeg nu,
 — —, — 30: Den stakkels Ulla deler ingen Glæde] = B; A:
 Hvad skal den stakkels Ulla her i Glæde
 — 73, — 8: Musik.] = B; A: (Muntre Floiter og Oboer).
 — —, — 14: hurtig] = C; A: ogsaa
 — —, — 27: Buleste.] = B; A: Buleste med Clarinetter).
 — 74, — 13: Basuntoner.] = B; A: (Fantastiske Basuntoner).
 — 75, — 7: Lyftige Toner.] = B; A: (Lyftige Violiner).
 — 76, — 3: muntre] = B; A: lyftige
 — —, — 4: og Sørgelige.] = B; A: og Bedrøvelige).
 — —, — 6: Skal Faderkærlighed see sig Glæde?] = B; A:
 Skal Omhue for sit Barn see sig en Ende?

- Side 76, Linie 10: gamle Hierte] = B; A: Faderhierte
 — — — 21: truende.] = B; A: truende med Væknar og stor Tromme).
 — 77, — 5: denne Nat jeg end til] = B; A: denne Midnat
 jeg til
 — — — 12: Smeltende Toner.] = B; A: (Smeltende Valdhorn).
 — — — 20: ondt] = B; A: slet
 — — — 23: nyde] = B; A: føle
 — — — 27-28: Hvor er hun? Af, hvor længe skal jeg miste |
 Den Kiære, der] = C; A:
 Hvor er min Ulla? Jeg kan ikke miste
 Det Vensteb, der
 — 78, — 1: Harpetoner.] = B; A: (Sagte Harpetoner).
 — 79, — 3: Armestumper omkring Pengefrinet] = B; A: Arme-
 stumperne i Pengefrinet
 — — — 23: Opplive] = B; A: Opstiver
 — 83, — 4-5: Handling. Haven er illumineret. | Brimmel] = B; A:
 Handling. Slottet ligger dunkelt i Baggrunden. Haven er illumineret.
 Springvandet straalet. Brimmel
 — 84, — 6: venligt blandt] = B; A: venligt, som
 — 85, — 18: hans] = B; A: sin
 — — — 23: digtet til dig] = C; A: digtet Dig
 — — — 32: Danemarks] = B; A: Dannemarks (saaledes hver-
 gang dette Ord forekommer i Stykket)
 — 86, — 4: fra Hytte] = B; A: til Hytte
 — — — 26: atter at opbygge] = B; A: atter op at bygge
 — 88, — 24: Hurra for gamle, for frugtbare] = B; A: Hurra
 det gamle, det frugtbare
 — — — 25: Hurra for elskede] = B; A: Hurra vort elskede
 — — — 27: Hurra for Kæmper] = B; A: Hurra de Kæmper

Side 91: *Flugten af Klostret* maa antages forfattet i Aaret 1824 (fire og tredive Aar efter Mozarts *Cosi fan tutte*; see nedenfor, Side 280, Linie 1-2), og udkom i Skuespil af Oehlenschläger i Januar 1827. Stoffet til dette Stykke, der ikke blev udgivet tiere af Digteren, er taget af Oen i Sydhavet, IV, 1825, Side 170-190. Foran Stykket læstes følgende Digt og Forord (Digtet blev optaget i Digterværker, V, 1836):

Til Mozart.

Du, som med dine Toner
 Har alle Hierte smeltet,
 Snart underligt, og snart med Kæmpevalde,
 I Sydens Blomsterzoner,

Ved Østresalt og Bæltet,
 Bag Apenniner og bag Nordens Fjelde;
 Hvem ingen Tid kan fælde,
 Hvem ingen Kuld kan flade,
 Men ung igien med hvert et Foraar kommer,
 Som Rosen i sin Sommer,
 Med Paradisets første Purpurblade,
 Hvis bløde Torn kun saare
 Til salig Veemod kan og søde Taare!

Du, hvem jeg stor har funden,
 Som Shakspeare, naar han over Julie sukker,
 Og Rafaël, naar han Madonna maler;
 Du, som har lært i Lunden,
 Naar Rattergalen klukker,
 At kun Naturen fødte til Hjertet taler;
 Du Sol, som ene daler
 For mere skien at stige
 Paa Kunstens Himmelbue,
 Og for med Morgenlue
 At glæde mangen Ungersvend og Pige!
 Forund en lille Fugl i Dag den Gre,
 At smykke sig med dine stolte Fiære.

Tidt sukke jeg: Hvi skiller
 Fra ham saa grumt mig Tiden?
 Hvi kan jeg dog ei være Mozarts Digter?
 Han endte sine Triller,
 Da jeg var saare liden! —
 Men Haabet ei i Skjældens Hierte svigter;
 Hvor trofast Pilen figter,
 Der rammer den. Jeg maned
 Din Haand igien af Graven,
 Du stod i Digterhaven,
 Jeg sang, hvad i din Harpelyd jeg aned;

Dg, Mozart! efter treti Aar og fire
Min Viſe tro forbandt ſig med din Vire.

Ei har jeg mig formafſtet
Mod dine Meſterværker,
Hvor Poetiſens Genius dem fulgte;
En Græſtorv har jeg kaſtet
Kun ind for dine Værker,
Hvor alt for plumpe Buur dem Sangen bulgte.
Din Genius jeg fulgte!
Jeg har kun Blomſter ſlyttet,
Rumſteret lidt i Sangen;
Men aldrig rørt ved Sangen.
Hvis jeg den hele Rigdom ei har nyttet,
Hvis fremmed her du et Par Urter finder —
Det gavned mig, det var ei dig til Ginder.

Dg du, mit Folk, hvis Biſald er min Hæder!
Jeg længe taug, nu atter Strængen klinger;
Din Gunſt jeg beiler til paa Mozarts Vinger.

Forord.

Ovenſtaaende Digt, omſter Forfatteren, maatte bringe Læſeren til at bedømme dette Syngeſpil fra ſin rigtige Synſpunkt. Det er nemlig blevet til af Kiærlighed og Beundring for en Muſik af den ubødelige Mozart, der efter alle Smagfuldes og Giintfølendes Dom horer mellem de bedſte af hans modneſte Tid. Thi at ville forſmaaee denne Muſik, fordi Don Juan, Figaro og Trylleſøiten endnu overgaae den i Kraft og Skionhed, det var det Samme, ſom at kalde det reneſte Sølv et uædelt Metal, fordi det ikke var Guld. Uheldigviis var denne ſkionne Muſik forbunden med en Text, ſom næſten aldeles tilintetgjorde dens Virkning. Ikke ſom om en fortræffelig Muſik behøvede et Meſterſtykke af Poefie for at virke. De fleſte Syngeſtykker have

ingen stor poetisk Fortieneste, og mange af disse have dog været meget vel skikkede til at give Componisten Ideer, og til at understøtte Forestillingen. Vige meget, at det er en Skizze, naar kun en poetisk Høielse besjæler Forfatteren, saa at han bevæger sig i Poesiens Land, hvilket ikke behøver at være en Fæverden, eller et Kongerige, eller et broget Carneval, men kan være den dunkleste Braa, den snevreste Hauge, naar der kun intet Opkog er af Reminiscenser, naar kun Menneſkenatur deri viser sig fra en egen Side, som fortjener Opmærksomhed, og kan vække Tanke og Høielse. Dette var nu aldeles ikke Tilfældet med *Cosi fan tutte*, et af de sædvanlige italienske Dufinstykker, hvis Indhold er et Plaisanterie mellem et Par Elskere og Elskerinder; hvor Elskerne, for at prøve deres Kiæresters Troſkab, komme forklædte, som vildfremmede Herrer, og hvor Damerne bilde disse Herrer ind, at de ikke gienkende dem, og paa Skramt forelske sig hver i den andens Kiæreste, for at vække deres virkelige Jalousie, indtil Tingene opklares. Altsaa er der ikke en eneste alvorlig Høielse i hele Stykket; men Mozart, hvis Genius ikke kunde leſe koldt, hvis Hierte og dybe Natur altid trængte til at yttre sig i skionne Toner, udtrykte i sin Composition Sorgens og Veemodens ømme Klage, hvad der kun i Stykket var iiskoldt Skramt, og den taabelige Spas hævede han til munter spøgende Gratie. At bringe disse to musicalske Hovedcharacterer i Forbindelse med Poesie, var min Bestræbelse, da jeg digtede dette Syngeſpil. Men hvilket vanskeligt Foretagende! Thi her var ikke Taler om at omarbejde eller forbedre et allerede skrevet Stykke; men om at digte et ganske nyt til en allerede længst bekendt Musik af et ganske andet. Det var ikke nye Værelser, der ſkulde indrettes i gamle Mure; men nye Mure ſkulde bygges op til de forrige Værelser, uden at fordærve de skionne Tapeter, de prægtige Speile og Lysekroner, de herlige Loftbilleder, de malede Gulve. „Det var umuligt,” vil man ſige; „dette Hereri lod sig ikke engang giøre med Poesiens Trylleſtav.” Maafkee! Men i det mindste var Hensigten god, Forsættet modigt, og Fliden umiskienkelig. Mozarts Musik begejstrede mig, og det hjalp ikke, at

jeg selv sagde mig: Der er ikke Larm nok deri for den nærværende Smag. De hyppige søde Udagiøtoner, som henrykke dig, ville tiebe den store Hob. I dit Stykke forekomme ingen romantiske Gventhr. ingen Alfer, ingen Feer, ingen Helte, ikke engang Ghorister! Hvad hjælper det, om du utvungent og naturligt (skiondt spændt i Betingelsernes stiveste Harnisk) har forbunden en original Situation, Charactertegning og poetiske Momenter med denne skionne Musik? Det er hverken phantastisk eller heroisk, hverken sorgeligt eller lystigt nok, til at kunne tilfredsstille Forbringerne. Jeg svarede mig selv: Min Hensigt er heller ikke med dette Stykke at vinde stormende Bisald. Der ville være fiintsolende Tilskuere nok, som lade Stykket vederfares Ret, og see, at Forfatteren har løst en vanskelig Opgave. Mozarts skionne Musik, forbunden med et erotisk Drama, der ikke støder Natur og sund Sands, vil man gierne høre, i det mindste eengang om Aaret; og det var jo dog ret smukt, om jeg paa denne Maade havde skaffet Repertoiret et Stykke meer, uden Udgifter til Componist, Decorationer og kostbare Dragter. Publicum, som ofte tager til Takke med fremmede Forfatteres lette Arbejder, vil vel heller ikke vise for stor Strengthed mod en indenlandsk Digter, hvor man tydelig seer, at hans Genius har subordineret sig af Kiærlighed til, og for at understøtte en anden. Ogsaa i en frivillig, findrig Subordination, der stræber til et smukt Maal, ligger undertiden noget Originalt og Behageligt. Saaledes satte jeg da Seil til. Men mit lille Fartoi, skiondt ikke flettere end mangt et andet, der har havt let ved at indseile paa Themsen til London, paa Seinen til Paris, paa Epreen til Berlin, paa Donauen til Wien, og paa Elben til Hamborg, kuldsailer maafee snart i denne Lidenfabelighedens og Partiaandens Vintertid, giennem det nordlige Kattegat, fuldt af blinde Stær og lunefulde Rastevinde. Lad saa være! Jeg er overbevist om, at det dannede Publicum vil lade mig vederfares Ret; og skulde endog en bitter Gølelse af ufortient Mistkiendelse frænke mig, aldrig fortryder jeg dog de Timer, hvor min Lands Forening med Mozarts huldtryllende Musa skienkede mig den sødeste Nydelse.

Jeg har frit, efter min Følelse og Opfindelse, benyttet de forskellige Synge-nummere, uden Hensyn til deres forrige Orden, som var mig umulig at følge. De store combinede Stykker har jeg været nødt til at dele, og at bruge paa forskellige Steder. Nogle Nummere kunde jeg slet ikke bruge. Efter Stykkets Indretning troede jeg paa et Par Steder at behøve fremmed Hjelp; men jeg har ved Opførelsen udeladt dette fremmede, for ikke at forstyrre Enheden i Tonen af det Hele. Kun Habakuk har beholdt sine to Smaaromancer; og Mozarts herlige Vergißmeinnicht, der ikke findes i *Così fan tutte*, har jeg anbragt paa et passende Sted, til Erstatning for det Manglende. For Musikkyndere har jeg ved hvert Synge-nummer anmærket Stedet, hvor man finder Roderne dertil i det tydske Glaveerudtog.

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, 1831, Side 350-353:

Da jeg i Maren 1821, 22, 23 og 24 havde beskæftiget mig paa denne Maade [med at oversætte Holbergs Comedier paa Tydsk, og skrive Øen i Sydhavet paa Tydsk og Dansk] samt med Udgaben af mine hriske danske Digte i tre Bind, hvori var adskilligt nyt Bearbejdet, begyndte jeg atter at skrive originaldanske Sager. Først digtede jeg nogle Syngestykker [Judentvivl Flugten af Klosteret, Billedet og Busten, og Overfølelsen], førend jeg begyndte igien paa større Værker. Jeg har sagt [samme Bind, Side 304], det gaaer Digteren som Maleren: Gensformigheden trætter, Afsværling styrker. En driftig Aand kan ikke ganske hvile; men der gives et lettere Arbejde, der dog vederqvæger meer, end den blotte Ro. Dette Arbejde kan ogsaa være en behagelig Hjælp for Læseren eller Tilskueren, hvis Aand ikke altid vil spændes til det Høieste. Har man seet Fossen styrte tragisk, Kilden springe hris mellem

Linie 13-14: det tydske Glaveerudtog.] Udkommet hos J. A. Böhme i Hamborg; see Digterens tydske Oversættelse af Stykket i hans *Schriften*, XIII, 1830, Side 7.

Blomster, saa kan man vel undertiden følge den roligere, muntre Bæk, hvor den leger med Smaastene paa Sandbunden, eller skummer i Sivet. Men denne Frihed formeente man mig. Jeg maatte ikke være comiss. Jeg var ikke comiss, sagde mine Dablere; men de sagde det paa samme Tid, som de paastode, at jeg heller ikke var ægte Iyrisk, eller episk, eller tragisk, eller overhovedet dramatisk; at alle mine Værker vare, paa Romancerne nær, meer eller mindre mislykkede Forsøg, der manglede Characterer, Composition, Tænkraft og Vid; men — mirabile dictu — dog var jeg et sandt Genie og en stor Digter. Det skulde altsaa blot være Phantasien og Følelsen, der ubewidst engang imellem kom over mig som i Dromme, og fik mig til at bestige Parnasset, som en Søvnvænger Taget i Maaneskin. Mærkværdigt var det ellers, at det meest var Poeter, eller i det mindste Folk, der selv gjorde Vers, der saa strengt dadlede mig. Jeg mindtes til min Trost Petronii Ord i Jacob von Lihoe, „at ligesom en Klædning aldrig bliver rost af en fremmed Skrædder, saa bliver et Vers heller ikke gierne rost af en anden Poet“. Dog skal man ikke besynde mig for, at jeg „havde en Rem af Huden“; thi i den Tid, J. L. Heiberg allerivrigst dadlede og irettesatte mig, saae jeg med Hornoielse Kong Salomon og Jorgen Hattemager, Aprilsnarrene, Delladskillelige, Recensenten og Dhyret, og Elverhøi. Hvad Herr Professor Heibergs æsthetiske Meninger derimod angaaer, saa tilstaaer jeg oprigtig, at jeg fandt en stor Deel deraf aldeles stridende imod hvad tredive Aars Studium og Estertanke har lært mig.

Jeg havde i Snygespillet Flugten fra Klosteret stræbt at overføre det Meste af Musiken i Operaen *Cosi fan tutte* til et menneskeligt Emne, thi Poesien er under al Critik. Enhver Musikkundig indseer, hvor vanskeligt det var. Jeg var nødt til at forstyrre Ordenen i Mozarts Composition, og saa godt som muligt at sammensætte de store Brudstykker. Det var Skade; men der vandtes igien, at Mozarts Musik, der aander lutter Følelse og Vnde, nu ikke længer blev travestret af et frækt og

dumt Plaisanterie. Texten blev i Melodiernes Aand, og af den Kiærlighed, Alvor og Eidskab i de søde Mozartske Udagiotoner fik en alvorlig Betydning. Men fra de Mozartske Udagiotoner havde Modesmagen ogsaa vendt sig for at høre Roulader og Triller; og man yttrede, „at Musiken i Così kan tutte ikke var af Mozarts bedste, og den var for gammeldags og sentimental“ Imidlertid blev Stykket dog opført fire Gange kort efter hinanden [December 1826 — Marts 1827].

Oehls Erindr., IV, Side 46-47:

Et Stykke, som virkelig mislykkedes mig, var Flugten fra Klosteret. En dristig Idee forferte mig til at skrive det. Jeg vilde forbinde det Beste af Tonerne i Mozarts Così kan tutte med et menneskeligt Emne; thi det, han havde komponeret Musiken til, var virkelig under al Critik. Her tales ikke om Udførelsen og den poetiske Behandling af Stoffet; saaledes bliver ogsaa Tryllesløiten under al Critik. Men alle de poetiske Elementer: det Overnaturlige, det Hoie, det Erotiske, det Indige, det Lyftige og Raive bevæge sig i Tryllesløiten som i en Drøm, tydeliggjort og poetisk udmalet af Musiken, og naar man ikke læser Schikaneders Brøvl, og ikke følger Dialogen opmærksomt, nyder man ved Mozart, der her baade er Digter og Componist, det skønneste Eventyr. Men Così kan tutte er lutter flau Unatur. Tvende Elskere, for at prøve deres Elskerinder, komme forklædte tilbage efter en fingeret Reise, uden at Elskerinderne kende dem, og herved opstaae leslende Coquetterier (en ægte Wienertætte), der blot kunde smage Wienerne. Men Mozarts Musik smagte Alle; thi naar man horte den, vare disse skønne Toner, hvori især Udagioen hersker, fulde af Kærlighed og Sandhed. Men at komponere et nyt Stykke til en stor fremmed Musik med combinerede Nummere, blev altid anset for en Umulighed, og jeg overbevisede mig derom, skiondt en heel Deel gik ret godt, og det egentlig først var den sidste Act og Slutningen af Stykket, som ikke vilde beqvemme sig. Det blev dog opført fire Gange kort efter hverandre.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 93, Linie 17: mine] Orig.: min
 — 98, — 24: Alt for] Orig.: Al for
 — 114, — 17: O, jeg] Orig.: Og jeg (Orig.s Læsemaade stemmer rigtig nok med den tyske Oversættelse, men kan dog ikke ret godt være Andet end en Trykfeil.)
 — —, — 23: Biedenhof] Orig.: Biedendorf
 — 120, — 31: Murere] Orig.: Murene
 — 130, — 27: destillerer] Orig.: distillerer
 — 133, — 29: Lademann og Sigberg] Orig.: Lademann Sigberg
 — 135, — 3: Men den gaar] Orig.: Men gaar
 — 176, — 21: skuler] Orig.: skuler
 — 177, — 9: Har jeg hørt ret?] Orig.: Har jeg hørt det? (det Sidste burde dog her have været beholdt, da det ikke blot stemmer med den tyske Oversættelse, men tillige gjenfindes i Overilelsen, see Oehls nye poetiske Skrifter, III, 1829, Side 207.)

Side 199: Billedet og Busten udkom (A) i Juli 1829 i tredie Deel af Oehls nye poetiske Skrifter, som tillige indeholder Overilelsen, og har til Motto: *Quid tentare nocebit? Ovid. Deucalion.* I Anledning af Stykkets Opførelse med Musik af A. P. Berggreen udkom i April 1832 Text til Musiknummerne i Billedet og Busten (S), og i Digterværker, X, 1846, fremtraadte Stykket anden Gang, men forkortet til omtrent det Halve, under Navn af Værtshuus-skillet, et Skuespil med Sang (B).

Oehls Levnet, fortalt af ham selv, II, Side 350-352; see ovenfor Side 283, Linie 17, til Side 284, Linie 26. Samme Bind, Side 353:

Mine Syngestykker Billedet og Busten og Overilelsen vare antagne af de forrige Censorer med Roes, især det sidste; men da jeg hørte, at de antagne, men endnu ikke spillede Stykker skulde underkastes en ny Censur af de nye Censorer [C. Molbech og Conferenceraad J. D. T. Manthey] efter Raghbeks Død og Conferenceraad Collins Udtrædelse af Directionen, lod jeg det beroe.

Bemærkninger til Billedet og Busten:

- Side 206, Linie 1: tre Bøger, hvoraf han har laant de fleste.] Her sigtes til den bekjendte Anecdote om Wessel, som fortælles i Oehls Erindr. I, 1850, Side 213.
- 209, — 12-13: Han frabejder sig al Condolence, som kun vilde forege hans billige Sorg.] En dengang meget almindelig Floskel i Adresse-Avisens Dødsanmeldelser.
- 213, — 7-8: maatte gaae i Skole hver Morgen med Forklaringen under Armen.] Forklaringen er E. Pontoppidans Bog: Sandhed til Gudfrygtighed o: Forklaring over Luthers Catechismus, 1737, der brugtes til Religionsunderviisning, indtil den 1794 afløstes af Balles Lærebog.
- 244, — 26: den Karl har min Tro god Phantasie] Allusion til Barselstuen, femte Acts fjerde Scene, hvor Poeten siger om Troels: „den Dreng har got Phantasie“.
- 260, — 6-7 og 28-29: En Abekat blandt Dyrene meest findes liig et Menneſke.] I den ældre Abc fandtes disse Linier under Bogstavet A.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Originalen:

- Side 206, Linie 2: tom] = B; A: tomt
- 207, — 17: Amor] = S; A: Armor
- 209, — 12: sig] = B; A: mig
- 210, — 3: ſtaaer her ved] = B; A: ſtaaer ved
- 212, — 12: Figurene] A: Figurene; B mangler.
- —, — 17: Øſtade, af] = B; A: Øſtade; iſær for Øſtens Skyld, ſom er fortræffelig, af
- —, — 21: Taarerne ſymmetriſk] = B; A: Taarerne meget ſymmetriſk
- 216, — 4: det] = B; A: de
- 225, — 12: Ungkarleliv] = B; A: Ungkarlsliv
- 226, — 13: ogſaa maatte at] = B; A: ogſaa at
- 230, — 14: paa lafteerte] = Componistens haandskrevne Partitur, og B; A: paa de lafteerte
- —, — 30: Og ſaa har jeg jo] A og S: Ogſaa har jeg jo (ſmlg. Linie 23; Partituren: Jeg har jo; B mangler.)
- 231, — 5: mit Hierte] = Partituren og B; A: mig Hiertet
- 236, — 11: malet — i det] = B; A: malet i naturlig, i det
- —, — 28: ſin] A og B: ſine
- 237, — 20: Om] = Partituren; A, S og B: Og
- 242, — 17: Men] = B; A: Med
- 244, — 18: man] = B; A: han
- 245, — 5: vor] A og B: vort

- Side 247, Linie 27: praffe ham paa] A: paffe ham paa; B: paffe
 paa ham
 — 261, — 5: Af Eddiken maasfee] = B; A: Maasfee af
 Eddiken
 — —, — 13: Jeg forstaaer det!] = B; A: Nu forstaaer jeg!
 — 263, — 3: De heimodig sægge vil] = Partituren; A, S og
 B: Sægge De heimodigt vil
 — —, — 32: det] = Partituren; A og S: den; B mangler.
-

- III. Dramatiske Digte: Syngespil, Lytspil og Skuespil, samt Forpil, Prologer og Epiloger. 6 Bind. Bogladepriis 5 Rdl; nedfat Priis 4 Kr.
- IV. Episke Digte: Eventyr, Fortællinger, Noveller og Roman. 4 Bind. Bogladepriis 4 Rdl; nedfat Priis 3 Kr.
- V. Dramatiske Digte: Tragiske Dramaer. 10 Bind. Bogladepriis 8 Rdl 64 β; nedfat Priis 10 Kr.
- VI. Dramatiske Digte: Romantiske Dramaer (St. Hansaften-Spil, Aladdin, Fiskeren). 2 Bind. Bogladepriis 1 Rdl 64 β; nedfat Priis 2 Kr.
- VII. Erindringer. Bogladepriis 2 Rdl 24 β; nedfat Priis 3 Kr.

Alle 7 Afdelinger (33 Bind), der tidligere kostede 29 Rdl 24 β, ere saaledes nedsatte til omtrent det halve, nemlig **30 Kr.**, hvilket er den ualmindelig billige Priis af **4 Ore** pr. Ark.

For yderligere at lette Anskaffelsen af dette Værk vil der saamtidig blive aabnet en ny Subskription, hvorved der bydes Publikum en nem Leilighed til efterhaanden at anskaffe denne fortrinlige og prisbillige Udgave. Hver 3die Uge udkommer en Levering (indeholdende et Bind) til Priis **1 Kr.**; de sidste 3 Leveringer leveres Subskribenterne

gratis.

Subskription modtages i de fleste Boglader i Danmark, Norge og Sverrig, samt hos Selskabets Hovedkommissionær Rudolph Klein, Lille Rjødsmagergade Nr. 56 (efter Juli 1875: Pilestræde Nr. 40).

Kjøbenhavn, i Januar 1875.

Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

1875.

